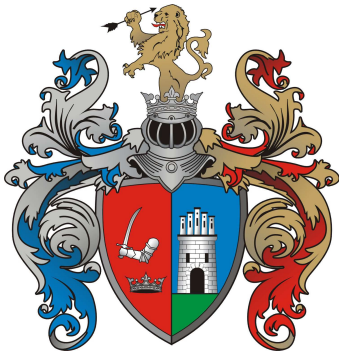

Hajdúhadház Város Önkormányzata
Polgármesterétől
4242. Hajdúhadház, Bocskai tér 1.
Tel.: 52/384-103, Fax: 52/384-295
e-mail: tutkarsag@hajduhadhaz.hu

E L Ő T E R J E S Z T É S

A Gazdasági és Városfejlesztési Bizottság 2012.október hó 11. napján tartandó ülésre

Kiírásra került a **TÁMOP-5.3.6-11/1 Komplex-telep program.**

A pályázat célja:

A program célja a szegregált lakókörnyezetben, mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű emberek társadalmi felzárkózásának és integrációjának segítése oly módon, hogy megteremtődjenek a felzárkózás esélyei minden olyan személy számára, aki maga is motivált és részese kíván lenni a változásoknak. A programban komplett készség és képességfejlesztő egyéni közösségi foglalkozások valósulnak meg integrált megközelítésben. Egyéni fejlesztési tervek alapján a tanulás, a munkalehetőség biztosítása, közösségi tér kialakítása abból a célból, hogy a humán szolgáltatások közelebb kerüljenek a szegregátumban élőkhez. Olyan képzések és ismeretek biztosítása az itt élők számára, amelyek elsajátításával képesek lesznek saját otthonaikat, lakókörnyezetüket átalakítani, életkörülményeiket javítani. A megszerzett ismeretekkel a munkaerőpiacon is nagyobb eséllyel indulhatnak.

A program rész céljai között szerepel, hogy javuljon a telepen és lakókörnyezetében élők szolgáltatásokhoz való hozzáférése (a szociális, közösségi, oktatási, képzési, egészségügyi és munkaerőpiaci szolgáltatások).

Cél, hogy a projekt eredményeként javuljon a bevont személyek képzettségi szintje, növekedjen azon személyek száma, akik társadalmi felzárkózást segítő, különösen oktatási, képzési és foglalkoztatási programokba kapcsolódnak, növekedjen a célterületen élő személyek közül foglalkoztatásba kerülők száma.

A telepszerű környezetben élő gyermekek óvodáztatási arányának növelése, a programba bevont iskoláskorú gyermekek iskolai előrehaladási esélyeinek javítása szükségeltetik, mely a tanulmányi eredmények javulásában, és a szabadidő hasznos eltöltésében is realizálódik.

Átfogó cél, hogy a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiában megfogalmazottaknak megfelelően elinduljon az a folyamat, mely ezen a hajdúhadházi, szegregált célterületen mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű emberek társadalmi felzárkózásához és integrációjához vezet.

Pályázandó tevékenységek:

Az előkészítési fázisban a célcsoport tagok és közösség felkészítése történt a programról való tájékoztatás céljából. A célcsoporttal közvetlenül/közvetetten foglalkozó szakemberek, intézmény(ek) megkeresésével

60 fős célcsoport kialakítása a cél. Az állapot és kompetencia felméréseket követően elkészülnek az egyéni fejlesztési tervek, és megkötésre kerülnek a projekt-szerződések megkötése.

A projekt szakmai tartalmának egyik fő pillére a helyi humán szolgáltatások elérhetőségének fejlesztése, koordinációjuk javítása. Ezen belül az alábbi tevékenységek valósulnak meg:

- A település egészére irányuló bizalomépítő és erősítő akciók, telepen/településen élők bevonása konkrét munkafolyamatokba. Közösségfejlesztő munkatárs alkalmazása.
- Settlement munkás képzés a Csillag szolgáltató pont alkalmazottai és a közösségi programszervezők számára.
- Szakmai műhelyek a projektben résztvevő szakemberek, együttműködő partnerek képviselői számára, szupervízió.
- Látóút a projektben résztvevő célcsoport, szakemberek és együttműködő partnerek számára már működő integrációs, közösségi modellek helyszíni látogatása és tapasztalatcsere.
- A közösségi beavatkozási terv felülvizsgálata, szüksége szerinti módosítása;
- A telepen/településen élők bevonása konkrét munkafolyamatokba
- A helyi szükségleteknek megfelelő, két fő szociális munkás elhelyezésére és egyéni szolgáltatások nyújtására alkalmas „Csillag Szolgáltatópont” kialakítása a szegregátum területén, mely kiegészül kis értékű eszközök beszerzésével (szükséges bútorzat, telefon, internet, számítógép).

A projekt szakmai tartalmának másik pillére a közösségi beavatkozási terv és egyéni fejlesztési tervek megvalósítása, melyhez elkészül egy Szolgáltatási „térkép”.

Helyi humán szolgáltatási kapacitások fejlesztése és a szolgáltatók együttműködésének megerősítése a partnerek és egyéb helyi szereplők bevonásával rendszeres időközönként workshopok formájában fog megvalósulni.

A szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása a Csillagház-Cserhaj szolgáltatóház és szolgáltatópont kialakításával valósul meg.

Csillag szolgáltatópont (Bercsényi u. 39):

A szegregátum területén, vagy annak közvetlen közelében kialakításra kerülő helyiség, amely biztosítja

- az egyének számára a humán szolgáltatások közvetlen igénybevételét;
- a szociális munkások jelenlétét;
- a tanulók tanulmányi felkészüléséhez szükséges helyszínt és eszközöket (pl. számológép, íróeszközök, körző, vonalzó, szótárak);
- amennyiben a telep lakóingatlanaiban nem biztosítottak bizonyos háztartási funkciók (pl. higiéniai szolgáltatások), akkor az azokat helyettesítő szolgáltatásokat

Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és közösségfejlesztés keretében megvalósításra kerülnek az alábbi elemek:

- Életvezetési tanácsadás.
- Háziasszonyok Klubja.
- „Hétköznapi monopolija” – szociális, állampolgári és önálló biztonságos életvezetési készségek erősítését célzó foglalkozás.
- Hagyományörzés és nyelvi kultúra ápolása: Cigánylakodalom Kulturális hagyományörző színjáték.
- Kincses Sziget- játszó- és kézműves sarok
- Közösségi rendezvények: húsvét, karácsony, ünnepekhez tartozó helyi hagyományok felelevenítése.
- Out-door tréning Magyarország egy természeti és kulturális értékekben gazdag településén.
- Alternatív közösségi kompetenciafejlesztő szabadidős fejlesztő foglalkozások – Sakk klub, Internet klub.

- Gyermekklub és Játsszóterei program.
- AVP tréning mint hatékony konfliktuskezelő csoportmódszer alkalmazása a szegregátum felnőtt lakóinak körében.
- Környezetvédelmi és esélyegyenlőségi szemléletváltozást célzó előadás, a Csillag Szolgáltatópont külső környezetének és belső udvarának tereprendezése, fásítása, virágosítása.
- Utógondozás, utánkövetés.

Az oktatási, nevelési szolgáltatások biztosítása az alábbi elemekkel történik:

- Pszichodráma alkalmazása a szegregátum kamaszkorú gyermekeinek készségfejlesztésében.
- Iskoláskorú gyermekek iskolai előmenetelének iskolán kívüli támogatása.
- Alkotók Klubja.
- Tanuláshoz szükséges kis értékű eszközök biztosítása a Csillag Szolgáltató pontban.
- Együtt, egymásért Sportnap fejlesztő, feszültség feldolgozó, pozitív mintákat közvetítő játékos szabadidős programokkal.

Egészségügyi szolgáltatások elérésnek javítása:

- Egészségügyi szűrések megszervezése tanácsadással összekötve (mobil szűrőbusz),
- A családi életre felkészítő programok megvalósítása: „CSAVARÁZS” – Családtámogatási Variációk Á-Zs-ig program.
- Párkapcsolati és családépítő tréning.
- Házasságra felkészítő pártanácsadás.
- Családtámogatási tanácsadás.

Felnőttoktatás, felnőttképzés, szakképzés (Képzési alprogram vezető alkalmazásával):

- Államilag elismert szakképesítés (kerti munkás) megszerzését szolgáló képzés.
- Képesség-, készség- és kompetenciafejlesztő programok a képzésbe bevont résztvevők számára a képzést megelőzően: csapatépítő, értékfeltáró és személyiségfejlesztő tréning, komplex felzárkóztató foglalkozás.
- „Egy kattintásra a világ” – alapszintű internet és számítógép-kezelői ismereteket átadó foglalkozás.
- Képzésben való részvétel elősegítése mentorokkal (Egyéni képzési tanácsadás, egyéni életvezetési tanácsadás, korrepetálás önkéntesek bevonásával).

Foglalkoztatás elősegítése:

- „Álláskeresési technikák és kulcsképessegek fejlesztése” c. tréning.
- A képzésben résztvevők foglalkoztatása az önkormányzat által biztosított munkaterületeken. A munkagyakorlatot az kormányzat is biztosítja a saját mezőgazdasági programjában, de a képzésben résztvevők bekapcsolódnak a Csillag Szolgáltatópont parkosításába is.
- A képzésbe bevont személyek részére a képzések alatt megélhetési támogatásban részesülnek (Kormányhivatal).
- Az elhelyezkedettek nyomon követése, utógondozása, munkahelyi beilleszkedésük segítése a programban közreműködő mentorok (szociális munkások) feladata lesz.

A pályázat kizárólag konzorciumi partnerségben nyújtható be a TKKI, és egy szabadon választható civil szerv részvételével.

Támogatás mértéke: max. 150.000.000 millió
Intenzitása: 100%

A pályázati felhívás B. 1) pontja értelmében:

A konzorciumba kötelezően bevont non-profit szervezet alapító okiratában (vagy azzal egyenértékű hivatalos okiratában) szerepelnie kell a szociális ellátás vagy foglalkoztatás területére vonatkozó tevékenységeknek, illetve legalább egy további tevékenységnek az alábbi területek valamelyikén: szociális ellátás, közösség-fejlesztés, oktatási, egészségügyi, képzési vagy foglalkoztatási tevékenység. A non-profit szervezetnek igazolnia kell az alapító okiratban szereplő tevékenység területén – a pályázat benyújtását megelőző 5 éven belül – szerzett legalább 2 éves szakmai jártasságát.

A szakmai jártasság igazolásának módja:

- legalább két lezárt év közhasznúsági jelentése, vagy
- legalább két lezárt év éves beszámolója, vagy
- a megvalósításában szerzett tapasztalatokról szóló referencia-igazolás.

A non-profit szervezet a **célterületen székhellyel vagy telephellyel rendelkezik.**

Konzorciális partner: TKKI és a Fiksz Pont Egyesület

Fiksz pont konzorciális partneri hozzájárulása:

	tevékenység	alkalom	Ft/ alkalom	Összesen
1	Háziasszonyok klubja	10	36000	360000
2	Jogi tanácsadás	24	10000	240000
3	Hétköznapi Monopólija	2	250000	500000
4	Cigánylakodalmak	1	700000	700000
5	Out-door tréning (klub vezet)	2	200000	400000
6	CSAVARÁZS			1720000
7	Csapatépítő	3	150000	450000
8	Komplex felzárkóztató	20	13500	270000
9	egy kattintás a világ	9	30000	270000
10	álláskeresési technikák	15	50000	750000
11	Egyéni álláskeresési tanácsadás	50	7500	375000
12	Bankköltség	24	5000	120000
13	irodaszer	24	20000	480000
14	posta, telefon költség	24	15000	360000
15	laptop	1	150000	150000
16	záró rendezvény	1	150000	150000
	összesen			7 295 000

TKKI konzorciális partneri hozzájárulása:

Projekt szakmai megvalósítása:	1306464
Célcsoport számára biztosított támogatás (100%)	6661500
Projekt megvalósításához igénybevett szolgáltatások:	2800000
Egyéb szolgáltatások:	367788
Egyéb, a projekt végrehajtásával összefüggő (általános) költség Ft	288000
összesen:	11 423 752

Konzorciális partner vállalja, hogy az általa végzett utófinanszírozású projekt elemeket saját költségvetéséből megelőlegezi

A pályázat költségvetésének előkészítése folyamatban van, az összes költség 110.000.000 Ft összegben határozható meg.

Kötelezően megvalósítandó tevékenységek, beszerzések (pályázati kiírás C1.1 pontja)

1. A projekt megvalósításával összefüggő menedzsment és adminisztrációs tevékenység

2. A projekt előkészítő szakasza (amely a pályázati felhívás megjelenésének napjától a támogatási szerződésben rögzített projekt megkezdésének napjáig tart) során Községi beavatkozási terv készítése a projektben vállalt tevékenységek megalapozottságának bemutatása céljából. A községi beavatkozási terv a benyújtandó pályázat kötelező melléklete!

3. A programba bevont célcsoport tagokkal együttműködési megállapodás kötése, valamint az állapot-, kompetencia-, szociális helyzet felmérésre alapozott egyéni fejlesztési terv készítése.

4. A felsorolt mindegyik területen kötelező tevékenységeket megvalósítani a projekt keretében: szociális, község fejlesztési, oktatási, képzési, egészségügyi és munkaerőpiaci programok; képzéshez, foglalkoztatáshoz kapcsolódó tevékenységek, a szükségleteknek megfelelően alkalmazva. Ez alól kivételt jelent, ha a szegregátum vonatkozásában más hazai vagy európai uniós forrásból az adott programelem megvalósulására irányuló tevékenység megvalósítása folyamatban van, illetve arra támogatást nyert el a pályázó. Ezen fejlesztések kapcsolódását egyértelműen be kell mutatni a Községi Beavatkozási Tervben.

Azon telepeken, amelyeken lakóingatlanokban nem biztosítottak bizonyos háztartási funkciók (higiéniai szolgáltatások) helyettesítő szolgáltatásokat a pályázat keretében kötelező kialakítani, s a hozzáférést biztosítani a lakók számára.

A program megvalósítása során kötelező rendszeresen tájékoztatni a helyi hatóságokat és szolgáltatókat, mint külső partnereket az adott szolgáltató feladatköréhez kapcsolódó tevékenységekről (humánszolgáltatások, gyermek- és ifjúságvédelem, családsegítő központ, oktatási ellátó rendszer intézményei, a megyei kormányhivatalok foglalkoztatási szervezetei, az egészségügyi ellátórendszer intézményei és szereplői, külön tekintettel a háziorvosra és a védőnői rendszerre). A helyi szolgáltatási kapacitások bevonása kulcskérdés a program eredményeinek fenntartása érdekében és kötelező feladat, amelyet a pályázó aláírt szándéknyilatkozatok benyújtásával igazol.

5. A 3.2.1: Helyi humán szolgáltatási kapacitások fejlesztése és a szolgáltatók együttműködésének megerősítése programelem megvalósítása kötelező elem.

6. A projekt megvalósítása során kötelező együttműködés az Országos Roma Önkormányzattal (ORÖ), amit a Támogatási Szerződés megkötéséhez be kell nyújtani.

Megvalósítás:

Nyertes pályázat esetén a pályázati kiírás értelmében a projekt eredményes megvalósításához az alábbi feltételeknek megfelelő **szervezeti struktúra** kialakítása és működtetése szükséges.

a) Programirányító Tanács

A Programirányító Tanács a komplex telep-program végrehajtását irányítja. A Programirányító tanács tagjai legalább a konzorciumi tagok képviselői és az **ORÖ helyi kapcsolattartója**, valamint a **helyi RNÖ** vesz részt, amennyiben a településen működik.

A Programirányító Tanács üléseit dokumentálni szükséges.

A Tanács feladatai:

- a program lényegi elemeinek meghatározása,
- a program szakmai, pénzügyi kereteinek meghatározása,
- a program célkitűzéseinek meghatározása,
- a program előrehaladásának rendszeres értékelése.

A Programirányító Tanáccsal szembeni elvárás, hogy ülései rendszeresek (**minimum kéthavonta egy alkalom**) legyenek, valamint az, hogy az üléseit megfelelően dokumentálja, a Támogatási Szerződés mellékleteként benyújtott ügyrend alapján.

a támogatás elnyerése esetén a Támogatási szerződés mellékleteként konzorciumi együttműködési megállapodást kell csatolni (ügyrend). Ebben ki kell térni a szűken vett projektirányításban dolgozók, a teljes projektirányításban dolgozók, az egyes szakterületeken (részprojektekben) dolgozók, a teljes stáb jogaira, kötelezettségeire, tevékenységi-, és felelősségi köreire, valamint a projektrésztvevőket is érintő rendszeres megbeszélések előkészítésére, napirendjére, gyakoriságára, az ott elhangzottak dokumentálására stb.

b) Projektmenedzsment és szakmai megvalósítók

A projektgazdának vállalnia kell, hogy a projekt teljes időtartama alatt a projekt megvalósítása érdekében a következő személyeket kötelezően biztosítja: projektmenedzser, pénzügyi vezető, szakmai vezető, közösségi programszervező és szociális munkás/esetmenedzser.

A projekt menedzsment feladatokat a főpályázó (projektgazda) köteles ellátni.

1. Projektmenedzsmenttel szembeni kötelező elvárások:

1.1 projektmenedzser

- felsőfokú végzettség,
- 2 év projektmenedzsment területén szerzett tapasztalat,
- munkaideje a projektben bizonyíthatóan eléri a heti 40 órát,
- foglalkoztatása csak munkaviszony, közalkalmazotti, közszolgálati vagy kormánytisztviselői jogviszony keretében történhet. A projektmenedzser megbízásos jogviszonyban nem alkalmazható.

1.2 pénzügyi vezető

- felsőfokú szakirányú, vagy regisztrált mérlegképes könyvelői végzettség,
- 2 év pénzügyi területen szerzett tapasztalat,
- munkaideje a projektben bizonyíthatóan eléri a heti 20 órát,
- foglalkoztatása munkaviszony, közalkalmazotti, közszolgálati vagy kormánytisztviselői, megbízási jogviszony, vállalkozási szerződés keretében történhet.

2. Szakmai megvalósítókkal szembeni kötelező elvárások:

2.1. szakmai vezető

- felsőfokú végzettség,
- 3 év szociális és/vagy gyermekvédelem területén szerzett szakmai tapasztalat,
- munkaideje a projektben bizonyíthatóan eléri legalább a heti 30 órát,
- foglalkoztatása munkaviszony, közalkalmazotti, közszolgálati vagy kormánytisztviselői jogviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási szerződés keretében történhet.

2.2. közösségi programszervező (szegregátumonként legalább 2 fő):

- a telepen lakó, életvitelszerűen ott tartózkodó személy esetében minimálisan 8 általános iskolai végzettség,
- munkaideje a projektben bizonyíthatóan eléri a heti 20 órát (1 fő x 20 vagy 2 fő x 10 óra)
- foglalkoztatása munkaviszony, közalkalmazotti, közszolgálati vagy kormánytisztviselői jogviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási szerződés keretében történhet.
- a közösségi programszervező kapcsolatot tart a helyi oktatási intézményekkel (beiskolázási és beóvodázási felelőssel), és a helyi védőnői szolgálat képviselőivel, segítve munkájukat
- az egyik közösségi programszervező látja el a start asszisztensi feladatokat

2.3. szociális munkás/esetmenedzser

- szociális területen szerzett végzettség,
- minimum 2 év az adott célcsoporttal egyéni esetkezelésben szerzett szakmai tapasztalat,
- munkaideje a projektben bizonyíthatóan eléri a heti 20 órát,
- foglalkoztatása munkaviszony, közalkalmazotti, közszolgálati vagy kormánytisztviselői jogviszony vagy megbízási jogviszony keretében történhet,
- Minimum 10 és maximum 15 célcsoport tag ellátása szociális munkásonként.

A program szakmai megvalósításába önkénteseket is be lehet vonni az esetmenedzser szakmai irányítása mellett.

A projekt végrehajtásába a vállalt tevékenységekhez kapcsolódóan – igazodva a célcsoport szükségleteihez - minimum az alábbi szakértelmek bevonása szükséges:

Vállalt tevékenység	Kötelezően bevonandó szakértő
Egyéni esetkezelés	szociális területen szerzett végzettség min. 2 év, önéletrajzban foglaltakkal igazolt, egyéni esetkezelésben szerzett szakmai tapasztalat
Egyéni pedagógiai fejlesztés	Pedagógus, gyógypedagógus, szociálpedagógus, fejlesztőpedagógus szakirányú végzettség min. 2 év, önéletrajzban foglaltakkal igazolt szakmai tapasztalat
Kulcskompetenciák fejlesztése, funkcionális analfabetizmus felszámolása	pedagógus (elsősorban gyógypedagógus, pszichopedagógus, fejlesztő pedagógus)
Mentális állapotjavító programok (mentálhigiénés programok)	pszichológus vagy pszichiáter, addiktológus, mentálhigiénés szakember vagy addiktológiai konzultáns
Felkészítés az önálló családi életre, valamint a munkavállalói szerepre és ezek összehangolására, az ehhez szükséges társas kompetenciák kialakítása	Szociális munkás vagy pedagógus vagy munka-pályatanácsadó vagy egészségfejlesztő szakember
Egészségfejlesztés	Háziorvos, házi gyermekorvos, területi illetve (amennyiben releváns) iskolai védőnő, egészségfejlesztési szakember,
Szenvedélybetegek kezelése	szociális munkás vagy addiktológiai konzultáns vagy pszichológus vagy pszichiáter vagy addiktológus

A fentiekben meghatározott elvárásoknak való megfelelést a pályázathoz benyújtott, a 9. mellékletben rögzített formátum szerint készült önéletrajzoknak kell alátámasztania.

Amennyiben a szakmai megvalósítók kiválasztására a projekt benyújtásáig nem kerül sor, akkor a betöltendő funkció/tevékenység ellátásához szükséges munkaköri elvárásokat kell megadni.

A célcsoport hatékony támogatása érdekében minden 15 fő bevont célcsoporttagként legalább egy fő szociális munkás bevonása kötelező.

Fenntarthatóság:

a) pályázat keretében, pályázati forrásból:

Jelen kiírás keretében a **kötelezően vállalandó fenntarthatósági intézkedések** az alábbiak:

- Környezetvédelmi/fenntarthatósági megbízott vagy környezeti nevelési, fenntarthatóság-oktatási felelős, munkacsoport kijelölése.

- Önkéntes gondnokság: működési területen a kulturált, tiszta környezet fenntartásának segítése

Mely tevékenységeket jelen pályázaton kívül egyéb forrásból szükséges megvalósítani.

b) projekt fenntartás keretében (pályázat megvalósulását követően, pályázati kiírás C. 10 pont), saját forrásból:

A pályázónak vállalnia kell, hogy a támogatott projekt keretében létrehozott kapacitásokat, szolgáltatásokat a projekt befejezését követően az alábbiak szerint fenntartja és arról az évente kötelezően benyújtandó fenntartási jelentésben beszámol:

- a bevont célcsoport nyomon követése, a TKKI és az ORÖ segítségével a projekt zárását követő 6 hónapig; várható költség: *bruttó 76.200 Ft.*(nettó 1000 Ft/fő *60 fővel)

- az infrastrukturális fejlesztések: Bercsényi utcai szolgáltató pont, fenntartása a projekt befejezését követően legalább 5 évig; szolgáltatásokat a projekt befejezését követően legalább 2 évig fenntartja.

Várható költség: szolgáltató pont 2 főállású szociális munkás bére: 298/2011 (XII.22) Korm. rendelet értelmében a havi garantált bérminimum: 108.000 Ft/fő 2 fő részére 24 hónapra összesen: 5.184.000 Ft munkabér, a szolgáltató ház éves fenntartása (közösségi ház, egyéb szolgáltatások rezszi költsége becsült érték, energia árak függvényében): kb. 600.000-750.000 Ft/év

Szolgáltatópont fenntartási költsége éves bontásban:

1. évben	3.192.000 Ft
2. évben	3.192.000 Ft
3. évben	650.000 Ft
4. évben	700.000 Ft
5. évben	750.000 Ft

- a projekt keretében kialakított Csillagház-Cserhaj (szolgáltatóház, a Csokonai Művelődési Házban kerül megvalósításra) szolgáltatásait a projekt zárását követően 1 évig biztosítja költsége: *bruttó: 20.000 Ft*

- a támogatott beruházással létrehozott vagyon (beszerzett nagy értékű eszközök, felújított, létrehozott ingatlanok) csak az Irányító Hatóság előzetes jóváhagyásával és a foglalkoztatási, illetve a szolgáltatási és egyéb kötelezettségek átvállalásával, átruházásával idegeníthető el, adható bérbe, illetve terhelhető meg, a projekt befejezést követő 5 évig.

- a pályázónak vállalnia kell, hogy a projektben végzett tevékenységeket és a projekt eredményeit, a 2003. évi CXXV. Trv. 31. § alapján kialakítandó Helyi Esélyegyenlőségi Programok kialakításakor és felülvizsgálatakor figyelembe veszi.

Ezen kívül a pályázónak vállalnia kell, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtása során rendszeresen konzultál azon helyi szereplőkkel (óvoda, iskola, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, védőnői és háziorvosi szolgálat, gyámhivatal, gyámhatóság, jegyző, rendőrség, polgárőrség, civil szervezetek, egyházak) akik és amelyek, biztosíthatják, hogy a projekt eredményei hosszú távon is fennmaradnak.

Projekt fenntartás (önerőből finanszírozandó) éves ütemezésben:

1. év (2015)	3.288.200 Ft
2. év (2016)	3.192.000 Ft
3. év (2017)	650.000 Ft
4. év (2018)	700.000 Ft
5. év (2019)	750.000 Ft

Összesen 5 év alatt saját erőből finanszírozandó kiadás: 8.580.200

(Mj: A projekt fenntartás tervezett kezdő éve: 2015. Az összeg becsült érték, mivel nem ismert a projekt zárását követő évre vonatkozó garantált bérminimum, járulék, közüzemi díjak, egyéb költségek. A fenntartási időszakban alkalmazandó szociális munkások bére a 2012. évi garantált bérminimum alapján került tervezésre.

A rezszi költségek folyamatosan növelésre kerültek, a jelenlegi energia árak piaci viselkedését alapul véve.)

A pályázat benyújtásának kötelező eleme a Községi Beavatkozási Terv Képviselő-testület, az Országos Roma Önkormányzat, a célcsoport képviselői (egy női és egy férfi résztvevő), TKKI, non-profit szervezet képviselője általi jóváhagyása.

Melléklet: Községi beavatkozási terv

Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és az alábbi határozati javaslatok egyikét fogadj el.

1. Határozati javaslat

...../2012 (X.....) GVB. sz. határozat

Hajdúhadház Város Önkormányzat, Gazdasági és Városfejlesztési Bizottság előterjesztést megtárgyalta és úgy határozott, hogy

A) határozati javaslat:

Javasolja a Képviselő-testületnek, hatalmazza fel Csáfordi Dénes polgármestert

- a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében TÁMOP-5.3.6-11/1 kódszámú, Komplex-telep program benyújtásához szükséges intézkedések megtételére, pályázati anyag összeállítására.
- konzorciális megállapodások megkötésére a TKKI és a Fiksz Pont Egyesülettel, támogatott pályázat esetén az Országos Roma Önkormányzattal való együttműködési megállapodás megkötésére, azzal a feltétellel, hogy nyertes pályázat esetén a projekt fenntartási időszakát (5 év) terhelő költségeket az önkormányzat költségvetésébe be kell tervezni.

Tervezendő becsült fenntartási költségek:

1. év (2015) 3.288.200 Ft (bérköltség, 2 fő szociális munkás: 2.592.000 Ft, dologi: 696.000 Ft)
2. év (2016) 3.192.000 Ft (bérköltség, 2 fő szociális munkás: 2.592.000 Ft, dologi: 600.000 Ft)
3. év (2017) 650.000 Ft (dologi kiadás)
4. év (2018) 700.000 Ft (dologi kiadás)
5. év (2019) 750.000 Ft (dologi kiadás)

Javasolja a Képviselő-testületnek a Közösségi Beavatkozási terv jóváhagyását.

B) határozati javaslat

Javasolja a Képviselő-testületnek, hogy a TÁMOP-5.3.6-11/1 Komplex-telep program benyújtását ne támogassa.

Felelős: Fekete György GVB elnök

Határidő: folyamatos

Hajdúhadház, 2012. október 11.

Csáfordi Dénes
Polgármester

Előterjesztést összeállította: Kiss Katalin

**Közösségi beavatkozási terv
a
Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében**

„Komplex telep-program”

(komplex humán szolgáltatás hozzáférés biztosítása)

**Kódszám:
TÁMOP-5.3.6-11/1**

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

Közösségi Beavatkozási Terv

Hajdúhadház

település számára

Jóváhagyta:

1. Települési önkormányzat

Egyetértett:

2. A célcsoport képviselői (egy női és egy férfi résztvevő)

3. TKKI képviselője

4. ORÖ képviselője

5. Non-profit szervezet képviselője

Vezetői összefoglaló

Hajdúhadház város Önkormányzata a hátrányok felszámolása, enyhítése érdekében szociális, közösség-fejlesztési, oktatási, egészségügyi, képzési és foglalkoztatási elemeket is tartalmazó komplex szakmai programot készített, mely elősegíti a telepszerű környezetben élők lakhatási körülményeinek javítását is. A programelemek egymásra épülő beavatkozást tesznek lehetővé, bevonva az érintett szegregátum minden korcsoportját.

A program futamideje: 2013.április 01.- 2015. március 31.

A programba egyéni gondozási terv alapján bevont személyek száma: 60 fő

A projekt teljes költsége: 110.000.000 Ft

A **Közösségi beavatkozási terv** tartalmazza Hajdúhadház város bemutatását az érintett szegregátum jellemzőit, a fejlesztés, beavatkozás célját, az indikátorokat, a tervezett fejlesztés tartalmát és ütemezését, valamint a beavatkozás költségvetését.

1. Fejezet: Átfogó cél

A célokat mutatók (indikátorok) segítségével szükséges számszerűsíteni, illetve rögzíteni a kiinduló állapotot és azt a célállapotot, amelyet a projekt megvalósítása révén elvár a projekt szakmai zárására, legkésőbb 2015. március 31-re. A mutatóknak minden esetben mérhetőnek, egyértelműeknek, a célra irányulóknak kell lenniük, és a Pályázati Útmutató E1. Monitoring mutatók fejezetében foglalt indikátorokat tartalmazniuk szükséges.

A program célja a szegregált lakókörnyezetben, mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű emberek társadalmi felzárkózásának és integrációjának segítése oly módon, hogy megteremtődjenek a felzárkózás esélyei minden olyan személy számára, aki maga is motivált és részese kíván lenni a változásoknak.

A programban komplett készség és képességfejlesztő egyéni és ? közösségi foglalkozások valósulnak meg integrált megközelítésben.

Egyéni fejlesztési tervek alapján a tanulás, a munkalehetőség biztosítása, közösségi tér kialakítása abból a célból, hogy a humán szolgáltatások közelebb kerüljenek a szegregátumban élőkhez.

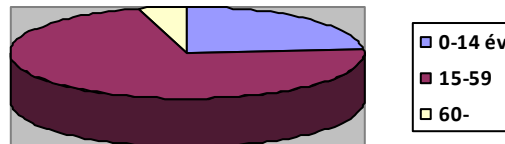
Olyan képzések és ismeretek biztosítása az itt élők számára, amelyek elsajátításával képesek lesznek saját otthonaikat, lakókörnyezetüket átalakítani, életkörülményeiket javítani.

A megszerzett ismeretekkel a munkaerőpiacon ismunkaerőpiacon is nagyobb eséllyel indulhatnak.

A program **elsődleges célcsoportja** 60 fő.... Fő, a szegregátumban élő, halmozottan hátrányos helyzetű, alacsony, illetve elavult iskolai végzettséggel rendelkező, jellemzően szociális és anyagi gondokkal küzdő, roma és nem roma egyének és családok.

Másodlagos célcsoport a település teljes lakossága.

A projekt **megvalósulási helye** Hajdúhadház város területe, ezen belül is a kijelölt 1. számú szegregátum.

A szegregátum lakóinak korcsoportonkénti megoszlása.

A projekt **futamideje**: 2013. április 01.-2015. március 31.

2. Fejezet: Helyzetelemzés

2.1. A település általános helyzetének bemutatása

2.1. A település általános (elhelyezkedés, megélhetés, népesség) bemutatása a helyzetelemzési sablon, KSH és egyéb adatok alapján, beleértve a szegregált lakóköznyezetben élő állampolgárok helyzetét is

Demográfiai helyzet: célterület és azon belül a **szegregátum** állandó lakosainak száma, korcsoportonkénti megoszlása; a terület népsűrűsége; be- és elvándorlás mértéke; háztartások és a családok adatai, egyéb fontosnak ítélt adatok;

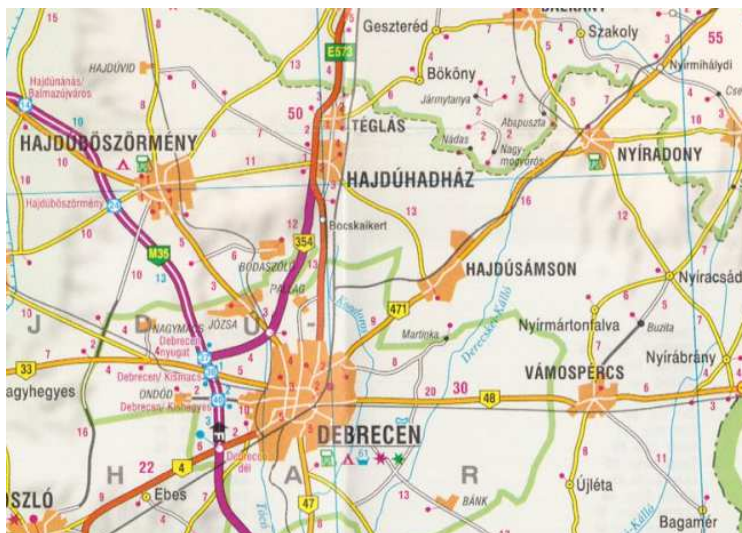
Hajdúhadház a népességszám alapján meghatározott településhierarchia szerint a kisvárosok közé sorolható, mivel jelenlegi lakosságszáma 5 és 20 ezer fő között van. Az úgynevezett „feltárazó módszerrel” elkészült hierarchia fokozatokba sorolás alapján szintén a **kisvárosok kategóriájába** tartozik a település. Hajdúhadház a komplex várostípus meghatározás szerint az agglomerációs települések-kertvárosok kategóriáján belül a **lakóváros közé sorolható**, mivel a településen nagy az ingázók száma, olcsó a telekár, kellemes és tiszta a lakóköznyezet és fejlődő az övezet.

Hajdúhadház a foglalkoztatási szerepkör (be- és kiingázás) alapján **lakófunkciót betöltő városnak tekinthető**. Az önkormányzat távlati célja nemcsak a lakófunkció további erősítése, a város élhetőbbé tétele, a népességmegtartó képesség folyamatos javítása és

növelése, melyet a különböző közszolgáltatásokhoz való minél jobb hozzáféréssel és a meglévő gazdasági adottságok kihasználását igyekszik segíteni, hanem egyben a gazdasági szerepkör erősítése is egyben.

Hajdúhadház Hajdú-Bihar megye északi részén, a 4-es főközlekedési út mellett, Debrecéntől 18 km-re északra, míg Nyíregyházától 30 km-re délre fekszik.

Hajdúhadház térszerkezeti helyzete

Forrás: <http://hunmap.blogspot.com>

A várost Téglás, Bököny, Hajdúsámson, Bocskai kert, Debrecen, Hajdúböszörmény, valamint Hajdúvid települések határolják.

Hajdúhadház város közigazgatási területének nagysága 8780 ha, lakónépessége 12.852 fő.

Hajdúhadházon a népesség csökkenése volt megfigyelhető a hetvenes-nyolcvanas évek során a természetes szaporodás ellenére, a nagyarányú (közel 10%-os) elvándorlásnak köszönhetően. A kilencvenes években az elvándorlás hirtelen visszaesésének (1%) következményeként a lakónépesség gyors növekedése figyelhető meg.

Hajdúhadházra a kilencvenes évekig a jelentős mértékű negatív vándorlási különbözetnek köszönhetően a népességcsökkenés jellemző. A hetvenes években 1465, a nyolcvanas években 1093 fő volt a vándorlási különbözet, azaz ennyivel többen vándoroltak el, mint ahányan a településre érkeztek. A kilencvenes években pozitív népességmozgalmi adatok jellemzik a várost: 1990 és 2001 között 2556 születés és 1631 halálozás, -164 fő vándorlási különbözet, azaz több mint 700 fős lakosságnövekedés, ami a 2002-es év során még 360 fővel nőtt, így tehát már több mint ezer fős bővülésről beszélhetünk.

Az elveszületések és halálozások számának alakulása Hajdúhadházon 1970-2001. között (népszámlálási adatok alapján)

Évek	1970-1980 között	1980-1990 között	1990-2001. között
Élveszületések száma	2743	2140	2556
Halálozások száma	1381	1588	1631

Egyenleg**1362****552****925**

Forrás: VÁTI-TEIR adatbázis, Népszámlálási adatok

Hajdúhadházhoz hasonló (vagy kedvezőbb) népességnövekedési folyamatok megfigyelhetők a megye közép- és kisvárosaiban pl. Hajdúböszörményben, Hajdúsámsonban, Hajdúszoboszlón, Létavértesen, Nádudvaron, Nyíradonyban, Polgáron, Tégláson és Tiszacsegén, ezen települések esetében azonban kevés kivételtől eltekintve a vándorlási különbözet növelte meg az ott lakók számát, a természetes szaporodás több esetben negatív, azaz a halálozások száma meghaladja a születéseket.

Hajdúhadház állandó lakosságának száma a '90-es évektől kezdődően 2005. évig folyamatosan emelkedett, azonban ezt követően minimális mértékben ugyan, de csökken, 2008-ban az állandó népesség száma 13.276 fő volt.

Ha a lakónépesség számát tekintjük és összehasonlítjuk az utolsó tíz év rendelkezésre álló adatait, akkor látható, hogy a megyében, a régióban és országos szinten is a lakónépesség számának jelentős visszaesése volt megfigyelhető, ezzel ellentétben Hajdúhadházon kismértékű emelkedés volt tapasztalható, amely azonban jelentősen alatta maradt a kistérségi lakónépesség növekedésnek.

A lakónépesség száma is – hasonlóan az állandó népesség számához – 2005. évig folyamatosan emelkedést mutatott a településen, ezt követően pedig kismértékben ugyan, de évről-évre csökken. 2011. 01. 01. napján a lakónépesség 13.198. fő volt.

A lakosság számának alakulását két tényező befolyásolja:

- természetes szaporodás illetve fogyás
- az elvándorlás.

A település lakossága folyamatosan fiatalodik. Amennyiben az előző három népszámlálás adatát tekintjük, akkor látható, hogy 1970-2001. között is magasabb volt az élveszületések száma a halálozások számánál.

1970-1980 között a természetes szaporodás 1362 fő, 1980-1990 között 552 fő, míg 1990-2001. között pedig 925 fő volt.

Az élveszületések és halálozások számának alakulása Hajdúhadházon 1970-2001. között (népszámlálási adatok alapján)

Évek	1970-1980 között	1980-1990 között	1990-2001. között
Élveszületések száma	2743	2140	2556
Halálozások száma	1381	1588	1631
Egyenleg	1362	552	925

Forrás: VÁTI-TEIR adatbázis, Népszámlálási adatok

A település lakosságának fiatalodása tehát hosszú évek óta zajló folyamat. Ez a tendencia tovább folytatódott 2001. után is. A természetes szaporodás mutatója 2004-ben mutatja a legmagasabb értéket, ekkor 114 fővel nőtt a lakosságszám az élveszületések és halálozások pozitív különbözeteként. 2008-ban az élveszületések száma 195 fő volt, míg a halálozások száma 138 fő.

**A természetes szaporodás és fogyás mutatójának alakulása
Hajdúhadházon 2000-2008. között évekre bontva**

Természetes szaporodás és fogyás alakulása

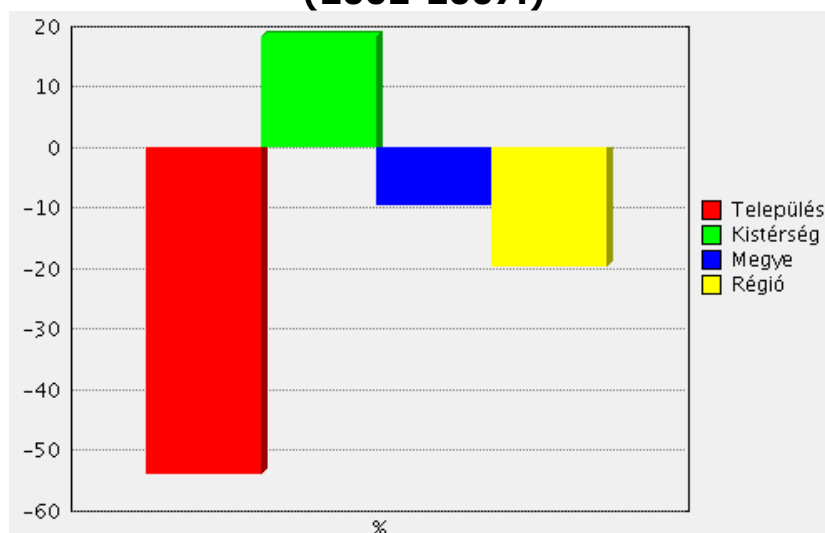
Évek	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Élveszületések száma	255	215	221	196	235	209	192	214	195
Halálozások száma	137	135	151	160	121	158	151	136	138
Egyenleg	118	80	70	36	114	51	41	78	57

Forrás: VÁTI-TEIR adatbázis, Népszámlálási adatok

Látható tehát, hogy a település lakosságának kismértékű csökkenését nem a természetes fogyás, hanem a településről történő elvándorlás okozza.

Az elmúlt évek vándorlási egyenlegét vizsgálva látható, hogy a településről való elvándorlás jelentősen magasabb, mint a megyei és régiós átlag. Ugyanakkor, ha a kistérség adatait vizsgáljuk, akkor látható, hogy összességében a kistérségben nem elvándorlás, hanem odavándorlás figyelhető meg.

**Vándorlási egyenleg (1000 lakosra jutó odavándorlás és elvándorlás
különbsége
(2002-2007.)**

Forrás: www.vati.hu, Hajdúhadház - Települési Helyzetkép – 2009. december

Hajdúhadházon tehát az elmúlt évek vándorlási egyenlege kedvezőtlen tendenciát mutat. Jellemző a környező településekre történő elvándorlás, az állandó és ideiglenes elvándorlás mutatója alapján 2001. óta az elvándorlók száma minden évben meghaladta az odavándorlók számát, legnagyobb mérvű 2007. évben volt, 2008-ra kismértékben mérséklődött ugyan az elvándorlás, de még mindig jelentős.

Mindezen okok miatt az önkormányzat elsődleges célja, hogy olyan intézkedéseket fogalmazzon meg, amelyek mérséklék a településről történő elvándorlást és vonzóvá teszik a lakosság számára a várost.

A lakónépesség korcsoportos megoszlását tekintve a 0-14 éves korcsoportba tartozók száma jelentősen meghaladja a 60 év feletti korcsoportba tartozók számát. Ez is a település fiatalodását és lakóváros funkcióját támasztja alá.

Ugyanakkor a település lakosságszámának kismértékű csökkenése érzékelhető a 0-14 éves korosztály visszaesésében, hiszen a lakónépesség 13.336 főről (2000.) 13.276 főre esett vissza, a legfiatalabb korosztály száma is csökkent 3.432 főről 3.137 főre.

A lakónépességen belül meghatározó a munkavállalási korú lakosság részaránya, számarányuk növekedett az elmúlt években 2000-2008. között 55,13 %-ról 57,11 %-ra. Az időskorúak száma és aránya minimális változást mutatott az elmúlt években (1900-2000 fő között ingadozott számuk, arányuk pedig kb. 14,5 %, minimális csökkenéssel évről-évre).

A 2008. évi adatok alapján a település öregségi/öregedési? indexe (tehát az 1 fő 0-14 éves korosztályba tartozóra jutó 60 év feletti lakos) 0,6085, mely az országos adatokhoz viszonyítva rendkívül kedvező. Országos tendencia, hogy a lakosság általánosan öregedő, tehát 1 fiatal lakosra több mint 1 idősebb jut. Hajdúhadházon az öregségi index 2000-2008. között kismértékben romlott (0,5755-ről 0,6085-re), de a fiatalabb korosztály így is jóval meghaladja az legidősebb korcsoportba tartozók számát.

Összességében elmondható, hogy a településen a fiatalkorú lakosság részaránya növekszik, tehát a település kismértékben ugyan, de folyamatosan fiatalodik. Ez rendkívül kedvező tendencia, hiszen az általánosan érvényesülő trend a települések öregedése.

Ez azt is jelenti, hogy a város népességmegtartó képessége növelésének egyik fő iránya a fiatalok helyben tartása a városban és a gyermekes családokra irányuló fejlesztések megvalósítása.

A fiatalabb korosztályokra irányuló fejlesztések mellett az aktív korosztályokkal való törődést is biztosítani szükséges, ami elsősorban a munkahelyteremtést, a munkahelyek vonzását, a beruházások és a vállalkozások „megtelepedését” jelenti, ami azonban részben a debreceni agglomeráció fejlődési folyamatainak, részben a kistérségi együttműködésnek rendelődik alá, és a városra az infrastruktúra fejlesztése révén gyakorol nagy nyomást/hatást (pl. az ingázás feltételeinek a javítása révén).

A gyerekekre irányuló szolgáltatások mellett ez a város másik nagy feladata, figyelembe véve, hogy bár a fiatal aktív korúak aránya kifejezetten magas, a foglalkoztatotti arány – amint azt nemsoká látni fogjuk – ezzel szemben kivételesen rossz, alig több mint a megyei átlag fele. A munkanélküli arány ezzel párhuzamosan többszöröse a megyében láthatónak, és tehát az inaktívak is jóval nagyobb részét teszik ki a település lakóinak, mint máshol.

A gyermek és felnőtt korosztályokra irányuló „helyi politikák” nem feledkezhetnek meg az idősebb korosztályokról sem, hiszen ők is jelentős számban vannak jelent a település életében.

A népesség etnikai összetételére vonatkozóan a 2001. évi népszámlálási adatok állnak rendelkezésre. A népszámlálás adatai alapján az országban 205.720 fő vallotta magát cigány (illetve romani, beás) kisebbségbe tartozónak, Hajdú-Bihar megyében 11.742 fő (a lakosság 2,12 %-a). Más kisebbséghez tartozók elhanyagolható számban élnek a vizsgált területen.

A 2001-es népszámlálás adatai szerint Hajdúhadházon a lakosság 96,5 89,5 %-a vallotta magát magyarnak, 10,5 % vallotta magát romának (romani, beás) – 1336 fő, Egyéb nemzetiségbe tartozónak vallotta magát: 4 fő bolgár, 1 fő lengyel, 1 fő kínai, 2 fő német, 1 fő román, 3 fő ukrán,

2006. évben a kisebbségi önkormányzati választáson Hajdúhadházon a szavazásra jogosultak közül 624 fő regisztráltatta magát (mely a lakosság 4,81 %-a). A településen

működik kisebbségi önkormányzat 5 taggal. 2006. évre a roma lakosság arányát csak becsülni tudjuk, hiszen ezek az adatok is önbevalláson alapultak.

A településen jelentős számban él roma lakosság, becslések alapján a lakosság közel harmada (pontos számok nem állnak rendelkezésre), lakóhelyüket tekintve jellemzően a későbbiekben bemutatásra kerülő szegregátumokban.

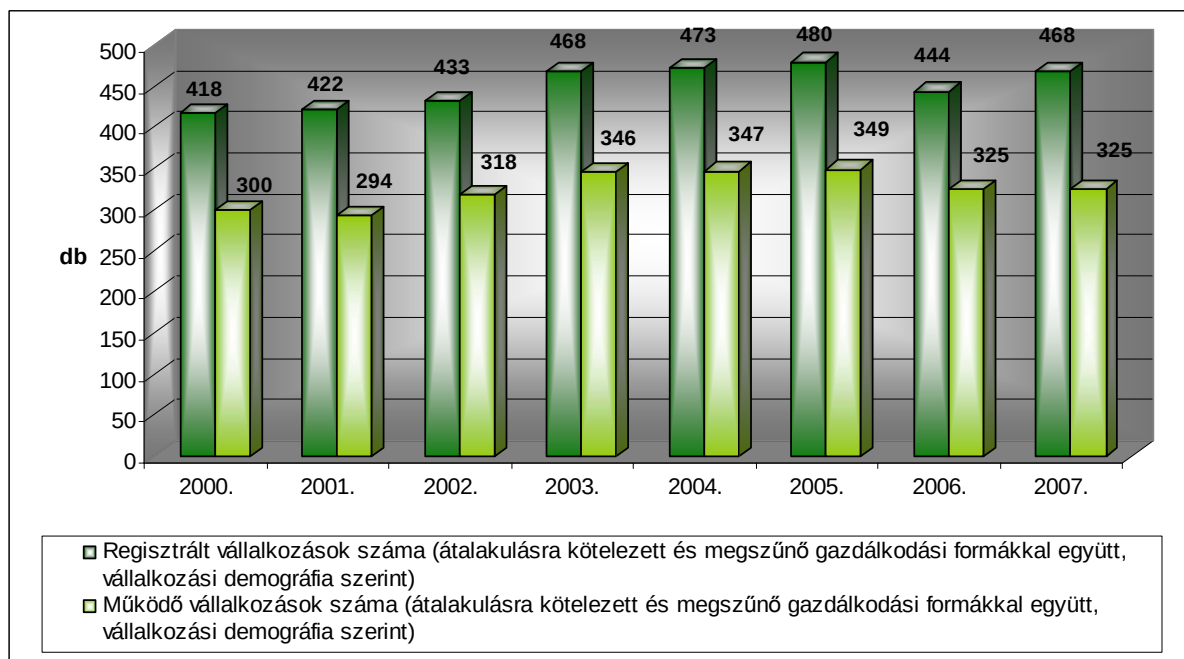
A népesség vallási összetételére vonatkozóan szintén a 2001. évi népszámlálási adatok állnak rendelkezésre, amely alapján:

- római katolikus: 3,6%;
- görög katolikus: 2,8%;
- egyéb katolikus: 0,3%;
- református: 47,4%;
- más egyházhoz, felekezethez tartozik: 4,3%;
- nem tartozik egyházhoz, felekezethez: 37,0%;
- ismeretlen, nem válaszolt: 4,4%

Hajdúhadházon a regisztrált gazdálkodó szervezetek száma 2000-2008. között (2006. évtől eltekintve) folyamatosan emelkedett. Jelenleg 558 regisztrált vállalkozás működik a településen (1995.-ben 398 regisztrált vállalkozás volt a településen, tehát közel másfélszeresére növekedett számuk az elmúlt 14 évben).

A regisztrált vállalkozások közül jogi személyiséggel nem rendelkező cég 414 volt, míg jogi személyiséggel rendelkezett 54 db. 2000. óta folyamatos volt a növekedés mind a jogi személyiségű, mind a jogi személyiség nélküli társaságok számában egyaránt.

Regisztrált és működő vállalkozások száma Hajdúhadházon 2000-2007. között

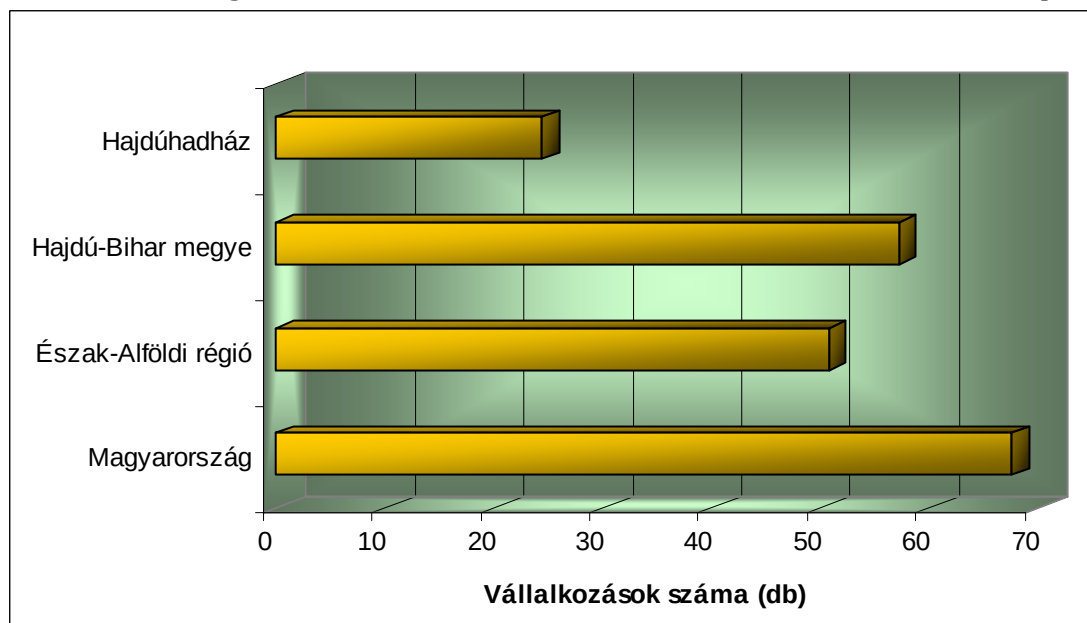

Forrás:

KSH Statinfo 2000-2007.

A regisztrált vállalkozások közül működő volt 2008. évben 528 vállalkozás. Amennyiben az ezer lakosra vetített vállalkozások számát tekintjük, akkor Hajdúhadházon jóval kevesebb működő vállalkozás van (ezer lakosra 24,39 db), mint az országban (67,65 db), a régióban (50,84 db) és a megyében (57,27 db).

Ezer lakosra jutó működő vállalkozások száma 2007-ben (db)

Forrás: KSH Statinfo 2000-2007., saját számítás

A működő vállalkozások (2007.) 13,5 %-a volt jogi személyiséggel rendelkező, míg 86,5 %-a jogi személyiséggel nem bíró társaság. 2007-ben kizárólag kétféle nem jogi személyiségű társaságtípus működött a településen, az egyéni vállalkozás és a betéti társaság. Korábbi években volt közkereseti társaság (2000-ben 2 db, 2003-tól 1 db, 2007-

ben nem működött), jelenleg azonban már nincs. Ez eltér az országos, régiós és megyei átlagtól egyaránt.

2007-ben országosan a működő vállalkozások 28,24 %-a volt jogi személyiségű, a régióban 21,95 %, míg Hajdú-Bihar megyében pedig 24,26 %, tehát a településen sokkal inkább a jogi személyiség nélküli (jellemzően egyéni vállalkozások) vállalkozási formát választották.

A működő vállalkozások számában 2006-tól visszaesés volt megfigyelhető, jelenleg stagnál számuk. Ez a visszaesés kizárólag az egyéni vállalkozások számának csökkenésével volt magyarázható, nem érintette a működő betéti társaságokat.

Hajdúhadházon jellemzően kisvállalkozások működnek (2007.), 315 vállalkozás foglalkoztat 10 főnél kevesebb munkavállalót, 1 vállalkozás 10 és 20 fő közötti, 7 vállalkozás 20 és 50 fő közötti és 2 vállalkozás 50-250 fő közötti létszámot foglalkoztat.

Az alábbi táblázatból látható, hogy Hajdúhadházon nincs átmenet a vállalkozások által foglalkoztatottak létszámát tekintve, hiszen magasabb arányban vannak jelen a kevés főt (10 fő alatt) foglalkoztató társaságok, mint a nagyobb (ezáltal tőkeerősebb, a gazdasági változásokat könnyebben átvészelő) vállalkozások. Ugyanakkor, míg a 10-19 fő között foglalkoztató kisvállalkozások számaránya kismértékű a 20-49 fő közötti létszámot foglalkoztató társaságok aránya másfélszerese az országos, a régiós és a megyei átlagnak. Ezt azonban nem lehet kedvező tendenciának tekinteni, hiszen ez mindössze 2 db vállalkozást jelent Hajdúhadházon.

A működő vállalkozások megoszlása a foglalkoztatottak száma szerint – összehasonlító táblázat

	1-9 fős létszám ú működő vállalko- zások száma	10-19 fős létszám ú működő vállalko- zások száma	20-49 fős létszám ú működő vállalko- zások száma	50-249 fős létszám ú működő vállalko- zások száma	250- 499 fős létszám ú működő vállalko- zások száma	500 és több fős létszám ú működő vállalko- zások száma	0 fős létszám ú működő vállalko- zások száma
Hajdú- hadház	96,92%	0,31%	2,15%	0,62%	0,00%	0,00%	0,00%
Hajdú- Bihar megye	95,18%	2,42%	1,46%	0,82%	0,07%	0,05%	0,00%
Észak- Alföldi régió	95,18%	2,48%	1,43%	0,79%	0,08%	0,04%	0,00%
Magyar or-szág	94,99%	2,68%	1,45%	0,74%	0,07%	0,06%	0,00%

Forrás: KSH Statinfo 2000-2007., Önkormányzati adatok saját számítás

2007. évben 89 adót fizető társaság tevékenykedett a településen, akik 1.254.753 ezer Ft hozzáadott értéket termeltek, a nettó árbevételük és vállalkozási tevékenységből származó árbevételük 19.051.829 ezer Ft volt, melyből 68.304 ezer Ft volt az export értékesítésből származó bevétel. Ezek a cégek 236.395 ezer Ft adózott eredményt értek el 2007. évben.

Hajdúhadházon jelenleg 30 telephely engedéllyel rendelkező társaság működik.

Elmondható tehát, hogy Hajdúhadházon a vállalkozások szerkezete kedvezőtlen, hiszen nemcsak alacsony a vállalkozások koncentrációja, hanem meghatározó a működő vállalkozások között a 10 fő alatti létszámot alkalmazó egyéni vállalkozás, jelentős cég (250 főnél többet foglalkoztató vállalkozás) nincs a településen.

Hajdúhadházon – egyezően az országos tendenciákkal – a működő vállalkozások között meghatározó a kereskedelemben tevékenykedő vállalkozások száma (2007-ben 118 db), az ingatlanügyletekben és gazdasági szolgáltatásokban (56 db) valamint az építőiparban (2007-ben 46 db) tevékenykedő társaságok száma.

Amennyiben a rendelkezésre álló legfrissebb adatok alapján (2007., KSH) megvizsgáljuk a Hajdúhadház szempontjából lényeges négy gazdasági ágban működő vállalkozások számát és összehasonlítjuk a megyei, a regionális és országos adatokkal látható, hogy jelentős az eltérés.

Míg Hajdúhadházon a kereskedelem, javításnemzetgazdasági ágazatban a működő vállalkozások 36,31 %-a tevékenykedik, ez az arány országosan 21,8 %, regionálisan 25,21 %, megyei szinten pedig 23,60 %, tehát jóval kevesebb cég működik a kereskedelemben. Hasonló a helyzet az építőiparban is (Hajdúhadházon 14,15 %, míg a megyében, régióban és országosan kb. 10 %.) Az ingatlanügyek, gazdasági szolgáltatások tekintetében pedig fordított a helyzet, Hajdúhadházon a megyei, regionális és országos adatokhoz viszonyítva is kevesebb vállalkozás működik.

Hajdúhadházon az országos átlaghoz (3,33 %) viszonyítva közel 2,5-szer annyi működő vállalkozás volt a mezőgazdasági ágazatban (Hajdúhadházon 8,92 %), kétszer annyi, mint a megyében (4,85 %) és a régióban (4,96 %).

A telephelyekről vezetett nyilvántartás alapján (358/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet alapján) jelenleg a településen 30 db telephely engedély köteles illetve bejelentés köteles tevékenységet folytató társaság van:

- 7 db telephely engedély köteles
- 23 db olyan ipari tevékenységet folytató társaság, amely tevékenysége bejelentés köteles.

Jellemzően az alábbi ipari tevékenységet folytatják:

- 9 db gépjárműjavítás, karbantartással foglalkozó társaság
- 3 db fémmegmunkálással foglalkozó
- fűrészáru gyártással 3 db
- tároló fatermék, parkettagyártás illetve egyéb faárugyártással foglalkozik 4 db
- raktározás, tárolás 3 db
- szállítási tevékenységgel 2 db
- építési betontermék gyártás 1 db
- munkaruhagyártás, felsőruházat és egyéb ruházat 3 db
- orvosi eszköz gyártás 1 db
- műanyag csomagolóeszköz gyártás 1 db.

Összességében a vállalkozások gazdasági ágazat szerinti megoszlása egyező az országos tendenciákkal, azonban mutatja, hogy a településen nincs termelő szektor, mivel a kereskedelem jóval fajsúlyosabban van jelen, hasonlóan a mezőgazdasághoz. Az egyéb kiszolgáló ágazatok jelenléte azonban minimális.

Hajdúhadházon jelentős volt a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás már a település korai történelmében is, ezt tükrözi a működő vállalkozásokon belül a mezőgazdasági és erdőgazdasági vállalkozások magas részaránya.

Az OTrT (Országos Területrendezési Terv) térségi terület-felhasználása Hajdúhadház város közigazgatási területét $\frac{1}{2}$ részben erdőgazdasági térségben, $\frac{1}{4}$ részbenét mezőgazdasági és $\frac{1}{4}$ részben vegyes terület.

A településen az éghajlati körülmények, a talajviszonyok és a történelmi hagyományok egyaránt alátámasztják a mezőgazdasági termelés fontosságát. A külterületi földek jelentős része laza szerkezetű barna homok talaj, alacsony aranykorona értékkel. Ezért az itt található talajt erdőgazdálkodással próbálták hasznosítani (erdősítéssel és gyümölcsfák telepítésével).

Hajdúhadházon két nagy mezőgazdasági üzem kezében összpontosult a földhasználat a rendszerváltást megelőzően, az általuk művelt terület aránya kb. 90 % volt. Mára azonban a földtulajdoni viszonyok teljesen átalakultak, a gazdasági szervezetek által használt szántó terület nagysága kb. 1700 ha, az egyénileg gazdálkodó termelők pedig 2200 ha. Az átlag birtoknagyság kb. 4,5 ha, tehát jelentősen elaprózódtak a földterületek. Jelenleg az erdőterületek kb. 30 %-án a Nyírerdő Zrt. gazdálkodik, továbbá három erdőbirtokossági társulás és kis területen néhány magánszemély.

A növénytermesztésnél a korábbi években meghatározó volt a rozs, a kukorica, a búza termesztése, jelenleg a fő termesztett növény a kukorica, a napraforgó és a rozs. A gyümölcstermesztés közül jelentős az alma-, meggy-, és az egres termesztése. A zöldségfélék között a káposztatermesztésnek van nagy hagyománya Hajdúhadházon (a településről elnevezett káposztafajta a „Hadházi lapos”).

A tartott állatok száma szintén drasztikusan csökkent az elmúlt években a településen, a rendszerváltást követően gyakorlatilag egy szarvasmarha telepen kívül (ahol kb. 250 db állattal foglalkoznak) nincs nagy állattartó. A magánszemélyek saját célra, saját ellátásukra tartanak állatokat.

A mezőgazdaságban a helyi feldolgozásnak minimális a szerepe, a káposztasavanyítás és a fafeldolgozás jelentősebb, működik továbbá állatfeldolgozással foglalkozó vágóhíd.

A legjelentősebb mezőgazdasági tevékenységet folytató társaság a Hajdúhadházi Bocskai Mezőgazdasági Kft., mely állattenyésztéssel (szarvasmarha), növénytermesztéssel (búza, rozs, kukorica) és kertészeti tevékenységgel egyaránt foglalkozik.

Hajdúhadházon az utolsó hivatalos adatok a különböző nemzetgazdasági ágakban foglalkoztatottak számáról 2001-ből származnak (KSH, népszámlálás).

A 2001. évi népszámlálási adatok alapján Hajdúhadházon az összevont nemzetgazdasági ágak szerint a foglalkoztatottak 35,78 %-a dolgozik az iparban és építőiparban, 52,10 %-a a szolgáltatás jellegű ágazatokban, míg a foglalkoztatottak 12,12 % a dolgozik a szolgáltatási szektorban.

2007-ben a bányászat, feldolgozóipar, villamos energia, gáz-, gőz-, vízellátás nemzetgazdasági ágban 22, az építőiparban pedig 46 vállalkozás működött.

Jelenleg a legnagyobb ipari vállalkozások a településen:

- Dritor Kft. – Unifa® nyílászáró gyártó és forgalmazó üzem
- BILL-ACÉL Kft.: billenő garázkapuk gyártása, szerelése; épületlakatosipari termékek gyártása, szerelése; acélszerkezetek gyártása, szerelése; könnyűszerkezetes acélszerkezetek gyártása, szerelése
- THETA 95 Kereskedelmi Kft.: vas- és fémáruk nagykereskedelme

- UD STAHL RECYCLING Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.: vas- és fémhulladék nagykereskedés
- ÜDÍTŐ-CENTER Termelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.: üdítőital gyártás.
- Millennium Kő Kft.: térburkoló anyagok gyártása és forgalmazása
- Sali-Ker Kft.: vegyesiparcikk és háztartási gépek kiskereskedelmével foglalkozik
- LEJLA Pékáru Termelő és Kereskedő Bt.: kenyér; friss pékáru gyártása

Hajdúhadházon nincs ipari park, viszont a település rendezési terve kijelöl három területet (amelyek bővíthetők is). Ezeken a területeken azonban kiépített infrastruktúra nincs, kizárólag az ipari területek közvetlen közelében van valamennyi infrastruktúra bekötés lehetősége biztosítva. A kijelölt ipari területek:

- a Nyugati Iparterület: Kossuth utca – Arany János utca és a 4. sz. főközút közötti szakasz
- Keleti Iparterület: városon túli terület, amely a Hunyadi utca és a Széchenyi utca által körülhatárolt terület
- Az Északi iparterület: Dr. Földi J. utca, Vásártér utca, Vénkert és Téglás által behatárolt terület.

A szolgáltatások között a megyében az idegenforgalom a legnagyobb jelentőségű, azonban Hajdúhadházon nem a turizmus, hanem a kereskedelem a legjelentősebb.

A kereskedelmi egységek között a kiskereskedelmi üzletek vannak jellemző számban. 2000. és 2009. között emelkedett számuk: 137-ről 154 db-ra, nagyobb növekedés 2003. és 2004. év között volt megfigyelhető (ekkor 138-ról 157-re nőtt az üzletek száma). Ebből az élelmiszer jellegű üzletek számaránya kb. 15 %, 2009. évben a városban 22 db élelmiszerüzlet működött (számuk 2003-tól fokozatosan csökkent a két jelentős áruházlánc megjelenésének köszönhetően). A ruházati jellegű üzletek száma stagnált, 2000. és 2009. között 15-ről 17-re növekedett. (2003-2004. években volt magasabb a ruházati jellegű üzletek száma, ekkor 21 illetve 22 volt, majd ezt követően újra visszaállt a 15-17 üzletes szintre).

Jellemzően a kiskereskedelemben egyéni vállalkozások üzemeltetik az üzletek kb. 50 %-át 2009-ben, mely közel 100 % az élelmiszer jellegű üzleteknél (95 %), a ruházati üzletek esetén pedig 59 %.

A településen a vendéglátóhelyek száma sajnálatos módon az elmúlt években folyamatosan változott, azonban 2008. évre a 2000. évi szint alá csökkent számuk. 2000-ben még 25, míg 2008-ban már 21 működő vendéglátóhely volt a településen. Ennek több oka is van:

- egyrészt lakóváros Hajdúhadház, tehát a lakosok hét közben reggel és este vannak otthon, hétvégén pedig egész nap, ekkor tudnak elmenni bármilyen vendéglátóhelyre. Ez a hét közbeni forgalomra jelentős hatással van
- a település lakosságának jövedelmi viszonyai is romlottak, ennek köszönhetően csökkent a fizetőképes kereslet.

Mindezen okok miatt állandósult illetve kismértékben csökkent a vendéglátóhelyek száma a településen. Az megfigyelhető azonban, hogy ennyi vendéglátóhelyet el tud tartani a város lakossága.

Kereskedelmi szálláshely nincs a településen, az idegenforgalom nagyon kezdetleges formában van jelen. A kistérségben eltöltött vendégéjszakák száma a kistérségben rendkívül alacsony, Hajdúhadházon 0.

2.2. A szegregált lakókörnyezet bemutatása

A szegregált lakókörnyezet jelen pályázati program keretében a „TYÚKTELEP”, melynek bejelentett lakosainak száma: 601 fő.

A szegregátum 7 utcát foglal magába: Bercsényi és Dorogiás utcák egy része, Irinyi, Lehel, Erzsébet, Sugár és Ságvári Endre utca.

Közmű ellátottsága? Utak, járdák?

A szegregátumban 185 lakás található, melybe átlagosan 3,25 fő tartózkodik. A szükségletfelmérés során azonban kiderült, hogy van 10 olyan lakás, ahol ez az index 6.

2.3. A település általános foglalkoztatási helyzetének bemutatása, a szegregált lakókörnyezetben élő állampolgárok foglalkoztatási helyzetével együtt.

A gazdasági aktivitás tekintetében 1990-2001. között számottevő változás volt érzékelhető területi szinten. Hajdúhadházon 1990-ben is jóval alacsonyabb volt a gazdaságilag aktív népesség részaránya, mint az országos és megyei átlag (38,98 %) Ezen belül a foglalkoztatottak részaránya 4-6 %-kal alacsonyabb volt, mint a megyei és az országos átlag (Hajdúhadházon 37,02 %, míg a megyei arány 41,44 %, az országos pedig 43,64 %).

A gazdaságilag nem aktív népesség részaránya pedig jóval meghaladta a megyei és az országos átlagot (61,02 % volt). A nem aktív népességen belül az inaktív és eltartott lakosság megoszlása is sokkal kedvezőtlenebb volt már 1990-ben is a településen, mint a megyében vagy országosan, mivel az eltartottak részaránya közel kétszerese volt az inaktív keresőkénél (eltérés 18 %). Ez megyei szinten 10 %-os, míg országos szinten 4 %-os eltérést mutat. A nem aktív lakosságon belül pedig jóval magasabb volt az eltartottak aránya, mint az országos (10,1 %-kal magasabb) vagy a megyei összehasonlító adat (5,91 %-kal volt magasabb).

2001-re nem változott a lakosság gazdasági aktivitásában megfigyelhető térbeli különbség. Hajdúhadházon a gazdaságilag aktív népesség részaránya 30,58 % volt, míg a megyében 37,30 %, a régióban 35,77 % és országos szinten 40,27 %. Tehát az 1990-ben már mutatkozó kedvezőtlen folyamatok tovább erősödtek és a lakosság gazdasági aktivitást tekintve jelentősen lemaradt a megyei, a régiós és az országos folyamatoktól. Megfigyelhető továbbá, hogy a nem aktív népességen belül az eltartottak aránya eltolódott az inaktív keresők irányába, mely megfigyelhető települési, megyei, régiós és országos szinten egyaránt.

A településen 1990. és 2001. között – ahogyan korábban bemutatásra került – a gazdasági aktivitás tekintetében számottevő arányeltolódás zajlott le.

1990-ben a gazdaságilag aktív korúak aránya 60,37 % volt (férfiak esetén jóval magasabb 67,89 %, nőknél pedig 53,24 %). 2001-re emelkedett a gazdaságilag aktív korú lakosság aránya (63,50 %) és kiegyenlítődés volt megfigyelhető a férfi és női lakosságon belül (férfiak 63,93 %-a, míg a nők 63,09 %-a volt gazdaságilag aktív).

A gazdaságilag aktív korú lakosságon belül az inaktív keresők és a munkanélküliek aránya azonban jelentősen megnőtt a foglalkoztatottak rovására.

1990-ben a lakosság 37,02 %-a volt foglalkoztatott (4423 fő), munkanélküli 1,96 % (234 fő), inaktív kereső 21,39 % (2556 fő), eltartott pedig 4735 lakos. 2001-re az inaktív keresők aránya 32,92 %-ra emelkedett (több mint másfélszeresére – 4184 fő), a munkanélküliek aránya 8,83 %-ra (754 fő), míg a foglalkoztatottak aránya 21,75 %-ra esett vissza, majdnem felére (2764 fő).

Ha megvizsgáljuk az egy foglalkoztatottra jutó eltartottak és inaktív keresők együttesen számát, akkor ez 1990-ben 1,65 fő volt, 2001-re 3,19 főre emelkedett. Az egy foglalkoztatottra jutó munkanélküliek száma 0,05 főről 0,4 főre növekedett. Tehát elmondható, hogy egy négyfős családban átlagosan 0,9 fő dolgozik, ami rendkívül alacsony egy főre jutó jövedelmet eredményez.

A legnagyobb problémát a település életében jelenleg is az alacsony foglalkoztatottság jelenti, amelyet tovább erősít, hogy a településen jelentős foglalkoztató (250 fő fölötti létszámot alkalmazó vállalkozás) nincs, de 50 és 250 fő közötti létszámú vállalkozás is csekély számban működik a településen (2 db).

A gazdasági aktivitást nemek szerint vizsgálva megállapítható, hogy a foglalkoztatottak száma a férfiaknál nagyobb arányban csökkent, mint a nőknél (47,59 %-ról 25,54 %-ra, míg a nőknél 27

%-ról 18,14 %-ra). A férfiak közül kerülnek ki nagyobb arányban a munkanélküliek (12,17 %), míg a nőknél 5,65 %.

Jellemző továbbá, hogy az inaktív keresők aránya mindkét nemnél emelkedett, a nőknél 39,29 %-ra, míg a férfiak kb. negyede inaktív. Kiegyenlítődött a nemek aránya az eltartottak között 1990 és 2001. között, mert míg 1990-ben eltartott férfi 32,11 % volt, addig eltartott nő 46,76 %. Ezek az arányok 2001-re 36,07 % és 36,91 %-ra változtak.

Összességében elmondható, hogy 1990-től mai napig rendkívül kedvezőtlen változások történtek a település lakosságának gazdasági aktivitását és a foglalkoztatottságot tekintve:

- hiába fiatalodik a népesség, de a növekvő népességen belül az inaktívak és a munkanélküliek száma nő a foglalkoztatottak helyett
- nincs jelentős foglalkoztató a településen, a kisebb létszámú cégek jobban ki vannak téve a gazdasági recesszióknak
- a munkanélküliek száma ugrásszerűen nőtt, közöttük az alacsony végzettségűek aránya meghatározó, mely nehezíti munkaerő-piacra történő integrálásukat.

A településen a foglalkoztatottak megoszlására vonatkozóan a 2001. évi népszámlálási adatok állnak rendelkezésre, ezek tükrözik legkevésbé a rendszerváltás előtti időszak torzító hatásait, másrésről pedig ezek az adatok rögzített tematika szerint kerültek meghatározásra.

A településen a gazdasági aktivitás (ahogyan részletesen bemutatásra került a 2.2.2.5. fejezetben) jóval alatta marad az országos és a megyei átlagnak, a foglalkoztatottak aránya szintén kevesebb, mint az országos vagy megyei átlag.

A település lakosságából (a 2001. évi adatok alapján) 2764 fő foglalkoztatott, amelyből 798 fő a legfiatalabb korosztályban (15-29 év között), 772 fő a 30-39 éves korosztályból, 835 fő a 40-49 éves korcsoportból, míg 327 fő a legveszélyeztetettebb 50-59 éves korosztály közül kerül ki. A 60 év felettiek közül 32 főt alkalmaznak.

A foglalkoztatottak között jellemzően (969 fő) érettségi nélkül, de legalább szakmai oklevéllel dolgoznak, közel hasonló számban dolgoznak 8 általános iskolai végzettséggel (917 fő), 638 fő érettségivel és a foglalkoztatottak 7,16 %-a egyetemi vagy főiskolai végzettséggel vállalt munkát.

Mindösszesen 42 fő – a foglalkoztatottak 1,12 %-a – nem rendelkezik legalább 8 általános iskolai végzettséggel az alkalmazottak között.

A foglalkoztatottak között 335 fő dolgozik a mezőgazdaságban és erdőgazdálkodásban (mutatva ezen nemzetgazdasági ág fontosságát és jelentőségét a településen), 989 fő az iparban és építőiparban és meghatározó a harmadik szektor aránya, hiszen 1440 fő dolgozik szolgáltatási területen.

Hajdúhadházon helyben 1332 főt foglalkoztatnak (az összes foglalkoztatott 48,2 %-át), közülük 624 fő férfi és 708 nő. A helyben dolgozók között legnagyobb arányú a harmadik szektorban foglalkoztatottak száma (828 fő), 297 fő dolgozik a mezőgazdaságban és erdőgazdálkodásban és 207 fő az iparban és építőiparban.

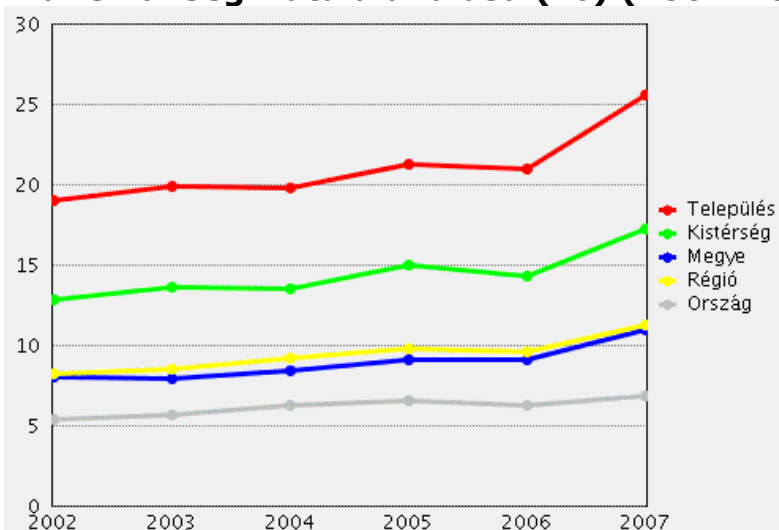
Más településre eljáró dolgozó között (számuk 1432 fő) a férfiak vannak túlsúlyban, hiszen 958 férfi és 474 fő nő. A más településre eljáró munkavállalók jellemzően a kistérségen belül kapnak munkát (1196 fő), más megyében jár el dolgozni 34 fő, változó helyszínekre vagy külföldre jár el dolgozni 133 fő.

Hajdúhadházra 375 fő jár dolgozni zömében a kistérség más településéről (319 fő), néhányan a megyén kívülről (39 fő).

Összességében ezek az adatok alátámasztják, hogy Hajdúhadház foglalkoztatási vonzása igen korlátozott, ugyanakkor a lakóvárosi szerepe igen erős, hiszen a településen laknak és innen járnak el dolgozni a lakosok.

A munkanélküliségi ráta az elmúlt években a településen jóval magasabb volt, mint az országos, a régiós, a megyei és a kistérségi ráta, ez tovább nehezíti a település helyzetét és súlyosbítja szociális gondjait.

Munkanélküliségi ráta alakulása (%) (2002-2007)

Forrás: www.vati.hu, Hajdúhadház - Települési Helyzetkép – 2009. december

A részletes települési adatokat vizsgálva a munkanélküliség a településen kedvezőtlen tendenciát mutat 2000-2008. között, ekkor 18,90 és 23,76 % között mozgott, számarányuk 2007. évben volt a legmagasabb, 2008. évre kismértékben csökkent (24,06 %-ról 23,76 %-ra).

Legnagyobb probléma a munkanélküliségen belül, hogy az alacsony iskolai végzettségűek aránya magas, mely nehezíti a munkaerő-piacra történő visszakerülésüket.

Országos tendencia, hogy az elmúlt években országos szinten is megnőtt a közép-, illetve felsőfokú végzettséget szerzők aránya a népességben. Ez megmutatkozik Hajdúhadház és térsége foglalkoztatási és munkanélküliségi adataiban is. A tapasztalatok szerint a magasabb végzettségűek (gimnázium, szakközépiskola, technikum, egyetem és főiskola) körében a fiatal, 17-25 év közötti korosztály aránya a legmagasabb. Az álláskereső legmagasabb iskolai végzettség szerinti megoszlása azt igazolja, hogy a magasabb végzettséggel (érettségi, diploma) rendelkezők nagyobb eséllyel tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon, azaz ezt a társadalmi réteget a munkanélküliség kevésbé érinti.

A főiskolát és egyetemet végzettek elhelyezkedési esélyei azonban elmúlt 4 éves időszakban országosan is kedvezőtlenebbé váltak. Nincs ez másként Hajdúhadházon és térségében sem. A jelenlegi munkaerő-piaci igények és a felsőfokú oktatási kínálat közötti

strukturális különbségek miatt a felsőfokú végzettségű regisztrált munkanélküliek aránya a jövőben várhatóan tovább fog emelkedni.

Hajdúhadházon valamennyi vizsgált évben rendkívül magas volt a nyilvántartott álláskeresőknél belül azok száma, akik maximum általános iskolai végzettséggel rendelkeztek, együttesen 2008. évben 66,8 % volt. Számuk kismértékben változott évről-évre, de valamennyi vizsgált időszakban meghaladta a 63 %-ot, mely rendkívül magas. A problémát súlyosbítja, hogy közöttük a 8 általános iskolai végzettséggel sem rendelkezők száma szintén jelentős (minden évben 16 % fölött), 2007. évben 17,0 % volt.

A szakmunkás végzettségű hajdúhadháziak is nehezen találnak munkát, az álláskeresők között 20 % közötti a már szakmával rendelkező, de alacsony végzettségűek aránya (2008-ban 21,5 %). Minimális a felsőfokú végzettségűek részaránya a munkanélkülieken belül alacsonyabb, mint 1 %.

Az álláskeresők életkor szerinti összetételét tekintve a fiatalabb és az idősebb korosztály közel egyelő arányban képviseli magát a munkanélkülieken belül. Kismértékű arányeltolódás figyelhető meg 2007-2008. években, amikor a fiatal 21-25 éves korcsoportba tartozó munkanélküliek száma kismértékben emelkedett, mely a pályakezdő munkanélküliek számának emelkedését mutatja.

Összefoglalva tehát a munkanélküliséggel kapcsolatos legfontosabb megállapításokat elmondható, hogy a településen az országos, régiós, megyei és kistérségi átlagot jóval meghaladó a munkanélküliség. Az álláskeresők között az alacsony végzettségűek részaránya kiugróan magas, amely tovább nehezíti a probléma kezelését. Az életkorukat tekintve kismértékben emelkedett a fiatal korosztály részaránya az álláskeresők között.

Hajdúhadház lakosságának képzettségi szintjére vonatkozóan az utolsó hivatalos adatok a 2001. évi népszámlálásból állnak rendelkezésre.

A 7 évesnél idősebb népesség legmagasabb iskolai végzettség szerinti megoszlása

2001. évben összehasonlító adatokkal (adatok %-ban)

Terület, igazga- tási rang	Általános iskola			Középiskola		Egyetem, főiskola	
	Első évfolya- mát sem végezte el	1. – 7. évfolya m	8. évfolyam	érettség i nélkül	érettségi -vel	oklevél nélkül	oklevél el
Megyei jogú város	3.485 fő 1,8 %	28.106 fő 14,2 %	42.259 fő 21,4 %	37.500 fő 19,0 %	47.642 fő 24,2 %	10.399 fő 5,3 %	27.874 fő 14,1 %
Többi város	4.233 fő 2,3 %	44.049 fő 23,7 %	53.590 fő 28,9 %	43.030 fő 23,2 %	28.389 fő 15,3 %	2.435 fő 1,3 %	9.781 fő 5,3 %
Község ek	3.329 fő 2,6 %	35.644 fő 28,1 %	42.279 fő 33,3 %	27.114 fő 21,4 %	13.729 fő 10,8 %	847 fő 0,7 %	3.873 fő 3,1 %
Hajdú- hadhá z	532 fő 4,76 %	3.059 fő 27,38 %	4.004 fő 35,83 %	2.113 fő 18,91 %	1.103 fő 9,87 %	92 fő 0,82 %	271 fő 2,43 %
Megye összese	11.047 fő 2,2 %	107.799 fő 21,2 %	138.128 fő 27,1 %	107.644 fő 21,1 %	89.760 fő 17,6 %	13.681 fő 2,7 %	41.528 fő 8,1 %

Forrás: KSH, népszámlálási adatbázis

Hajdúhadházon a 7 évesnél idősebb lakosság legmagasabb iskolai végzettségét tekintve kedvezőtlenebb a helyzet, mint a többi viszonyítási területen.

Magasabb az általános iskola első évfolyamát el sem végzettek aránya, alacsonyabb a középiskolai és lényegesen kevesebb a felsőfokú tanulmányokkal rendelkezők aránya. Ugyanakkor viszont a 8 általános iskolát végzettek aránya magasabb.

Elmondható tehát, hogy hiába áll rendelkezésre a településen a fiatal munkaképes korú lakosság, annak képzettsége alacsony színvonalú. Bár kedvező az alapfokú oktatás hatékonysága, de a közép és felsőfokú végzettségűek szakemberek, illetve magasan kvalifikált munkaerő részaránya jóval alacsonyabb (egyetemi, főiskolai oklevéllel 271 fő rendelkezik, a lakosság 2,43 %-a).

2.4. Közigazgatási és közösségi szolgáltató intézmények jelenléte:

A város intézményi ellátottsága:

- Hajdúhadház Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal
- Mikrotérségi Bölcsőde
- Három Szirom óvoda
- Szivárvány Óvoda
- Aranykapu Óvoda
- Református Óvoda és Általános Iskola
- Földi János Két Tannyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
- Szilágyi Dániel Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola, Szakiskola
- Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ Hajdúhadházi Kirendeltség
- Felnőtt házi orvosi és Gyermekek házi orvosi Rendelő, Ügyelet, Fogászat
- Védőnői Szolgálat
- Csokonai Művelődési Ház
- Földi János Könyvtár, Emlékház, Hajdúhadházi Galéria
- Hajdúhadházi Rendőrkapitányság

Az elmúlt évek intézményi/infrastrukturális beruházásai érintették az általános iskolákat, az egészségügyi intézmények bővültek és korszerűsödtek. Új épületbe költözött a Városi Bölcsőde és a Mikrotérségi Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat.

A felsorolt intézmények túlterheltek, a törvényben meghatározott feladatokon kívül többletszolgáltatások nyújtására nem rendelkeznek kellő erőforrással. Kis számú közösségi programjaik többségében zártkörűek, korlátozottan igénybe vehetőek.

Segítő szervezetek, szociális intézmények:

- Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ

Tevékenységei:

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Időskorúak nappali ellátása
- Támogató szolgáltatás

- Hajdú Gondoskodó Kht.

Tevékenységei:

- Utcai szociális munka
- Fogyatékkal élők nappali ellátása
- Szenvedélybetegek nappali, illetve közösségi ellátása

- Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

A Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, mint személyes gondoskodást biztosító, szociális és gyermekjóléti alapellátást nyújtó intézmény, két szervezeti egységből, és szervezeti egységenként két-két szakmai egységből áll: a családsegítő szolgálatból és a gyermekjóléti szolgálatból.

2.5. A település általános egészségügyi helyzetének, ellátórendszerének bemutatása, a szegregált lakókörnyezetben élő állampolgárok egészségügyi helyzetére külön kitérve

Az egészségi állapot összefügg egyrészt a népesség általános rossz egészségi állapotával, életkilátásaival, a rossz és romló morbiditási helyzettel, valamint azzal, hogy az egészségügyi intézményrendszer már évtizedek óta az átalakulás folyamatában van a tisztán állami felelősségű, tulajdonú és működtetésű, valamint a piaci elven működő és az állam által csak közvetve befolyásolható modell között.

A legrosszabb helyzetben az összességében társadalmi-gazdasági szempontból elmaradott hátrányos helyzetű északkeleti, északi, valamint a déli periferián található térségek vannak. (Edelényi, Sátoraljaújhegyi, Bodrogházi, Kisvárdai, Vásárosnaményi, Mátészalkai, Fehérgyarmati, Baktalórántházi, a keleti határ mentén a Derecske-Létavértesi, Hajdúhadházi, délen a Nagyatádi, Barcsi, Szigetvári, Szentlőrinci és Sellyei kistérségek). (Forrás: www.vati.hu/static/otk/)

Az egészségügyi állapot mutatója – ahogyan a diagram is mutatja – a kistérségben rossznak tekinthető, ellentétben a környező kistérségekkel, területekkel (kivételt képez a korábban említett Derecske-Létavértesi kistérség).

Hajdúhadházon jelentős környezeti terheléssel járó tevékenységet végző szervezet nem működik. A lakosság körében egyik betegség típus sem jelentkezik a térségi átlagtól számottevően eltérő mértékben. A hajdúhadházi lakosság körében – hasonlóan az országos tendenciákhoz – az ún. civilizációs betegségek – főként szív és érrendszeri megbetegedések jelentik az fő veszélytényezőt.

2.6. A település szociális helyzetének és közösségi koherenciájának bemutatása, a szegregált lakókörnyezetben élő állampolgárok szociális és közösségi helyzetére külön kitérve

2. A település korábbi fejlesztési tevékenységei

Cím	Kiíró szervezet	A projekt rövid összefoglalása	A beavatkozás célja, valamint a fejlesztés hatásai	A projekt megvalósításának éve és időtartama	A támogatás összege	Célcsoport

--	--	--	--	--	--	--

2.8. A településen a társadalmi integráció érdekében történő eddigi intézményi együttműködések bemutatása

2.9. A környezeti károk bemutatása és feltárása: a terület szennyezettségi jellemzőinek feltárása és bemutatása

Összességében a település lakosságának egészségügyi állapota rossznak tekinthető, melyet tovább nehezít, hogy a városban hiányoznak a szakrendelések, amelyeknek pótlása kiemelten fontos a lakosság egészségügyi állapotjavításában.

2.2. A szegregált lakókörnyezet bemutatása, lakhatási, infrastrukturális és közlekedési szempontból, viszonya a település egészéhez, a település átlagos infrastrukturális viszonyaihoz mérve

Az itt szereplő szöveg tényszerű adatait kérjük, hogy a 2.4. sz. tábla (A település infrastruktúrája) és az 2.5. sz. tábla (Folyamatban lévő telep-programok) megfelelő oszlopaiba töltsék fel.

2.4. Közigazgatási és közösségi szolgáltató intézmények jelenléte: (pl. közigazgatási intézmények száma, típusa; humán közszolgáltatási létesítmények száma (iskola, óvoda, szociális és egészségügyi intézmények); igazságszolgáltatási intézmények, egyebek), egyéb fontosnak ítélt adatok.

2.5. A település általános egészségügyi helyzetének, ellátórendszerének bemutatása, a szegregált lakókörnyezetben élő állampolgárok egészségügyi helyzetére külön kitérve

3. Fejezet: Szükségletfelmérés

Hajdúhadház város Önkormányzata és a FIKSZ PONT Egyesület a Községi beavatkozási terv részeként szükségletfelmérést készített. A szükségletfelmérésbe az érintett szegregátum lakossága került bevonásra, összesen 219 fő, mely az érintett szegregátum 36%-a.

A **szükségletfelmérés célja**, a szegregátum lakosságának feltérképezése, megismerése, a tervezett fejlesztés iránti igény, a szociális, közösség-fejlesztési, oktatási, egészségügyi, képzési és foglalkoztatási helyzet megismerése.

3.1.A szükségletfelmérés körülményei: A kérdőíves felméréshez szükséges kérdőívet a FIKSZ PONT Egyesület szociális munkás és szociálpedagógus végzettségű szakemberei állították össze, akik szakmai tapasztalattal rendelkeznek a város hátrányos helyzetű lakosságának szociális segítésében. A kérdőív felvételét és kitöltését Hajdúhadház önkormányzat dolgozói végezték. A 6 fős csoport (4 férfi és 2 nő) a 45 éven aluli korosztályhoz tartozik, 3 fő ismeri az érintett szegregátum lakosságát és a problémákat a családi- rokoni-gyülekezeti kapcsolatok következtében. A lehetséges célcsoport a fókuszcsoportos beszélgetések alkalmával vesz részt a szükségletfelmérésben. A 6 főből 4 roma származású, mely nagyban segítette az adott szegregátumban élő romák bizalmatlanságának enyhítését.

3.2. A **szükségletfelmérésben** a konzorcium vezetője és a FIKSZ PONT Egyesület vett részt. A felmérés során a választott szegregátum minden lakóházát felkeresték a kérdőívvel az Önkormányzat munkatársai és az ott élő 14 év feletti 416 főből 137 ember válaszolt a feltett kérdésekre.

3.3. A **szükségletfelmérés módszerei**: kérdőíves felmérés, meglévő adatbázisok elemzése, fókuszcsoportos beszélgetések és interjúzás. A szükségletfelmérés módszereit igyekeztünk úgy megválasztani, hogy minél részletesebb képet kapjunk az érintett szegregátum lakosságáról és a szükségleteikről.

Az interjú során az alábbi témákban tettük fel a kérdéseket:

- ☐- Nem, életkor, családi állapot
- ☐- iskolai végzettség
- ☐- gyermekek száma, életkora
- ☐- lakáskörülmények
- ☐- szociális helyzete
- ☐- közösségi programokon való részt vétel, azzal kapcsolatos nehézségek, igények
- ☐- családi élettel, gyermekneveléssel kapcsolatos problémák, megoldási lehetőségek, segítő hálózat ismerete
- ☐- munkaerőpiaci helyzete
- ☐- segítségkérés, segítségnyújtás formái

A szükségletfelmérés célcsoportja a szegregátum kijelölését követően került meghatározásra.

3.4. A szükségletfelmérés eredményeinek bemutatása

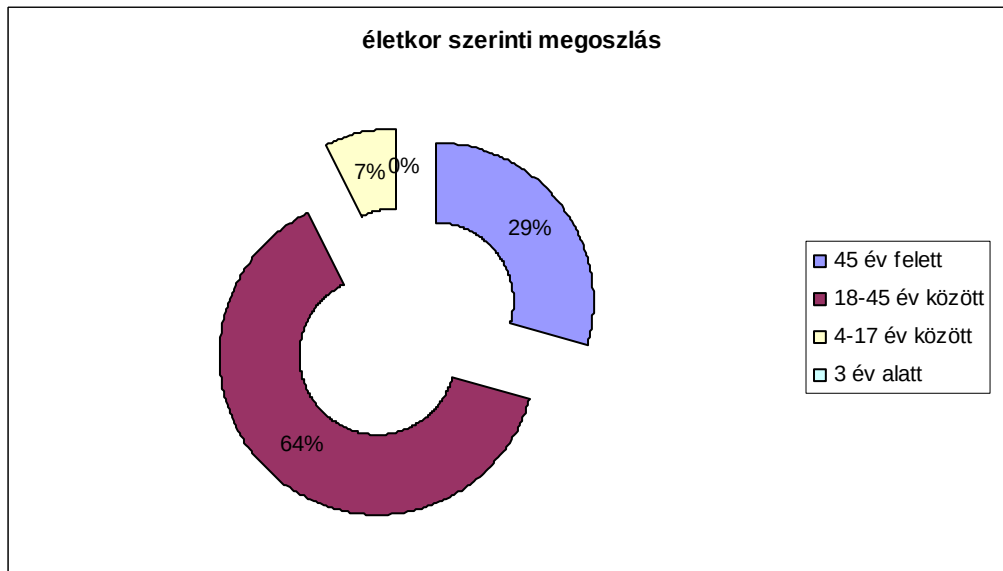
A szegregátum összlakossága 601 fő, melyből a 137 fő vett részt a kérdőív kitöltésében, összesen azonban 219 főt érintett a vizsgálat, mivel külön vizsgáltuk a gyerekre vonatkozó adatokat.

A célcsoport nemenkénti megoszlása

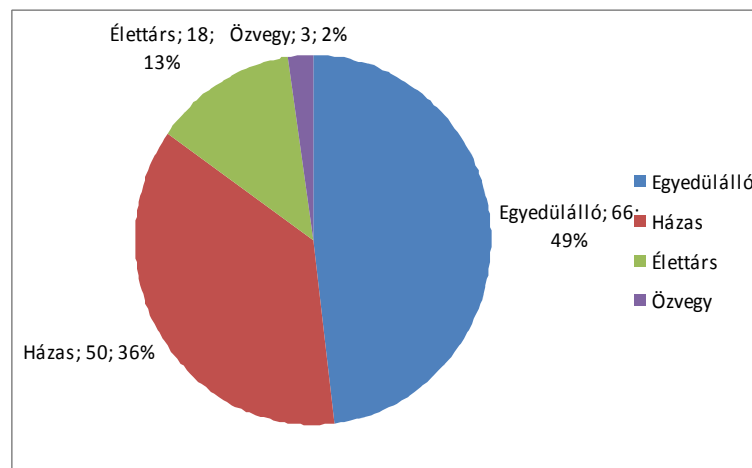
A kérdőív kitöltésében 50-50 54-46 százalékban vesznek részt a nők és a férfiak. 66 74 nő és 673 férfi válaszolt a kérdésekre.

Életkor szerinti megoszlás

A 45 év felett válaszadóból 5 fő 62 évnél idősebb.

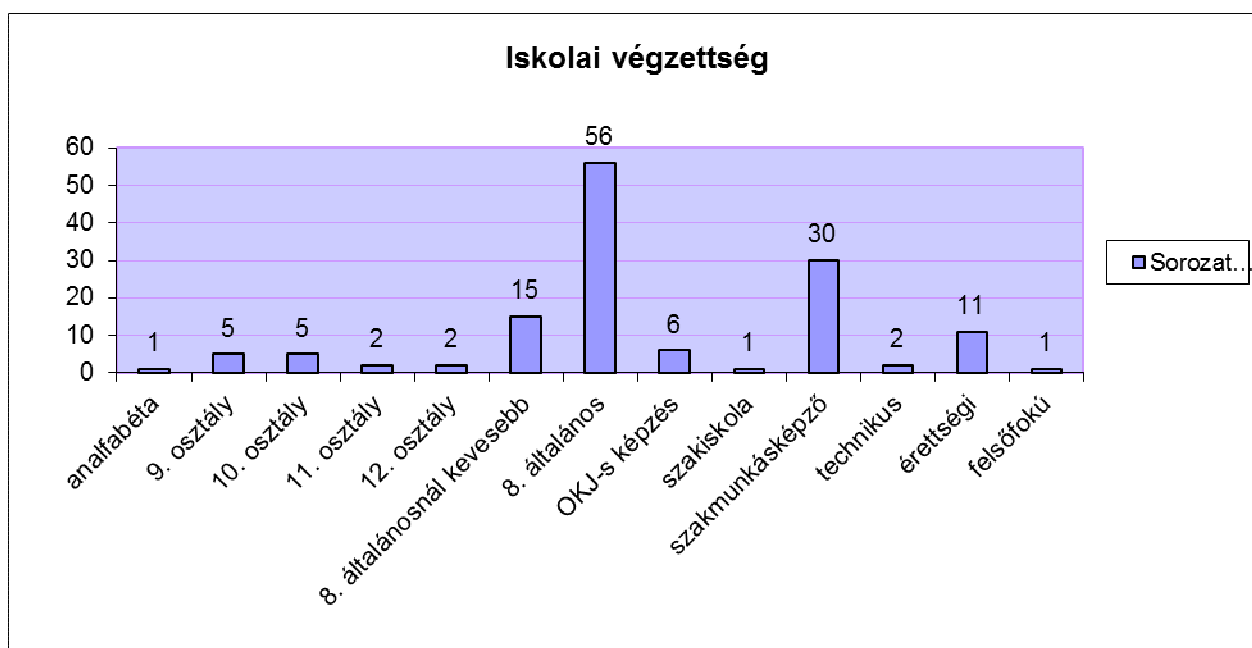
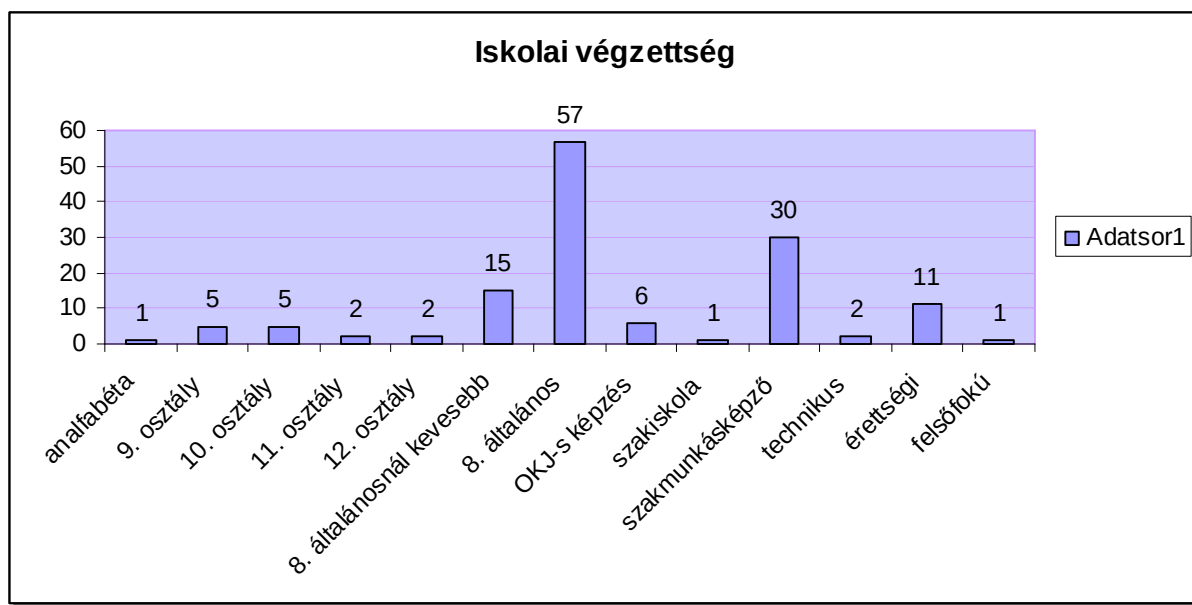

Családi állapot

Az egyedülállók vannak többen a megkérdezettek között, ami abból is következhet, hogy a már nagykorú gyerekek is a szülőkkel élnek egy fedél alatt, mert egzisztenciális okok miatt, nem tudnak külön válni a szülőkötől.

Iskolai végzettség

Iskolai végzettségüket tekintve megállapítható, hogy a vizsgált célcsoport 88 %-a 8 általános vagy attól több iskolai végzettséggel rendelkezik. Az aluliskolázottak bizalmatlanság miatt sem kapcsolódtak be a szükségletfelmérésbe, emiatt a minta talán egy árnyalattal pozitívabb képet mutat.

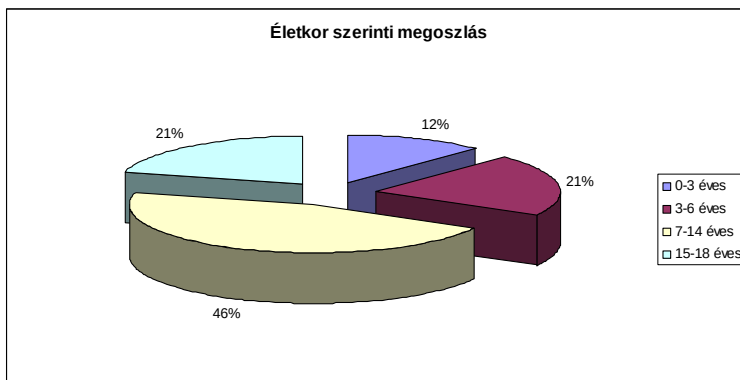
A Hajdú-Bihar megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Hajdúhadházi Kirendeltségén regisztrált munkanélküliek tekintetében ez az arány 50 % volt 2011.-ben. Vagyis a munkanélküliek körében legnagyobb számban az általános iskolai végzettséggel rendelkezők jelennek meg. A regisztrált állomány 13%-a nem rendelkezik általános iskolai végzettséggel és csaknem háromnegyede szakképzetlen a közel 1900 főnek.

Gyerekek a háztartásokban

A szükségletfelmérés során egy külön kérdésben vizsgáltuk a gyerekek arányát és a korcsoportok jellemzőit.

A vizsgált célcsoport háztartásaiban összesen 82 gyerek él, aki a 18 év és az alatti korosztályhoz tartozik.

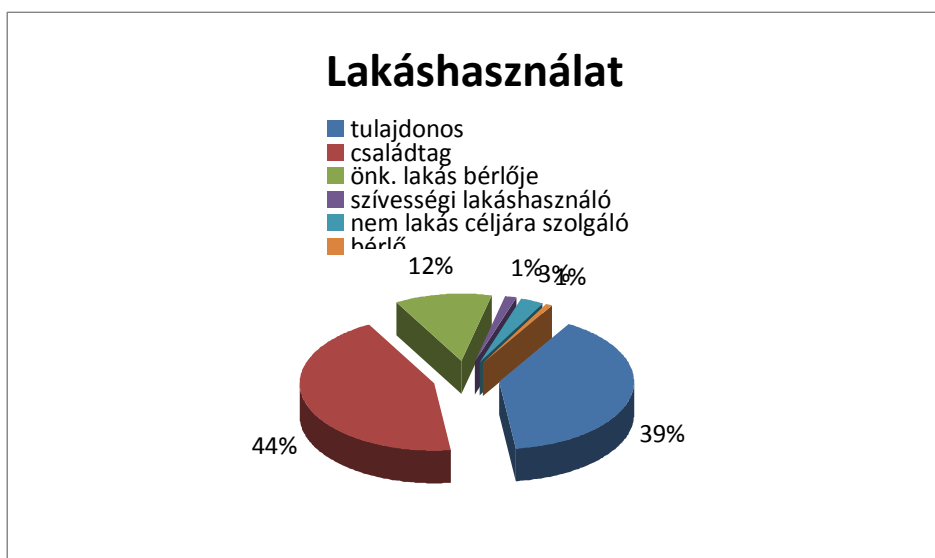
Életkor szerinti megoszlásukat az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

Óvodai nevelésben vesz részt 17 gyerek, általános iskolaiban 40 fő, 14 fő középiskolai tanulmányait végzi, 11 gyermek pedig még vagy már nem vesz részt semmilyen intézményes nevelésben.

Lakáshelyzet

Vizsgáltuk a célcsoport lakáshasználatát jellegük szerint. Önkormányzati bérlakásban él 16 fő, azonban a megkérdezettek 83 %-a saját tulajdonú lakásban él tulajdonosként, vagy családtagként. Díjhátraléka 37 főnek van, ami az egészhez viszonyítva 27%-ot jelent. A hátralék típusai: kommunális adó, lakbér, villany, vízdíj.

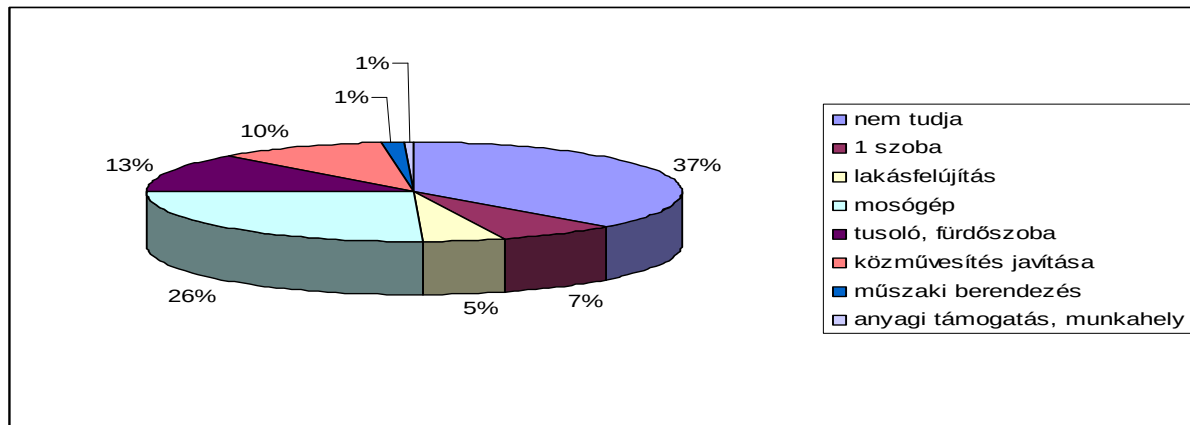

A megkérdezett célcsoport 15%-a összkomfortos lakásban, 31%-a komfortos, 26%-a félkomfortos, 28 % pedig komfort nélküli lakásban él.

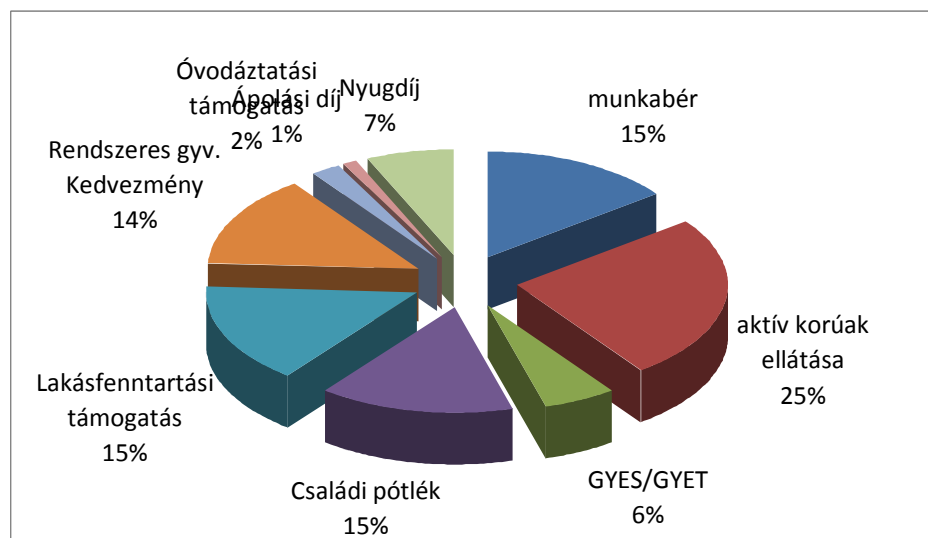
Tisztálkodási, higiénés feltételek a lakosok 56 %-nál adóttak, azonban 44 %-nál részben vagy egyáltalán nem megoldott. 36 fő nem érzi biztonságosnak és tisztának a lakókörnyezetét, 101 fő viszont igen.

Vizsgáltuk azt is, hogy milyen infrastrukturális fejlesztésekre lenne szükség ahhoz, hogy a megkérdezettek életkörülményei javuljanak. Megfigyelhető, hogy 37 % nem tudja vagy nem akarta megválaszolni a kérdést. Jelentős azok száma (26%), akinél már egy automata mosógép beszerzésével javulna az életkörülmény. A további válaszokat az alábbi diagram szemlélteti.

Infrastrukturális fejlesztés területei

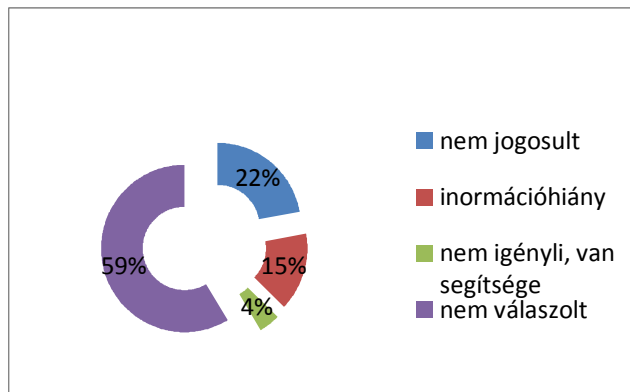
Ellátások típusai

A megkérdezettek 25%-a részesül aktív korúak ellátásában és a megkérdezettek 15 %-a munkabért is kap.

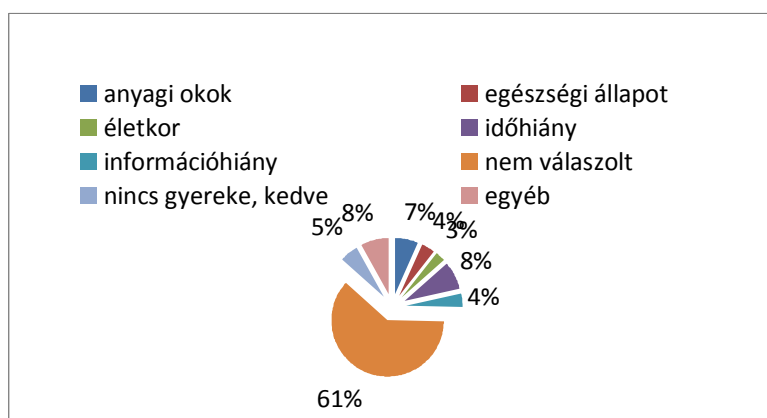
Szociális alapszolgáltatásokat nem vesz igénybe 94 fő. A fennmaradó 43 fő családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatást, házi segítségnyújtást és étkeztetés vesz igénybe.

A 94 fő az alábbi indokok miatt nem veszi igénybe:

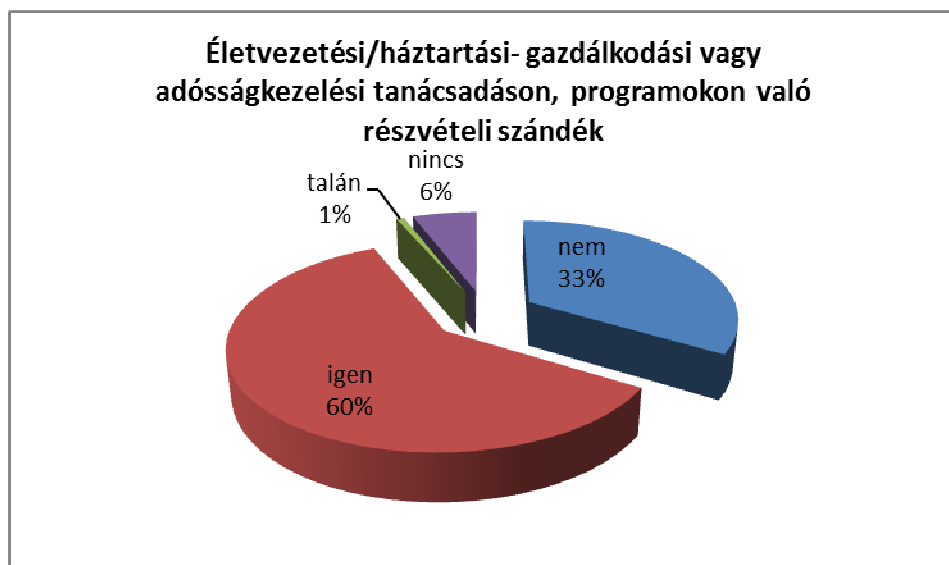

A továbbiakban azokat a kérdéseket tettük fel a szegregátum lakóinak, ami a tervezett fejlesztés iránti igényt, a szociális, közösség-fejlesztési, oktatási, egészségügyi, képzési és foglalkoztatási helyzet megismerését tette lehetővé.

Közösségi programokon (családi nap, játszóház, ünnepek, szülői értekezlet, stb. **62 fő** vesz részt és 75 fő egyáltalán nem. Akik nem vesznek részt az okok között az alábbiakat jelölték meg:

A megkérdezettek 6 %-a nem válaszolt erre a kérdésre és 33 % úgy gondolja, hogy neki nincs erre szüksége és nem is venne rajta részt. Jelentős azok száma, akik úgy gondolják, hogy hasznos lehet a részvételük és tudják alkalmazni a mindennapi életük során.

A gyerekes szülőknél vizsgáltuk, hogy milyen a kapcsolat az óvodai és /vagy iskolai intézményes nevelés közt, milyen segítséget kap, vagy milyenre lenne szükség:

A megkérdezett 64 háztartásból/ családból 26 igennel válaszolta meg azt a kérdést, hogy a tankötelezettség/óvodai nevelésben való rendszeres részvétel fontos. A többiek nem válaszoltak erre a kérdésre.

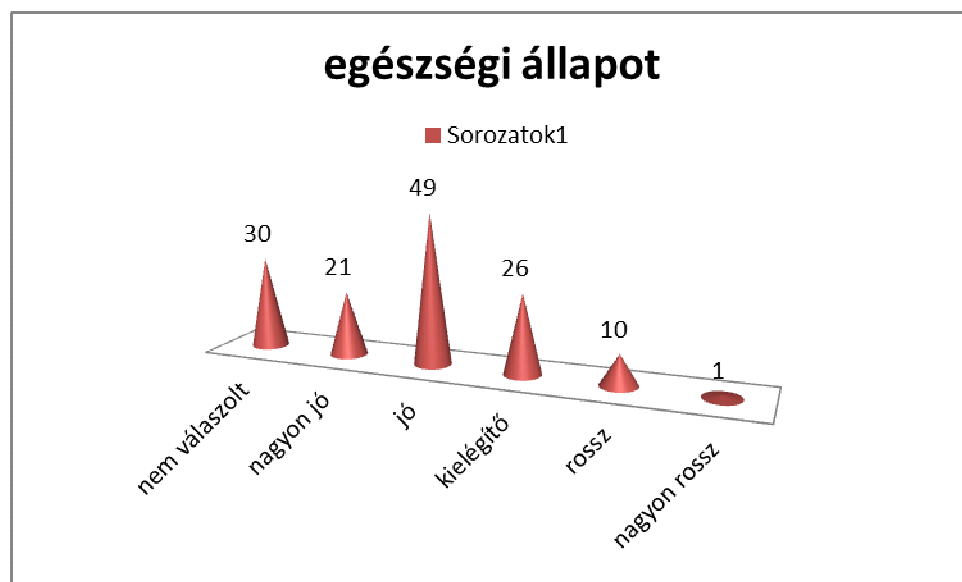
41 fő elégedett a gyermeke óvodai nevelésével/jelenlegi iskolai előmenetelével. 15 főnek van változtatási javaslata is arra vonatkozóan, hogy az elégedettsége nőjön. Ezek az alábbiak:

Arra kérdésre, hogy ismer-e olyan személyt, aki a gyerekének segítséget tud nyújtani, ha felzárkóztatása, fejlesztésre lenne szüksége 26 fő válaszolt igennel és leginkább az óvónőt, a tanár jelölték meg ilyen személyként és 5 fő úgy nyilatkozott, hogy nem ismer ilyen személyt, de szívesen fogadná külső szakember segítségét.

40 fő rendszeresen részt vesz szülői értekezleten és ebből 39 fő megfelelőnek tartja a gyermekét nevelő óvodapedagógusok/pedagógusokkal való együttműködés minőségét. Szintén 40 fő nyilatkozott úgy, hogy biztosított otthonában gyermeke számára a szabadidő hasznos eltöltéséhez, az otthoni felkészüléshez életkorának megfelelő eszközök, játékok, könyvek stb. biztosítottak.

Az egészségügyi szolgáltatások elérésének javítása érdekében az alábbiakat vizsgáltuk. 91 fő nyilatkozott úgy, hogy egészséges, 16 fő nem nyilatkozott és 30 fő mondta azt, hogy nem egészséges. Arra a kérdésre adott válaszok, mely a tartós betegség vagy fogyatékoságra vonatkozott nem értékelhető.

A szükségletfelmérésben résztvevőket megkértük, hogy értékeljék az alábbi skálán az egészségi állapotukat.:

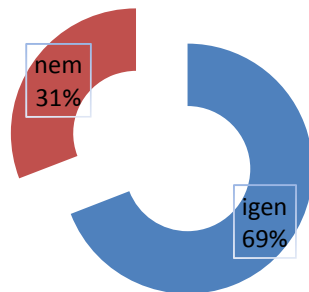

Szűrővizsgálat 64 fő vesz részt leginkább tüdőszűrésen és rákszűrésen.

A 137 főből 48 fő dohányzik.

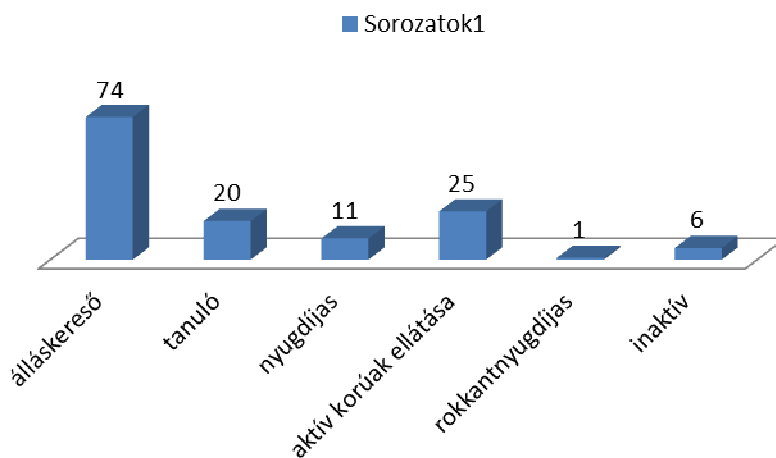
A megkérdezettek 69 %-a szívesen részt venne egészségfejlesztő programokon, hogy javuljon általános jól léte, életminősége, egészségi állapota.

Egészségfejlesztő programokon való résztvételi szándék

Az alábbi táblázatban a felmérésben résztvevők munkaerőpiaci státuszát mutatjuk be,

Munkaerő piaci státusz

A válaszadók 54 %-a álláskereső, 18 %-a pedig aktív korúak ellátásába részesül. Megállapítható, hogy a megkérdezettek 72 %-a regisztrált munkanélküli. A továbbiakban ezen csoportot vizsgáljuk. A 99 főből 7 fő még nem dolgozott. 27 fő nem adott meg választ, 10 fő ebben az évben lett munkanélküli, 12 fő 1 éven belül, 43 fő pedig 1 éven túl munkanélküli. Vagyis a munkanélküliek 43%-a tartós munkanélküli.

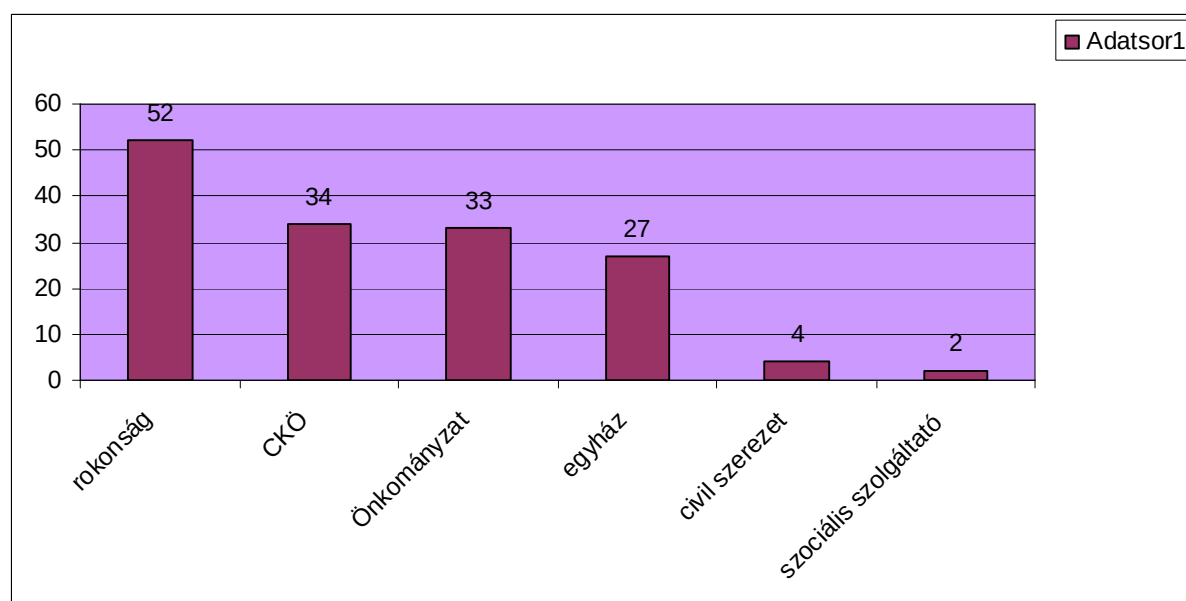
A regisztrált munkanélküliek 47 %-nak (65 fő) nehézséget okoz a munkahely keresés, találás, a sikertelenség okai között pedig főleg az alábbiakat jelölték meg: 38%-a roma származást, 10%-a a rossz egészségi állapota miatt, 23% úgy gondolja, nincs elegendő munkalehetőség, információ és vannak akik, az életkorukat, a protekcióhiányt, a tapasztalatlanságot jelölték meg. A 99 főből 64 embernek már van munkatapasztalata és

78 %-a szívesen részt venne valamilyen képzésen. 20 fő már egyáltalán nem képezné magát.

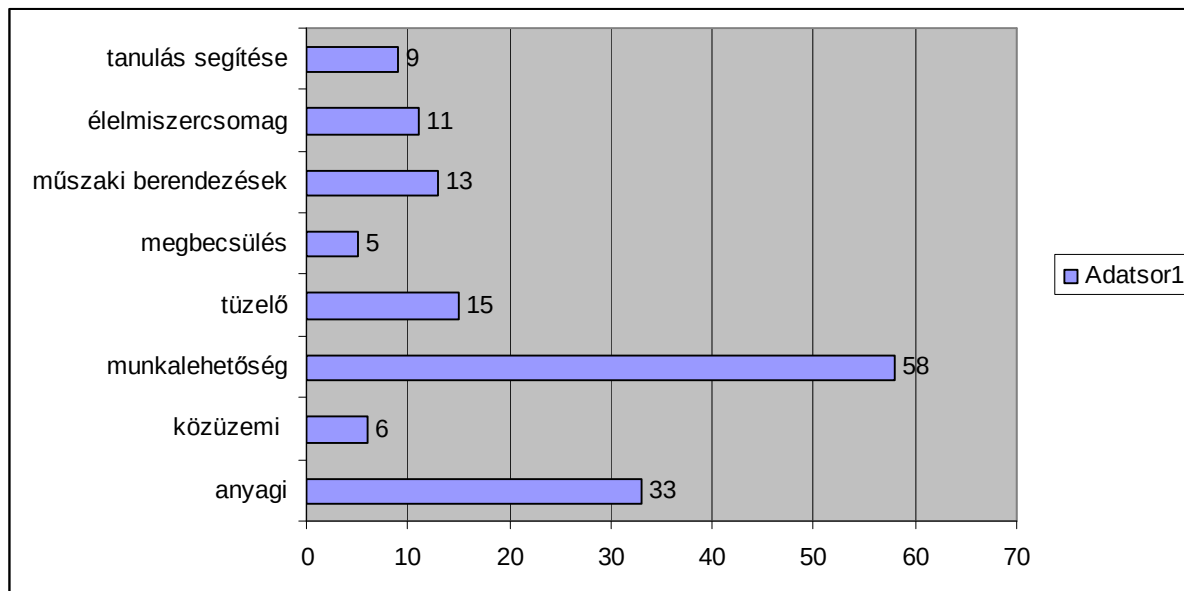

Kerestük arra a választ, hogy a szükségletfelmérésben résztvevők ki tudnak-e egyedül emelkedni a mostani nehéz helyzetükből és 74 fő azt válaszolta, hogy nem, 60 fő pedig hogy igen. 3 fő nem válaszolt.

Vizsgáltuk, hogy kiktől kapnak/kérnek segítséget:

A válaszadók az alábbiakban fogalmazták meg szükségletüket a segítségnyújtásra vonatkozóan, egyszerre több válasz is adható volt, így azokat rangsoroltuk:

3.5. Elemezze az akcióterületen és vonzáskörzetében jelenlévő és a fejlesztés által létrejövő szolgáltatásokat a célcsoportok által megfogalmazott előzetes szükségletek mentén.

A program központi eleme, hogy a Csillag Szolgáltató pont komplex humán szolgáltatóházként, közösségi térként, vagyis settlementként fog működni, ezek köré épül a program minden további eleme. Az épület kialakításánál és a szolgáltatások tereztésénél figyelembe vettük a helyi sajátosságokat, a lakosság részéről felmerült igényeket és a város szakemberei által hangsúlyosnak vélt problémákat.

A program indulásakor a megvalósulásban részt vevő szakemberek egy settlement munkás képzésben vesznek részt, mely munka egy egyetemes, átfogó gondozás; egyéni, családi, közösségi szociális munka; szolgálat jellegű; egész életet átfogó, célra irányuló munka. A telepen dolgozó 4 fő szociális munkás szakemberek beépülnek a közösség életébe, a bizalmi viszony kialakítása után pedig együttműködve vonják be a résztvevőket a programba.

Ez egy nagyon fontos eleme a programnak, mivel jelenleg a szolgáltatások, nem az akció területen vannak, hanem a város valamely pontján.

A Csillag szolgáltatópontban valósulnak meg az alábbi programelemek:

1. A célcsoport bevonásának előkészítése és az egyéni fejlesztési elkészítése
 - **Toborzás:** Célcsoport értesítése, tájékoztatása; Együttműködés kialakítása a helyi szereplőkkel; Interaktív Tájékoztató Nap; Programnyitó rendezvény
 - **Kiválasztás:** Komplex készség- és kompetencia felmérés; Projektszerződés megkötése; Egyéni fejlesztési terv elkészítése
 - **Helyi humán szolgáltatások elérhetőségének fejlesztése:** Settlement munkás képzés; Szakmai műhely; Látóút program; Szupervízió; Szakmai támogatás, módszertani segítségnyújtás

2. A szociális, közösségi, oktatási, egészségügyi programok megvalósítása

-Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és közösségfejlesztés: Önkéntesek felkészítése; Háziasszonyok Klubja; „Hétköznapiak monopolja” –életvezetési foglalkozás; Községi rendezvények (húsvét, karácsony, bográcsozás, gyereknap); Out-door tréning; Alternatív közösségi kompetenciafejlesztő szabadidős fejlesztő foglalkozások (sakk-csocsó klub, Internet klub, Kisállattenyésztők Klubja); AVP tréning (30 órás); Utógondozás- egyéni fejlesztési terv lezárását követően

-Oktatási, nevelési szolgáltatások biztosítása: Pszichodráma (kamaszkorúaknak); Dramatikus szülőcsoport; Fiatal Alkotók Klubja; „Együtt-egymásért” rendezvény

-Egészségügyi szolgáltatások elérésnek javítása: „CSAVARÁZS” – Családtámogatási Variációk Á-Zs-ig program.

3. Képzéshez, foglalkoztatáshoz kapcsolódó tevékenységek megvalósítása

-Felnőttoktatás, felnőttképzés, szakképzés: Csapatépítő, értékfeltáró és személyiségfejlesztő tréning; Komplex felzárkóztató foglalkozás; „Egy kattintásra a világ” – alapszintű internet és számítógép-kezelői ismereteket átadó foglalkozás; Egyéni képzési tanácsadás; Egyéni életvezetési tanácsadás;

o Korrepetálás

- Kertészeti növénytermesztő betanított munkás képzés

- Munkaerő piaci felkészítés

- o „Álláskeresési technikák és kulcsképessegek fejlesztése” c. tréning
- o Utógondozás – egyéni álláskeresési tanácsadás

- Utógondozás-elhelyezkedettek nyomonkövetése

Zárórendezvény

4. Lakhatási és a lakókörnyezeti körülmények javítása (ESZA elemek)

- **A Csillag Szolgáltatópont kialakítása, szolgáltatásainak beindítása**
- **„Tiszta udvar - rendes ház” program**
- **Jogi tanácsadás**

5. A szegregált telepen élő hátrányos helyzetű állampolgárok lakhatási körülményeinek javítása az infrastrukturális feltételek javításával (ERFA elemek)

- **A Csillag Szolgáltató pont kialakítása, felújítása (4242 Hajdúhadház Bercsényi u 39)**
- **Szükséges eszközök beszerzése**

A Csillag- Cserhaj Szolgáltatóházban lesznek azok a szolgáltatások, melynek helyigénye nagyobb, a város egészére kiterjednek és a teljes lakosság számára elérhető:

- Helyi humán szolgáltatási kapacitások fejlesztése és a szolgáltatók együttműködésének megerősítése: Szolgáltatási „térkép” készítése (hálózatépítés); Workshop; Helyi szolgáltatók, főbb társadalmi és gazdasági szereplők szemléletformálása; Helyi szolgáltatók szolgáltatásainak fejlesztése; Hagyományőrző rendezvény

-Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és közösségfejlesztés:
Cigánylakodalmas

-Egészségügyi szolgáltatások elérésnek javítása:

- Szűrőbusz
- Egészségnap

3.6. Indokolja a projekt szükségességét a szükségletfelmérés tapasztalatainak figyelembe vételével.

A projekt szükségességét indokolja a szegregátumban élők szociális, egészségügyi, foglalkoztatási helyzete.

.

4. Fejezet: Fejlesztési célok , beavatkozási területek bemutatása

Szakmai program

A projekt átfogó célja:

A program célja a szegregált lakókörnyezetben, mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű emberek társadalmi felzárkózásának és integrációjának segítése oly módon, hogy megteremtődjenek a felzárkózás esélyei minden olyan személy számára, aki maga is motivált és részese kíván lenni a változásoknak.

A programban komplett készség és képességfejlesztő egyéni közösségi foglalkozások valósulnak meg integrált megközelítésben.

Egyéni fejlesztési tervek alapján a tanulás, a munkalehetőség biztosítása, közösségi tér kialakítása abból a célból, hogy a humán szolgáltatások közelebb kerüljenek a szegregátumban élőkhez.

Olyan képzések és ismeretek biztosítása az itt élők számára, amelyek elsajátításával képesek lesznek saját otthonaikat, lakókörnyezetüket átalakítani, életkörülményeiket javítani.

A megszerzett ismeretekkel a munkaerőpiacon is nagyobb eséllyel indulhatnak.

A program rész céljai:

Javuljon a telepeken és telepszerű lakókörnyezetben élők szolgáltatásokhoz való hozzáférése (beleértve a szociális, közösségi, oktatási, képzési, egészségügyi és munkaerő-piaci szolgáltatásokat)

§ Javuljon a bevont személyek képzettségi szintje

§ Növekedjen azon személyek száma, akik társadalmi felzárkózást segítő, különösen oktatási, képzési és foglalkoztatási programokba kapcsolódnak

§ Növekedjen a célterületen élő személyek közül foglalkoztatásba kerülők száma.

§ Növekedjen telepszerű környezetben élő gyermekek óvodáztatási aránya.

§ Javuljanak a programba bevont iskoláskorú gyermekek/fiatalok iskolai előrehaladási esélyei, tanulmányi eredményei és szabadidő eltöltési lehetőségei.

4. fejezet

A program futamideje: 2013. április 01.-től 2015. március 31.-ig.

PROGRAMTEVÉKENYSÉGEK

I. Projekt előkészítés

- Kivitelezési tervek elkészítése, engedélyeztetés
- Közbeszerzés lebonyolításának előkészítése
- A Községi Beavatkozási Terv elkészítése a TKKI közreműködésével

II. Projekt megvalósításával összefüggő menedzsment és adminisztrációs tevékenység, szakmai megvalósítók

a) A projekt menedzsment felállása

1 fő projekt menedzser (főállású alkalmazott), 1 fő pénzügyi vezető, (félállású), 1 fő projekt asszisztens (megbízási szerződéssel)?

Cél: a projekt sikeres, ütemezésnek és szakmai kritériumoknak, illetve a pályázató követelményeinek megfelelő megvalósítása, elért eredmények összegzése, további adminisztrációs és disszeminációs célból írásban rögzíteni az eredményeket, projekt hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása

Várható eredmény: a projekt tervezett eredményeinek az elérése

Tevékenységek:

- projektmenedzsment felállítása
- a megvalósításában résztvevő szakmai stáb kialakítása és felkészítése
- kockázatok elemzése
- stratégiai tervezés
- projektirányítás
- külső-belső értékelési rendszer működtetése (egyéni fejlesztési tervek végső értékelése, záróbeszámoló készítése, önértékelés)
- projektadminisztráció
- PR-tevékenység
- a projekt kapcsolatrendszerének karbantartása, bővítése
- együttműködési megállapodások kidolgozása és megkötése a projektben közreműködő szervezetekkel, szakemberekkel
- programzárás a projektszemélyzet jelenlétével
- Programzáró rendezvény

b)A program szakmai megvalósítóinak a felállása

Cél: A program szakmai irányítása, megvalósítása. A kötelező programelemek egymásra épülésének biztosítása.

Szakemberek:

- 1 fő Szakmai vezető (heti 30 óra)
- 2 fő Közösségi programszervező (heti 20 óra)
- 4 fő szociális munkás/esetmenedzser{15 fő/ szociális munkás} (heti 20 óra)
- 1 fő Képzési alprogramvezető (20 óra)
- 1 fő Szociális alprogramvezető (20 óra)
- 1 fő közösségfejlesztő (20 óra)
- 1 fő szakmai tanácsadó (Stratégiai tervezés, Eu-s projektek megvalósításának módszertana)
- 1 fő művészet klubvezető (Fiatal Alkotók Klubja)
- 1 fő Kisállat tenyésztő Klubvezető
- Esélyegyenlőségi munkatárs (csatolt munkakörben)
- Önkéntesek – 5 fő a Debreceni Egyetem Szociológia és Szociálpolitika Tanszék

c) A programirányító Tanács felállása

Tagjai: A konzorcium tagjai, az ORÖ helyi kapcsolattartója, a helyi Nemzetiségi Roma Önkormányzat

Feladatuk a komplex telepprogram végrehajtásának irányítása, 2 havonta 1 alkalommal üléseznek az előre elkészített ügyrend alapján!!

III. A projekt végrehajtása

4.1. A célcsoport bevonásának előkészítése és az egyéni fejlesztési tervek elkészítése

4.1.1. Célcsoporttagok és közösség felkészítése a megvalósításra

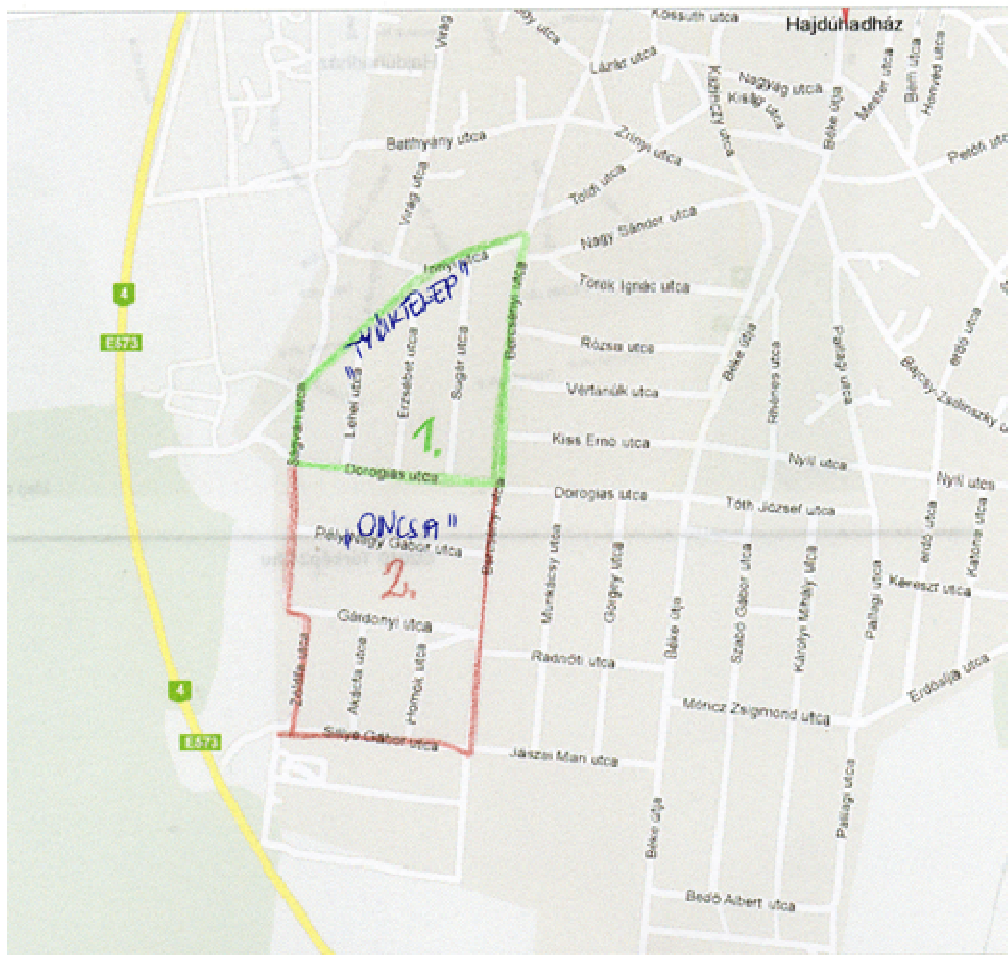
Kölcsönös bizalomépítés, napi kapcsolatteremtés zajlik a szegregátumokban élőkkel, illetve a helyi szereplők bevonására, aktivizálására kerül sor.

- A szociális munkások napi kapcsolatban vannak a szegregátumban élőkkel a kölcsönös bizalom kiépítése és programról való tájékoztatás céljából
- A célcsoporttal közvetlenül/közvetetten foglalkozó szakemberek, intézmény(ek) megkeresése, a fenntarthatóság érdekében kötelező *együttműködések kialakítása*, tartalmi elemek kidolgozása: (Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Hajdúhadházi Területi Iroda, Polgármesteri Hivatal Szociális Iroda, Munkaügyi Központ Kirendeltsége, Védőnői Szolgálat, Háiorvosok, Általános és Középiskola, Óvodák, Kisebbségi Önkormányzat, stb.) Tájékoztató előadások tartása az együttműködő partnerek számára.
- Kidolgozásra kerülnek a kölcsönös támogató együttműködés részletei a település intézményhálózatával, a településen működő gazdálkodó és civil szervezetekkel, egyházakkal, helyi kisebbségi önkormányzattal.
- Mozgósítható erőforrások feltárása

4.1.2. A célcsoport bevonásának előkészítése és az egyéni fejlesztési tervek:

Cél: a szegregált lakókörnyezetben élő állampolgárok bevonása, akik motiváltak a változtatásra, esélyt látnak a lehetőségben, hogy részt vehetnek az adott projektben, szívesen bevonódnának a tervezett tevékenységekbe, szeretnék az egyéni fejlesztési tervben kitűzött célokat megvalósítani, valamint szándékukban áll a programban végig bent maradni.

A bevonódásra alkalmat adunk a szegregációval közvetlen határos „Oncsatelepen” élők számára is.

Számszerűadatok: A kiválasztáshoz a szegregátumban élő 3-45 éves korosztály kerül megkeresésre, melyből 100 fő vesz részt a **komplex készség- és kompetencia felmérésben és 60 fő kerül kiválasztásra, akik alkalmasak a képzések, tréningek, elvégzésére és kompetencia profil készül róluk.** A további megkérdezett személyek, más szolgáltatások felé lesznek irányítva, illetve lesznek olyanok, aki csak a közösségi programokon vesz részt.

Humán erőforrás: mozgósítható erőforrások feltárása projektszemélyzet, megbízott külső szakértők

Várható eredmény: kiválasztásra kerül célcsoporttag: 60.fő

Tevékenységek:

4.1.2.1. A célcsoport bevonása, toborzás, kiválasztás

- *célcsoport értesítése, tájékoztatása* a programról az alábbi lehetséges módokon:
 - fenti intézmények munkatársainak segítségével
 - személyes megkereséssel, folyamatos szociális munkás jelenlét biztosításával kölcsönös bizalomépítés
 - *Interaktív tájékoztató Nap* szervezésével (innovatív elem), ahol a program iránt érdeklődők megismerkedhetnek, azokat a csoportmódszereket,

amelyeket a program során a szakemberek alkalmazni fognak, a hozzátartozók és a gyermekek számára pedig kézműves foglalkozások állnak rendelkezésre

- figyelemfelhívás a Kommunikációs tervben leírt módszerek, eszközök segítségével (pl.: szórólapok, plakátok, riport a projektmenedzserrel)
- *Programnyitó rendezvény*

4.1.2.2. Komplex készség- és kompetencia felmérés

Cél: a célcsoport bevonandó tagjainak pszichés-mentális, fizikai, társas kapcsolatrendszeri, szociális állapotának, valamint kulcskompetenciájának (írás-, olvasáskészség, szövegértés) körültekintő felmérése. A program elején és végén kompetencia-felmérést végzünk, az alkalmazott fejlesztő módszerek hatékonyságának ellenőrzése céljából. Az állapotfelmérés során meghatározzuk az egyéni fejlesztési terv kiindulópontjait: problémafeltárás, hiányzó adottságok, meglévő erőforrások, pozitív tulajdonságok feltérképezése.

Eredmény: az állapotfelmérés eredményei a fejlesztés kiindulópontját képezik, amelyek alapján elkészíthető az egyéni fejlesztési terv, lehetővé teszi a személyre szabott esetkezelést, valamint a problémák komplex kezelését. A többelemű felmérés eredményeként a személyre szabott fejlesztési tervek kialakításához szükséges lehető legtöbb információ a programmegvalósítók birtokába kerül. A programba jelentkező 100 fő adatfelvételen, első interjún és *komplex állapotfelmérésen* (képesség- és tudásszint-felmérés, pszichológiai felmérésen) vesz részt.

Az állapotfelmérés során vizsgálandó területek: szociális helyzet és kapcsolatrendszer, gazdasági helyzet, iskolai végzettségekre és munkatapasztalatokra vonatkozó információk, pszichés-mentális állapot, tanuláshoz és munkavállaláshoz szükséges kulcsképessegek, olvasás-számolás-írás képessége.

Kiválasztási szempont a motiváltság és rászorultság

Alkalmazott módszerek:

- adatfelvétel (alapadatok felvétele), amely során az alapadatok kerülnek felvételre (személyes adatok, iskolai végzettség, korábbi munkatapasztalatok, szűkebb és tágabb kapcsolatrendszer, szociális helyzet)
- első interjú (szocio-kulturális környezet megismerése, problémák egyénre/családra szabott feltérképezése, mozgósítható erőforrások feltárása)
- képességfelmérő és tudásszint-mérő tesztek
- pszichológiai vizsgálat, amelyet pszichológus szakember végez el

Humánerőforrás: szociális munkások, szakmai vezető, képzési alprogramvezető, külső szakértők

Kiválasztás eredménye: 60 fő

4.1.2.3.EGYÉNI FEJLESZTÉSI TERV, PROJEKTSZERZŐDÉS:

Az állapotfelmérés után kiválasztott célcsoporttagokkal szükséges *Projektszerződés* kötése, amely azt a célt szolgálja, hogy rögzítse a szolgáltatást nyújtó szervezetek és a célcsoporttag közötti, az EU-támogatás terhére megvalósított projekt keretében nyújtott szolgáltatásra vonatkozó jogviszonyt, valamint a két fél jogait és kötelezettségeit.

Az állapotfelmérés során feltérképezett adatok, eredmények alapján összesen: 60 db *Egyéni fejlesztési terv* készül el.

A fejlesztési terv alapján indul meg a bevont célcsoporttagok személyre szabott, differenciált fejlesztése.

Az egyéni fejlesztési tervben foglalt tevékenységek végrehajtása folyamatosan történik, felülvizsgálata, szükség szerint módosítása

4.1.2.4. A közösségi beavatkozási terv, és egyéni fejlesztési tervek megvalósulásának önértékelése

- a Községi beavatkozási terv félideiben és a projekt zárását megelőzően kerül értékelésre. Részt vesz benne a Programirányító Tanács.
- az egyéni fejlesztési tervekben foglaltak a tevékenységek befejezését követően kerülnek értékelésre, de legalább félévente. A felülvizsgálat során vagy lezárják a gondozási tervet sikeres megvalósulás esetén, vagy új célokat és feladatokat határoznak meg. Felelőse: Szakmai vezető és az esetmenedzserek.

4.1.3. A helyi humán szolgáltatások elérhetőségének fejlesztése, koordinációjuk javítása:

4.1.3.1. A település egészére irányuló bizalomépítő és erősítő akciók, telepen/településen élők bevonása konkrét munkafolyamatokba.

Tartalma: interjúk, közösségi beszélgetések alkalmával roma-nem roma együttműködés pozitív példáinak, erőforrásainak feltárása, melyek alapján akciók tervezése, lebonyolítása a közösség tagjainak bevonásával, szervezetközi együttműködés szervezése, önkéntes szervezés segítése. A programelem megvalósítására Közösségfejlesztő munkatársat alkalmazunk.

a.)Settlement munkás képzés

60 órás képzés a Csillag Szolgáltatópont alkalmazottai és a közösségi programszervezők számára. 10 alkalom/6 óra.

Tartalma: Settlement munka alapjai, szolgáltatástervezés, -szervezés, közösségi bevonás módszerei, önkéntes szervezés, kulturális-, művészeti munka a settlementben.

b.) Szakmai műhelyek

A projektben résztvevő szakemberek, együttműködő partnerek képviselői számára a folyamatban felmerülő szakmai kérdések tisztázására, szakmai tudás bővítésére, elmélyítésére különböző területeken. Havonta egy alkalom /2 óra a projekt egész időtartamában

c.)Szupervízió

A projektben résztvevő szakembereknek. Havonta egy alkalom/3 óra a projekt időtartamában

d.)Látóút

A projektben résztvevő célcsoport, szakemberek és együttműködő partnerek számára már működő integrációs, közösségi modellek helyszíni látogatása és tapasztalatcsere.

e) Önkéntesek felkészítése

4.1.3.2. A közösségi beavatkozási terv felülvizsgálata, szüksége szerinti módosítása; lsd. 4.1.2.4. pont

4.1.3.3. Telepen/településen élők bevonása konkrét munkafolyamatokba Pl.: az önkéntes gondnokságban, mely a kulturált, tiszta környezet fenntartását segíti elő.

4.1.3.4. A munkafolyamatokhoz a megfelelő szaktudású szakember háttér/koordináció biztosítása; számlás kifizetésekkel szakemberek, szolgáltatások igénybevétele.

4.1.3.5. A helyi szükségleteknek megfelelően, a bevont célcsoport létszámához igazodva 4 fő szociális munkás/esetmenedzser alkalmazása, elhelyezése az egyéni szolgáltatások nyújtására is alkalmas „Csillag Szolgáltatópontban”

A célcsoport létszáma 60 fő, mely indokolja a 4 fő szociális munkás alkalmazását a Csillag Szolgáltatópontba. Elhelyezésük, váltott munkaidőben történik, 2 fő délelőtt, 2 fő délután. heti 20 órába.

4.1.3.6. A helyi szükségletnek megfelelő kis értékű eszközök beszerzése: bútort, telefon, internet??, számítógép, mosógép, stb. később részletesen felsorolva., az eszközlístán részletezve.

4.1.4. A közösségi beavatkozási terv és egyéni fejlesztési tervek megvalósítása -

Szociális, közösség-fejlesztési, oktatási, képzési, egészségügyi és munkaerőpiaci szolgáltatások A tevékenységek ezen csoportja a hosszabb távú eredmények feltételeinek megteremtését szolgálja az elkészített egyéni fejlesztési tervek és a Községi Beavatkozási Terv alapján. Elkülönülő, de a kölcsönhatásokra figyelő módon tervezett szociális, gyermekjóléti, közösség-fejlesztési, oktatási, képzési, egészségügyi és munkaerő-piaci szolgáltatásokat szükséges nyújtani a

szegregátumban élők számára, beleértve a helyben már működő szolgáltatások igénybevételét.

Szolgáltatási „térkép” elkészítése a TKKI feladata, együttműködésben a konzorciumvezetővel. A helyi szolgáltatási kapacitások bevonása kulcskérdés a program eredményeinek fenntartása érdekében és kötelező feladat.

4.1.4.1. Helyi humán szolgáltatási kapacitások fejlesztése és a szolgáltatók együttműködésének megerősítése – TKKI szervezésében

- a. hálózatépítés a szolgáltatók, potenciális szolgáltatók körében;
- b. a konzorciumi partnerek, együttműködő partnerek és egyéb helyi szereplők bevonásával (pl. iskola, tanoda, egyház, családsegítő) rendszeres időközönként workshopok megtartása;
- c. Helyi szolgáltatók, főbb társadalmi s gazdasági szereplők szemléletformálása;
- d. A helyi szolgáltatók szolgáltatásainak fejlesztése (képzéssel, tanácsadással)

4.1.4.2. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása

a.)Csillag Szolgáltatópont kialakítására a települési önkormányzat tulajdonában lévő, már meglévő ingatlanon fog sor kerülni a Bercsényi u. 39/a. szám alatt, mely biztosítja a közösségi teret a rendezvényekhez és a program megvalósításához kapcsolódó humán szolgáltatásokhoz, melyet az akcióterületen élők és a település lakói vehetnek igénybe.

A Szolgáltatópont tevékenységei: Életvezetési tanácsadás, Háziasszonyok Klubja, Kincses Sziget- játszó- és kézműves sarok, Alternatív közösségi kompetenciafejlesztő szabadidős fejlesztő foglalkozások(Sakk, csocsó, internet klub), Gyermekklub és Játszótéri program, valamint jogi tanácsadás és a már korábban részletezett programelemek.. A szolgáltatópont a szegregátum területén található. Itt tartózkodik a 4 szociális munkás és a 2 fő közösségi programszervező.

A területen nincs más olyan ingatlan, ami alkalmas lenne a Csillag-Cserhaj (szolgáltatóház) kialakítására, ezért ezt a funkciót a helyi Művelődési Ház fogja betölteni.

A Csillag-Cserhaj biztosítja a helyet az olyan tevékenységeknek, melyek több személy részvételével valósulnak meg és a város egész lakosságára kiterjed.

b)Alapvető szolgáltatások biztosítása A Csillag Szolgáltatópontban a szegregátumban hiányzó szolgáltatásokat is biztosítjuk: mosási, vasalási, fürdési, tisztálkodási lehetőségek, valamint az itt működő Háziasszonyok Klubjában lehetőség nyílik az alapvető háztartási ismeretek megszerzésére és fejlesztésére. Ide kellene írni,hogy mi az elgondolás, mit akarunk (higiénés szolgáltatás, Háziasszonyok Klubja, képzések, tréningek, gyermekek részére korrepetálás, játszóház, internet klub, szolgáltatások (pl. tanácsadások: jogi, szociális információ és tanácsadás biztosítása, stb)

c)hatósági szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, ügyintézés elősegítése (iratok beszerzésének segítése, lakhatási viszonyok segítése, adósságok kezelésében segítség nyújtás, tulajdonviszonyok tisztázása stb.), .), szociális információ és tanácsadás nyújtása, a képzésekhez igazodó gyermekfelügyelet biztosítása, képzések, tréningek, rendezvények

megtartására biztosít közösségi teret. A szolgáltatásokat egyrészt az itt dolgozó szociális munkások, másrészt a közösségfejlesztők és külső szakemberek biztosítják.

d) jogi tanácsadás havonta 1 alkalommal a Szolgáltatópontban biztosítja a jogász.

4.2. A szociális, közösségi, oktatási egészségügyi programok megvalósítása

4.2.1.: Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és közösségfejlesztés

- a. Csillag Szolgáltatópont szolgáltatása: Életvezetési tanácsadás a programba bevont és a szegregátumban élők számára. Végzik a szociális munkások/esetmenedzserek
- b. Háziasszonyok Klubja: Háztartás és gazdálkodási képességek fejlesztése (FIKSZ PONT Egyesület)
- c. „Hétköznapi monopólija” – szociális, állampolgári és önálló biztonságos életvezetési készségek erősítését célzó foglalkozás (2 x 15 fő/csoport számára, 18 óra = 9 alkalom x 2 óra/nap, azaz 2 csoport x 18 óra) FIKSZ PONT Egyesület
- d. Hagyományörzés és nyelvi kultúra ápolása: Cigánylakodalmas rendezvény
Kulturális hagyományörző színjáték, helyszín: Kisebbségi Községi Ház Az egész napos Cigánylakodalmas program bemutatja és népszerűsíti a cigányság szubkulturális értékeit, őrzi és ápolja a cigányok ősi hagyományait egy kétnyelvű (romani és magyar) színjáték keretében. A program szerves része a cigány társasági és vendéglátási szokások prezentálására is. A cigány társasági hagyományok felelevenítése, a cigány szubkultúra értékeinek bemutatása és népszerűsítése, a romák és nem romák személyes kapcsolatainak erősítése, az interetnikus kapcsolatok ápolása annak érdekében, hogy városunkban is kialakulhasson a hosszú távú békés együttélés, egymás segítése, közös gondjaink közös megoldása érdekében. Résztvevők száma: 150 fő,
- e. Az ellátandó családtagokról való gondoskodás megszervezése munkavégzés, képzés ideje alatt (gyerekeknek, időseknek, beteg hozzátartozónak): *Kincses Sziget- játszó- és kézműves* sarok biztosítása: Szociális szolgáltatók valamint önkéntesek bevonásával.
- f. A bevont személyek, illetve az érintett településeken élő személyek számára közösségi programok, tevékenységek szervezése (sport, kulturális, önszervező) *Közösségi rendezvények*: húsvét, karácsony ünnepekhez tartozó helyi hagyományok felelevenítése, bográcsozás 2 alkalommal, gyermeknap ünnepség szervezése: összesen 7 alkalom.
Cél: a célcsoportba tartozók és hozzátartozóik számára érték közvetítő, közösségteremtő ünnepi alkalmak biztosítása és a projekt támogatottságának növelése a résztvevők környezetében, annak érdekében, hogy a résztvevők nagyobb

bizalommal keressék fel munkatársainkat és a hozzátartozók nagyobb bizalommal engedjék el programjainkra a célcsoporttagokat.

Humánerőforrás: közösségfejlesztő munkatársak, és önkéntesek

- *Out-door tréning* (2 csoport x 15 fő/csoport számára, 10 órás = 1 alkalom x 10 óra) Magyarország egy természeti és kulturális értékekben gazdag településén (FIKSZ PONT)
- *Alternatív közösségi kompetenciafejlesztő szabadidős fejlesztő foglalkozások:*
 - Sakk, csocsó, stb. (2 óra/hét – igény szerint)
 - Internet klub (2 óra/hét- igény szerint)
- *Kisállat tenyésztők Klubja:* olyan ismeretek elsajátítása, amelyek birtokában képesek lesznek a ház körüli gazdaságban tartható állatok gondozására, nevelésére. Az itt résztvevőknek lehetőségük nyílik a „Minden gyerek lakjon jól” programban résztvenni. (10 alkalom x 3 óra)

g. Közösségfejlesztési beavatkozások (pl. gyerekprogramok, játszóhely), *Gyermekklub és Játszótéri program* a szegregátumban élő gyermekek számára. A program megvalósításához önkénteseket vonunk be.

h. A bevont személyeket érintő, illetve az érintett településeken lakossági, helyi konfliktusok kezelése, helyi közösségi kapacitás, civil szerveződés segítése, önkéntesek bevonása: *AVP tréning* mint hatékony konfliktuskezelő csoportmódszer alkalmazása a szegregátum felnőtt lakóinak körében. (AVP Egyesület) Az AVP (Alternatives to a Violence Project) tréning-módszer hatékonyságát már számtalan rehabilitációs és reintegrációs programban tesztelték sikeresen. Fő jellemzője a csoporttagok biztonság- és pszichés komfort-igényét messzemenően szem előtt tartó vezetési stílus. Az AVP tréningnek szervesen egymásra épülő, szigorú rendet követő belső cél-struktúrája biztosítja a fejlesztő folyamat zökkenőmentes előrehaladását. A személyes megerősítés, kommunikáció- és együttműködés-fejlesztés, a közösségfejlesztés szintjei vezetnek a tréning kiemelt célja: a kreatív konfliktuskezelés belső diszpozíciójának megerősítése felé.

A célstruktúra fenti rétegzettsége és a következetesen nondirektív vezetés teszi az AVP tréninget olyan csoportmódszerré, amely a konfrontáció kiélezett technikái nélkül képes a konfliktus-helyzetekben rejlő agressziópotenciál tudatos és kreatív átírására.

Csoportkeretek: Három napos intenzív tréning. 30 óra 2 fő vezetővel. Ajánlott csoportlétszám 12-15 fő.

i. A bevont személyek számára, illetve az érintett települések számára környezettudatosság fejlesztése (tájékoztatók, akciók közösségi összefogásokban zajló környezetalakító programok szervezése): Környezetvédelmi és esélyegyenlőségi szemléletváltozást célzó előadás tartása mind a programba bevont célcsoporttagok, mind pedig a program megvalósításában résztvevők számára szemléletük formálásának érdekében. Közös akció keretében történik a Csillag Szolgáltatópont külső környezetének és belső udvarának tereprendezése, fásítása, virágosítása. Önkéntes gondnokság működtetése, Tiszta udvar- rendes ház programjának elindítása, a hagyomány felélesztése.

j. Utógondozás, utánkövetés az egyéni fejlesztési terv lezárását követő 3. hónapig.

4.2.2.: Oktatási, nevelési szolgáltatások biztosítása

- a. A telepen élő tanulók felzárkóztatása, képesség- és kompetenciafejlesztése: *Pszichodráma* alkalmazása a szegregátum *kamaszkorú* gyermekeinek készségfejlesztésében. A programba bevonni kívánt tizenévesek célcsoportja, az általuk valószínűsíthetően hordozott deficitek megléte alapvetően meghatározza a számukra tervezett pszichodráma üléssorozat célstruktúráját, ill. módszertani alapállását. Az alapvetően hiány-centrikus, a hordozott mentális, szocializációs, önértékelési és önérvényesítési hiányosságok meghaladása mentén szerveződő pszichodramatikus munka olyan kereteket hoz működésbe, amelyek otthonossá tételével, a gyermeki énbe való játékos integrálásával valódi, személyiség-szintű változásokat eredményezhet. AVP Egyesület: 90 óra 2 vezető vezetővel.
- b. A szülői szerep erősítését célzó tréningek: A pszichodráma mint közösségfejlesztő és önismereti csoportmódszernek a szegregátumon belüli alkalmazhatósága: *Dramatikus szülői csoport*. Az adaptív szülői szerep és nevelési munka összehangolására és a munka során fellépő problémák közösségi feldolgozására létrehozott önsegítő csoportokban igen hatékonyan működtethető a pszichodráma technikája. A csoport-összetartozást alapvetően meghatározó közös vállalás mellett a pszichodráma olyan csoportélményt nyújt, amelynek már az együtt járható önismereti út és ennek közösen megélt állomásai képezik az egymás iránti elköteleződés fő motívumait. Kettős keret, s így kettős kötés jön létre a csoporttagok munkájában, együttléteiben. A pszichodráma vezetőknek fontos feladata marad a két különböző forrású csoportkeret termékeny egyben tartása. A pszichodráma adaptációjának központi elve a személyes önismereti feladattudat integrálása a szülői szereptudatba, annak fejlődési folyamataiba. AVP Egyesület: 120 óra 2 vezetővel.
- c. iskoláskorú gyermekek iskolai előmenetelének iskolán kívüli támogatása, tehetségfejlesztése, kiemelten a már működő szolgáltatásokhoz (a program alatt kerül felkutatásra) való hozzáférés elősegítésével. Ezen túl a két szegregátumban tanuló tehetséges gyermekeknek művészeti jellegű klub működtetése, *Fiatal Alkotók Klubja* elnevezéssel. Az itt készült anyagból kiállítás szervezése. Az alkotók klubját lehetőség szerint a művészeti ághoz tartozó szakember irányítja.
- d. Tanuláshoz szükséges kis értékű eszközök biztosítása a Csillag Szolgáltató pontban; flip-chart tábla, rajzolás, festés eszközei, stb.
- e. fejlesztő, feszültség feldolgozó, pozitív mintákat közvetítő játékos szabadidős programok. *Együtt, egymásért Sportnap*. Egész napos program, ahol a csapatok ügyességi vetélkedője zajlik. Résztevők a szegregátumban, a szomszédos szegregátumban és a programban dolgozók részvételével.

4.2.3: Egészségügyi szolgáltatások elérésnek javítása

- a. Egészségügyi szűrések megszervezése tanácsadással összekötve: *mobil szűrőbusz* meghívása a településre. Ezen kívül a program futamideje alatt 1 egész napos Egészségnapot tartunk a szegregátum területén, egy civil szolgáltató (pl.: HG kht.)

bevonásával. „Védőnőkkel, orvosokkal, a megelőzésről, a szenvedélybetegségekről, a krónikus betegségekről” címmel.

- b. A családi életre felkészítő programok megvalósítása: „CSAVARÁZS” – *Családtámogatási Variációk Á-Zs-ig program*. A családok komplex segítése annak érdekében, hogy motiválttá váljanak a társadalmilag elfogadott értékek és normák szerinti családi élet kialakítására, asszertivitásuk növekedjen, új társas kapcsolatok alakuljanak ki. A foglalkozások lehetőséget teremtenek a családi életben bekövetkező negatív hatások, befolyások megváltoztatására, támogatást nyújtanak családok számára, képessé teszik a szülőket, családokat arra, hogy megelőzzék a problémák kialakulását, ismereteket közvetítenek, értékeket adnak át. A hasonló életciklusban lévő családok nehézségeik megoldásához saját tapasztalataik átadásával járulhatnak hozzá, az életszakaszonként jelentkező változások feldolgozásában is segít a program és a csoporttagok támogató közössége. A csoportélmények hatására a párok, szülők új képességeket, készségeket sajátíthatnak el, és erősíthetik, fejleszthetik a meglévőket. Erősödik a programban résztvevő családok összefogása, szolidaritása, pozitív, követendő mintát mutatnak a tágabb közösség és a családalapítás előtt álló fiatalok számára. Saját családi életük harmonikusabbá válik, azáltal, hogy részletes és adekvát információhoz jutnak az aktuális családokat érintő humánpolitikai lehetőségekről. Elemei:

- *Párkapcsolati és családepítő tréning* (FIKSZ Pont és BIT Egyesület) 2 fő tréner x 3 alkalom 1 alkalom 4 óra
- *Házasságra felkészítő pártanácsadás* (FIKSZ PONT és BIT Egyesület) /10 pár részére/ - 1 pár részére 4 alkalommal, alkalom 2 óra
- *Családtámogatási tanácsadás* (FIKSZ Pont és BIT Egyesület) 100 órás

4.3. Képzéshez, foglalkoztatáshoz kapcsolódó tevékenységek megvalósítása

4.3.1.: Felnőttoktatás, felnőttképzés, szakképzés

- a. Képzés-szervezői feladatok ellátása: Képzési alprogram vezető alkalmazása (heti 20 órában) feladata a képzések összefogása, koordinálása, a célcsoporttal, szociális munkásokkal és a képzőkkel való kapcsolattartás.
- b. Képesség-, készség- és kompetenciafejlesztő programok (pl. munkavállalást gátló egyéni problémák kiküszöbölése, képzésben való részvétel segítése), az érintettek felkészítése a munkavállalásra, képzés, munkaszocializációs tevékenységek az egyéni fejlesztési terv alapján; A képzésbe bevont résztvevők számára a képzést megelőzően az alábbi szolgáltatások biztosítása:
- *Csapatépítő, értékfeltáró és személyiségfejlesztő tréning* (12 órás = 3 alkalom x 4 óra/nap) (FIKSZ PONT és BIT Egyesület)

Cél: csapatépítés, értékfeltárás és -közvetítés, személyiségfejlesztés, együttműködési készség elsajátítása, kreatív gondolkodásmód kialakítása. A csoport tagjai megosztják a többiekkel a személyes problémáikat. Az „itt és most” érzéseivel dolgozunk, védett környezetben történik a változások inspirációja. Célunk az önbecsülés és önbizalom

növelése, védekezési mechanizmus kialakítása a tehetetlenség és kiszolgáltatottság kezelésére. A személyiségünk, mint eszköz használatára tanítjuk meg a résztvevőket.

Várható eredmény: hatékonyan együttműködő csoport kialakulása, együttműködési készség kifejlődése, értékek elfogadás és közvetítése. A személyiségfejlesztő önismereti tréning végeztével az önismeret és megnövelt önbizalom birtokában gyakorlati ismeretekkel is felvértezve bátran mennek el egy felvételi állás interjúra, tudják kezelni a felmerülő váratlan élethelyzeteket, magabiztosabban láthatnak neki a jövő tervezésnek. A tréning folyamán történő készségek, kompetenciák fejlesztése lehetővé teszi azon személyi, viselkedési és szociális-kapcsolati hátrányok leküzdését, amelyek megakadályozták a programban résztvevők eddigi tartós elhelyezkedését, beilleszkedését a munkaerőpiacra, képzési rendszerbe, illetve a társadalomba.

- *Komplex felzárkóztató foglalkozás* (40 órás = 20 alkalom x 2 óra/nap (FIKSZ PONT és BIT Egyesület)

Cél: funkcionális analfabétizmus csökkentése azáltal, hogy fejlesztjük írás-, olvasás- és szövegértési készségüket, résztvevők közötti különbségek kiegyenlítése, hasonló szintre fejlesztés, (szak)képzés és a felvételi vizsga (pl. támogatott OKJ-s képzések esetében) előkészítése

A foglalkozások során az alábbi területek kerülnek fejlesztésre:

- o Alapvető, képzésbe lépéshez szükséges, helyesírás, matematikai ismeretek, olvasásértés
- o Tanulás-módszertani ismeretek átadása
- o Kommunikációs (pl. előadó) készség fejlesztése
- o Pályaorientációs ismeretek, pályakorrekció
- o Felkészítés felvételi-vizsgára. Próbagvizsga, amely során fejlesztésre kerülnek a vizsgahelyzetek során felmerülő szituációk, problémák megoldásához szükséges képességek. A vizsgaszituáció feldolgozását célzó foglalkozáson való részvételnek köszönhetően pozitív élményt szerezhetnek a résztvevők, ezáltal magabiztosabban és bátrabban mernek megjelenni egy vizsgán. Várható eredmény: a résztvevők hatékony tanulási módszereket sajátítanak el, elérik a képzésekbe való jelentkezéshez szükséges elvárások szintjét írás, olvasás, számolás terén, nő a sikeres felvételi vizsgát tettek aránya.

- *„Egy kattintásra a világ” – alapszintű internet és számítógép-kezelői ismereteket átadó foglalkozás* 18 órás = 9 alkalom x 2 óra/nap, (FIKSZ PONT és BIT Egyesület)

Cél: hozzájárulunk az internet-hozzáférés hiányából fakadó hátrányok leküzdéséhez, megszüntetéséhez. Emellett szükségesnek tartjuk az alapvető számítógép-kezelési ismeretek átadását is.

Várható eredmény: a résztvevők hatékonyan és eredményesen találnak rá az információkra, hírekre, álláshirdetésekre, képzési lehetőségekre az interneten, kapcsolatokat újíthatnak és építhetnek fel, valamint tarthatnak fenn a különböző közösségi oldalaknak és levelező programoknak köszönhetően. Az alapszintű számítógép-kezelési ismeretek frissítése, elsajátítása után a munkáltatók elvárásainak megfelelő önéletrajzot, motivációs levelet tudnak szerkeszteni például.

c) Képzésben való részvétel elősegítése:

E szolgáltatási terület feladata – a mentorok feladatvállalásával –, hogy biztosítsa a nyugodt légkört, támogató háttérrel az eredményes tanulási folyamathoz, illetve az, hogy segítséget nyújtson a résztvevőknek a fejlesztési folyamat során felmerülő akadályok sikeres leküzdésében. Ennek megfelelően cél tehát a munkába állást, képzésbe való bekapcsolódást akadályozó tényezők feltárása, megoldási módok kidolgozása a problémás helyzetekre. Tájékoztatás nyújtása a szociális támogatási lehetőségekről. A kliens személyiségének fejlesztése, mentális állapotának javítása, segítségnyújtás életvezetési problémáinak megoldásában, anyagi helyzetének konszolidálásában, egészségi állapotának javításában.

Várható eredmény: a résztvevők önbizalma megerősödik, motiváltság szintjük a program során végig megfelelő marad

Humanerőforrás: mentorok (akik lehetnek a szociális munkások/esetmenedzserek is)

Tevékenységek:

- *Egyéni képzési tanácsadás* (20 óra)

Az egyén igényeire reagáló képzés kiválasztásához, jelentkezéshez való személyre szabott segítségnyújtás.

- *Egyéni életvezetési tanácsadás* (40 óra) (egyénenként változó mértékben, szükség szerinti időtartamban)

Különös tekintettel a hatékony pénzgazdálkodásra és a problémakezelésre, és a környezeti fenntarthatóságra. A tevékenység végzése a szociális munkások feladata.

- *Korrepetálás* önkéntesek bevonásával (egyénenként változó mértékben, szükség szerinti időtartamban)

A fejlesztési folyamat közben történt egyéni képességbeli különbségekből fakadó lemaradások csökkentése, felszámolása annak érdekében, hogy a résztvevők ezen okokból kifolyólag ne éljenek át kudarcélményt. Ehhez szükséges a folyamatos motiváltsági szint fenntartása.

d) Államilag elismert szakképesítés megszerzését szolgáló képzés, beleértve a szakmai vizsgára történő felkészítést is; szakmai elméleti-gyakorlati képzés; konkrét munkahely esetén betanító képzés; *KERTÉSZETI NÖVÉNYTERMELŐ betanított munkás képzés* (684 óra) 15 fő részvételével.

e) Munkaerőpiacra való be/visszakerülésre felkészítés:

- *„Álláskeresési technikák és kulcsképessegek fejlesztése” c. tréning* (60 órás - 15 alkalom, 2 vezetővel) FIKSZ PONT Egyesület

Cél: álláskeresési ismeretek átadása, álláskereséshez szükséges kulcsképessegek fejlesztése (kommunikációs, kooperációs, problémamegoldó, konfliktuskezelő, tervező stb. képességek). Másrészt olyan komplex ismereteket kapjanak a magyarországi munkaerő-piac jellemzőiről, amelyek segítik őket további életpályájukon. Segítséget nyújtunk arra, hogy a résztvevők képessé váljanak – adottságaik és a körülmények figyelembe vételével – reális pályacél mellett – a kitűzött cél eléréséhez vezető tevékenységek tervszerű, aktív megvalósítására.

Érintett témakörök: álláskeresési technikák oktatása, stresszkezelő-kudarctúrét segítő képességfejlesztés, munkahelyi szerepek kipróbálása, szerep- és stílusgyakorlatok.

Várható eredmény: Az álláskereső tréning során a bevont célcsoporttagok megismerik a munkaerő-piac általános jellemzőit, továbbá megismerik azokat a hatékony álláskeresési technikákat, amelyek segítségével el tudnak helyezkedni a nyílt/zárt munkaerő-piacon. A résztvevők munkavállaláshoz szükséges kulcsképeségeik fejlődnek, nő a motiváltság az álláskeresésre, erősödik az önbizalom. A résztvevők kapcsolatrendszere bővül, erősödik az egymás és mások iránti tolerancia, fejlődik az empatikus képesség.

Humán erőforrás: trénerek 2 fő

f) Utógondozás: a képzésekben részt vevők foglalkoztatásba, elsődleges munkaerőpiacra kerülésének elősegítése;

- *Egyéni álláskeresési tanácsadás (50 óra)*

Az álláskeresési technikák az egyén külön igényeinek megfelelően kerülnek átbeszélésre, begyakorlásra, pontosításra, az Álláskereső Klubot vezető szakképzett trénerek közreműködésével.

g) A képzéshez szükséges kis értékű eszközök beszerzése. A TKKI által kerül meghatározásra.

4.3.2.: Foglalkoztatás elősegítése

- a. az érintettek számára alkalmas helyi, térségi foglalkoztatási lehetőségek feltárása, együttműködés kialakítása munkáltatókkal; A képzésben résztvevők elsőbbséget élveznek az önkormányzat által biztosított munkaterületeken történő foglalkoztatásban.
- b. munkagyakorlat megszerzésének támogatása: Önkormányzat lehetőséget biztosít a saját mezőgazdasági programjában (Fóliasátras zöldségtermesztés), de a képzésben résztvevők bekapcsolódnak a Csillag Szolgáltatópont parkosításába is. 1 hónap
- c. Az elhelyezkedettek nyomon követése, utógondozása, munkahelyi beilleszkedésük segítése; A programban közreműködő mentorok (szociális munkások) feladata lesz, azok segítése, akik a képzés után elhelyezkednek akár az elsődleges munkaerőpiacon, akár az Önkormányzat közmunkaprogramjában.
- d. annak elősegítése, hogy a program célcsoportja részt vehessen egyéb forrásból finanszírozott település felújítási, valamint lakhatási körülményeket javító programokban. Amennyiben lesz a településen ilyen program, vagy ehhez illeszkedő pályázati kiírás, az Önkormányzat előnybe részesíti a telepprogramban részt vevő célcsoportot.

4.4. Lakhatási és a lakókörnyezeti körülmények javítása(ESZA elemek)

- a. A Csillag Szolgáltatópont kialakításával lehetőséget kapnak a szegregátumban élők a rendszeres tisztálkodási, mosási lehetőségekre, a háztartás vezetés alapvető tudnivalóit is elsajátíthatják.
- b. A program során felélesztünk egy régi hagyományt a *Tiszta udvar - rendes ház* elnevezésű köztisztasági versenyt az élhetőbb környezetért.
- c. Létrehozunk egy *önkéntes gondnokságot*, mely a szegregátum területén a kulturált, tiszta környezet fenntartását segíti el.

4.5. A szegregált telepen élő hátrányos helyzetű állampolgárok lakhatási körülményeinek javítása az infrastrukturális feltételek javításával (ERFA elemek)

Beruházás:

A Csillag Szolgáltatópont kialakítása, felújítása:

- Bercsényi utca 39/a. szám alatti Önkormányzati bérlakás felújítása, a szükséges irodák, foglalkoztatók, közösségi terem, vizesblokkok, mosókonyha, konyha kialakítása. Az ingatlan a szegregátum területén található.

A Szolgáltatópont működéséhez szükséges eszközök beszerzése: bútorzat, számítógép, Internet, telefon, stb.

4.6. A komplex telep-program tervezett hatása a település egészére. A cselekvési terv részeként szükséges bemutatni a tervezett beavatkozások, akciók hatásait.

4.7. A társadalmi integráció érdekében történő partneri /szervezeti szintű együttműködés

A Konzorcium tagjai:

- Hajdúhadház Város Önkormányzat (főpályázó-konzorciumvezető)
- Türr István Képző és Kutató Intézet
- Fiatalok Képzését Szervező, Polgári Nevelését Támogató /FIKSZ PONT/ Egyesület

Az együttműködő szervezetek:

- Országos Roma Önkormányzat ill. helyi kapcsolattartója
- Helyi Nemzetiségi Roma Önkormányzat?

Célcsoport bemutatása

1.A projekt előkészítése:

- a) Községi Beavatkozási Terv elkészítése, beleértve a háttér tanulmányok,
- megvalósíthatósági tanulmány, környezeti hatásvizsgálatok elkészítését is.
 - Az előkészítés során valósul meg a problémák, lehetséges kitörési pontok és együttműködési lehetőségek feltérképezése. Részletes és pontos diagnózis készül a szegregátumban élők és a település helyzetéről.
 - A TKKI közreműködik a Községi Beavatkozási Terv kidolgozásában, arra vonatkozóan egyetértése szükséges.
 - a helyi viszonyok áttekintése,
 - a lehetséges partnerek és partnerszervezetek megkeresése, bevonása (pl. aktív lakosok, cigány kisebbségi önkormányzatok, helyi egyházak, civil szervezetek, szolgáltató szervezetek, szociális szövetkezetek, vállalkozások),
 - a közösségfejlesztést és a projekt megvalósítását megalapozó helyi szaktudás feltárása,
 - diagnózis alapú komplex fejlesztés programtervének elkészítése a Községi Beavatkozási Terv formátumában
 - telep/település-specifikus megoldások kidolgozása a Községi Beavatkozási Terv keretében.
- b) Közbeszerzés előkészítése és/vagy lefolytatása.

2. A projekt megvalósításával összefüggő menedzsment és adminisztrációs tevékenység

Cél: a projekt sikeres, ütemezésnek és szakmai kritériumoknak, illetve a pályázató követelményeinek megfelelő megvalósítása, elért eredmények összegzése, további adminisztrációs és disszeminációs célból írásban rögzíteni az eredményeket, projekt hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása

Várható eredmény: a projekt tervezett eredményeinek az elérése

Tevékenységek:

- projektmenedzsment felállítása
- a megvalósításában résztvevő szakmai stáb kialakítása és felkészítése
- kockázatok elemzése
- a. stratégiai tervezés
- b. projektirányítás
- c. külső-belső értékelési rendszer működtetése (egyéni fejlesztési tervek végső értékelése, záróbeszámoló készítése, önértékelés)
- d. projektadminisztráció
- e. PR-tevékenység
- f. a projekt kapcsolatrendszerének karbantartása, bővítése
- g. együttműködési megállapodások kidolgozása és megkötése a projektben közreműködő szervezetekkel, szakemberekkel
- h. programzárás a projektszemélyzet jelenlétével
- i. Programzáró rendezvény

3. A projekt végrehajtása

3.1. Célcsoport tagok és közösség felkészítése a megvalósításra

Kölcsönös bizalomépítés, napi kapcsolatteremtés zajlik a szegregátumokban élőkkel, illetve a helyi szereplők bevonására, aktivizálására kerül sor.

- o **a szociális munkások napi kapcsolatban vannak a szegregátumban élőkkel a kölcsönös bizalom kiépítése és programról való tájékoztatás céljából**
- o **célcsoporttal közvetlenül/közvetetten foglalkozó szakemberek, intézmény(ek) megkeresése:** (Mikrotérsgégi Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat Hajdúhadházi Területi Iroda, Polgármesteri Hivatal Szociális Iroda, Munkaügyi Központ Kirendeltsége, Védőnői Szolgálat, Általános és Középiskola, Óvodák, Kisebbségi Önkormányzat, stb.) **tájékoztató előadások** tartása az együttműködő partnerek számára
- o **kidolgozásra kerülnek a kölcsönös támogató együttműködés részletei a település intézményhálózatával, a településen működő gazdálkodó és civil szervezetekkel, egyházakkal, helyi kisebbségi önkormányzattal.**
- o mozgósítható erőforrások feltárása

3.1.1 A célcsoport bevonásának előkészítése és az egyéni fejlesztési tervek:

Cél: a szegregált lakóköznyezetben élő állampolgárok bevonása, akik motiváltak a változtatásra, esélyt látnak a lehetőségben, hogy részt vehetnek az adott projektben, szívesen bevonódnának a tervezett tevékenységekbe, szeretnék az egyéni fejlesztési tervben kitűzött célokat megvalósítani, valamint szándékukban áll a programban végig bent maradni.

A bevonódásra alkalmat adunk a szegregációval közvetlen határos „Oncsatelepen” élők számára is.

Számszerűadatok: !!!!!Hány embert kérdeznek meg, stb a kiválasztáshoz?ahhoz,hogy 60 fő? Kiválasztásra kerüljön.

Humánerőforrás: mozgósítható erőforrások feltárása projektszemélyzet, megbízott külső szakértők

Várható eredmény: kiválasztásra kerül célcsoporttag: 60.fő

Tevékenységek:

1. A célcsoport bevonása, toborzás, kiválasztás

- o **célcsoport értesítése, tájékoztatása** a programról az alábbi lehetséges módokon:
 - fenti intézmények munkatársainak segítségével
 - személyes megkereséssel, folyamatos szociális munkás jelenlét biztosításával kölcsönös bizalomépítés
 - Interaktív tájékoztató Nap szervezésével (innovatív elem), ahol a program iránt érdeklődők megismerkedhetnek, azokat a csoportmódszereket, amelyeket a program során a szakemberek alkalmazni fognak, a hozzátartozók és a gyermekek számára pedig kézműves foglalkozások állnak rendelkezésre
- o **figyelemfelhívás** a Kommunikációs tervben leírt módszerek, eszközök segítségével (pl.: szórólapok, plakátok, riport a projektmenedzserrel)
- o **Programnyitó rendezvény:** (hol és hány fő? Kik vesznek részt) ezt nem kell rögtön az elején, de mindenképpen a toborzás után kell

2. Állapot és kompetencia felmérés

Cél: a célcsoport bevonandó tagjainak pszichés-mentális, fizikai, társas kapcsolatrendszeri, szociális állapotának, valamint kulcskompetenciájának (írás-, olvasáskészség, szövegértés) körültekintő felmérése. A program elején és végén kompetencia-felmérést végzünk, az alkalmazott fejlesztő módszerek hatékonyságának ellenőrzése céljából. Az állapotfelmérés során meghatározzuk az egyéni fejlesztési terv kiindulópontjait: problémafeltárás, hiányzó adottságok, meglévő erőforrások, pozitív tulajdonságok feltérképezése.

Eredmény: az állapotfelmérés eredményei a fejlesztés kiindulópontját képezik, amelyek alapján elkészíthető az egyéni fejlesztési terv, lehetővé teszi a személyre szabott esetkezelést, valamint a problémák komplex kezelését. A többelemű felmérés eredményeként a személyre szabott fejlesztési tervek kialakításához szükséges lehető

legtöbb információ a programmegvalósítók birtokába kerül. A programba jelentkező ??? fő adatfelvételen, első interjún és komplex állapotfelmérésen (képesség- és tudásszint-felmérés, pszichológiai felmérésen) vesz részt.

Az állapotfelmérés során vizsgálandó területek: szociális helyzet és kapcsolatrendszer, gazdasági helyzet, iskolai végzettségekre és munkatapasztalatokra vonatkozó információk, pszichés-mentális állapot, tanuláshoz és munkavállaláshoz szükséges kulcsképessegek, olvasás-számolás-írás képessége.

Kiválasztási szempont a motiváltság és rászorultság

Alkalmazott módszerek:

- **adatfelvétel** (alapadatok felvétele), amely során az alapadatok kerülnek felvételre (személyes adatok, iskolai végzettség, korábbi munkatapasztalatok, szűkebb és tágabb kapcsolatrendszer, szociális helyzet)
- **első interjú** (szocio-kulturális környezet megismerése, problémák egyénre/családra szabott feltérképezése, mozgósítható erőforrások feltárása)
- **képességfelmérő és tudásszint-mérő tesztek**
- **pszichológiai vizsgálat**, amelyet pszichológus szakember végez el

Humánerőforrás: megbízott pszichológus szakember, szociális munkások, szakmai vezető, képzési alprogram vezető

Kiválasztás eredménye: 60 fő

EGYÉNI FEJLESZTÉSI TERV, PROJEKTSZERZŐDÉS:

Az állapotfelmérés után kiválasztott célcsoporttagokkal szükséges **Projektszerződés kötése**, amely azt a célt szolgálja, hogy rögzítse a szolgáltatást nyújtó szervezetek és a célcsoporttag közötti, az EU-támogatás terhére megvalósított projekt keretében nyújtott szolgáltatásra vonatkozó jogviszonyt, valamint a két fél jogait és kötelezettségeit.

Az állapotfelmérés során feltérképezett adatok, eredmények alapján összesen:..... db

Egyéni fejlesztési terv készül el.

A fejlesztési terv alapján indul meg a bevont célcsoporttagok személyre szabott, differenciált fejlesztése.

Az egyéni fejlesztési tervben foglalt tevékenységek végrehajtása folyamatosan történik, felülvizsgálata, szükség szerint módosítása

3.1.2 A helyi humán szolgáltatások elérhetőségének fejlesztése, koordinációjuk javítása

a) **A település egészére irányuló bizalomépítő és erősítő akciók, telepen/településen élők bevonása konkrét munkafolyamatokba.**

Tartalma: interjúk, közösségi beszélgetések alkalmával roma-nem roma együttműködés pozitív példáinak, erőforrásainak feltárása, melyek alapján akciók tervezése, lebonyolítása a közösség tagjainak bevonásával, szervezetenkénti együttműködés szervezése, önkéntes szervezés segítése.

Közösségfejlesztő munkatárs alkalmazása heti 20 órában: 100.000,- Ft (nettó)/hó + járulékok (munkaviszony vagy megbízási szerződés)

b.) **Settlement munkás képzés**

60 órás képzés a Csillag szolgáltató pont alkalmazottai és a közösségi programszervezők számára. 10 alkalom/6 óra.

Tartalma: Settlement munka alapjai, szolgáltatástervezés, -szervezés, közösségi bevonás módszerei, önkéntes szervezés, kulturális-, művészeti munka a settlementben.

700.000,- Ft (vállalkozói szerződéssel) + terembérlet, ebéd, kávé, üdítő (ha gondoljátok)

c) Szakmai műhelyek

A projektben résztvevő szakemberek, együttműködő partnerek képviselői számára a folyamatban felmerülő szakmai kérdések tisztázására, szakmai tudás bővítésére, elmélyítésére különböző területeken.

Havonta egy alkalom /2 óra a projekt egész időtartamában 40.000,- Ft/alkalom

d.) Szupervízió

A projektben résztvevő szakembereknek. Havonta egy alkalom/3 óra a projekt időtartamában 40.000,- Ft/alkalom

e.) Látóút

A projektben résztvevő célcsoport, szakemberek és együttműködő partnerek számára már működő integrációs, közösségi modellek helyszíni látogatása és tapasztalatcsere.

4 alkalom, 300.000,- Ft/alkalom

f.) a közösségi beavatkozási terv felülvizsgálata, szüksége szerinti módosítása;

g) telepen/településen élők bevonása konkrét munkafolyamatokba

h) a munkafolyamatokhoz a megfelelő szaktudású szakember háttér/koordináció biztosítása;

i) a helyi szükségleteknek megfelelő, minimum két fő szociális munkás elhelyezésére és egyéni szolgáltatások nyújtására alkalmas „Csillag Szolgáltatópont” kialakítása a szegregátum területén, illetve közvetlen közelében; (ERFA típusú költség)

j) a helyi szükségletnek megfelelő kis értékű eszközök beszerzése (pl. szükséges bútorzat, telefon, internet, számítógép).

3.2: A közösségi beavatkozási terv és egyéni fejlesztési tervek megvalósítása - Szociális, közösség-fejlesztési, oktatási, képzési, egészségügyi és munkaerőpiaci szolgáltatások

A tevékenységek ezen csoportja a hosszabb távú eredmények feltételeinek megteremtését szolgálja az elkészített egyéni fejlesztési tervek és a Községi Beavatkozási Terv alapján. Elkülönülő, de a kölcsönhatásokra figyelő módon tervezett **szociális, gyermekjóléti, közösség-fejlesztési, oktatási, képzési, egészségügyi és munkaerő-piaci szolgáltatásokat** szükséges nyújtani a szegregátumban élők számára, beleértve a helyben már működő szolgáltatások igénybevételét.

A szolgáltatási „térkép” elkészítése a TKKI feladata, együttműködésben a konzorciumvezetővel. A helyi szolgáltatási kapacitások bevonása kulcskérdés a program eredményeinek fenntartása érdekében és kötelező feladat.

3.2.1: Helyi humán szolgáltatási kapacitások fejlesztése és a szolgáltatók együttműködésének megerősítése – TKKI szervezésében

a) hálózatépítés a szolgáltatók, potenciális szolgáltatók körében;

b) a konzorciumi partnerek, együttműködő partnerek és egyéb helyi szereplők bevonásával (pl. iskola, tanoda, egyház, családsegítő) rendszeres időközönként workshopok megtartása;

3.2.2: Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása

a) **Csillagház-Cserhaj (szolgáltatóház) kialakítása** a pályázó, települési önkormányzat

tulajdonában lévő, Művelődési Házban, mely biztosítja a közösségi teret a rendezvényekhez és a program megvalósításához kapcsolódó humán szolgáltatásokhoz, melyet az akcióterületen élők és a település lakói vehetnek igénybe (pl. tanácsadási tevékenység, tájékoztatás, játszóház)

b) a telep lakóingatlanai nem biztosított alapvető (hiányzó) szolgáltatások, beleértve a higiéniai szolgáltatások biztosítása, szervezése kötelező, ha nem megoldott a telepen élő személyek számára a **Csillag Szolgáltatópont kialakítása** keretében; Hajdúhadház Bercsényi u. 39 szám alatt, higiénés szolgáltatás, Háziasszonyok Klubja, képzések, tréningek, gyermekek részére korrepetálás, játszóház, internet klub, szolgáltatások, tanácsadások: jogi, szociális információ és tanácsadás biztosítása, stb.

c) hatósági szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, ügyintézés elősegítése (iratok beszerzésének segítése, lakhatási viszonyok segítése, adósságok kezelésében segítség nyújtás, tulajdonviszonyok tisztázása stb.) a Szolgáltatóházban dolgozó szociális munkások feladata

d) **jogi tanácsadás** hetente 1 alkalommal a Szolgáltatópontban

3.2.3: Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és közösségfejlesztés

a) Csillag Szolgáltatópont szolgáltatása: **Életvezetési tanácsadás** a programba bevont és a szegregátumban élők számára

b.) **Háziasszonyok Klubja**. Háztartás és gazdálkodási képességek fejlesztése (FIKSZ PONT Egyesület)

c) **„Hétköznapi monopolija” – szociális, állampolgári és önálló biztonságos életvezetési készségek erősítését célzó foglalkozás** (2 x 15 fő/csoport számára, 18 óra = 9 alkalom x 2 óra/nap, azaz 2 csoport x 18 óra) 1 óra :10.000. Ft. FIKSZ PONT Egyesület

d) hagyományőrzés és nyelvi kultúra ápolása: **Cigánylakodalom**

Kulturális hagyományőrző színjáték, helyszín: Kisebbségi Községi Ház Az egész napos Cigánylakodalmas program bemutatja és népszerűsíti a cigányság szubkulturális értékeit, őrzi és ápolja a cigányok ősi hagyományait egy kétnyelvű (romani és magyar) színjáték keretében. A program szerves része a cigány társasági és vendéglátási szokások prezentálására is. A cigány társasági hagyományok felelevenítése, a cigány szubkultúra értékeinek bemutatása és népszerűsítése, a romák és nem romák személyes kapcsolatainak erősítése, az interetnikus kapcsolatok ápolása annak érdekében, hogy városunkban is kialakulhasson a hosszú távú békés együttélés, egymás segítése, közös gondjaink közös megoldása érdekében.

Résztvevők száma: 150 fő, költsége kb. 500.000. Ft.

e) az ellátandó családtagokról való gondoskodás megszervezése munkavégzés, képzés ideje alatt (gyerekeknek, időseknek, beteg hozzátartozóknak):

f) A bevont személyek, illetve az érintett településeken élő személyek számára közösségi programok, tevékenységek szervezése (sport, kulturális, önszervező)

Közösségi rendezvények : húsvét, karácsony ünnepekhez tartozó helyi hagyományok felelevenítése, bográcsozás (FIKSZ Pont)

Cél: a célcsoportba tartozók és hozzátartozóik számára értékközvetítő, közösségteremtő ünnepi alkalmak biztosítása és a projekt támogatottságának növelése a résztvevők környezetében, annak érdekében, hogy a résztvevők nagyobb bizalommal keressék fel munkatársainkat és a hozzátartozók nagyobb bizalommal engedjék el programjainkra a célcsoporttagokat.

Humánerőforrás: közösségfejlesztő munkatárs

Out-door tréning (2 csoport x 15 fő/csoport számára, 10 óra = 1 alkalom x 10 óra)

Magyarország egy természeti és kulturális értékekben gazdag településén (FIKSZ PONT)

Alternatív közösségi kompetenciafejlesztő szabadidős fejlesztő foglalkozások:

Sakk-klub (2 óra/hét – igény szerint)

Internet klub (2 óra/hét- igény szerint)

g) közösségfejlesztési beavatkozások (pl. gyerekprogramok, játszóhely), **Gyermekklub és Játszótéri program** a szegregátumban élő gyermekek számára. A program megvalósításához önkénteseket vonunk be.

h) A bevont személyeket érintő, illetve az érintett településeken lakossági, helyi konfliktusok kezelése, helyi közösségi kapacitás, civil szerveződés segítése, önkéntesek bevonása: **AVP tréning mint hatékony konfliktuskezelő csoportmódszer alkalmazása a szegregátum felnőtt lakóinak körében.** (VP Egyesület) Az AVP (Alternatives to a Violence Project) tréning-módszer hatékonyságát már számtalan rehabilitációs és reintegrációs programban tesztelték sikeresen.

Fő jellemzője a csoporttagok biztonság- és pszichés komfort-igényét messzemenően szem előtt tartó vezetési stílus.

Az AVP tréningnek szervesen egymásra épülő, szigorú rendet követő belső cél-struktúrája biztosítja a fejlesztő folyamat zökkenőmentes előrehaladását.

A személyes megerősítés, kommunikáció- és együttműködés-fejlesztés, a közösségfejlesztés szintjei vezetnek a tréning kiemelt célja: a kreatív konfliktuskezelés belső diszpozíciójának megerősítése felé.

A célstruktúra fenti rétegzettsége és a következetesen nondirektív vezetés teszi az AVP tréninget olyan csoportmódszerré, amely a konfrontáció kiélezett technikái nélkül képes a konfliktus-helyzetekben rejlő agressziópotenciál tudatos és kreatív átírására.

Csoportkeretek: Három napos intenzív tréning. 30 óra x 9000. Ft. X 2 fő vezető : 540.000. Ft. Ajánlott csoportlétszám 12-15 fő.

i) a bevont személyek számára, illetve az érintett települések számára környezettudatosság fejlesztése (tájékoztatók, akciók közösségi összefogásokban

zajló környezetalakító programok szervezése): **Környezetvédelmi és esélyegyenlőségi szemléletváltó célzó előadás** tartása mind a programba bevont célcsoporttagok, mind pedig a program megvalósításában résztvevők számára szemléletük formálásának érdekében. Közös akció keretében történik a Csillag Szolgáltatópont külső környezetének és belső udvarának tereprendezése, fásítása, virágosítása.

j) utógondozás, utánkövetés az egyéni fejlesztési terv lezárását követő 3. hónapig.

3.2.4: Oktatási, nevelési szolgáltatások biztosítása

a) telepen élő tanulók felzárkóztatása, képesség- és kompetenciafejlesztése: **Pszichodráma alkalmazása a szegregátum kamaszkorú gyermekeinek készségfejlesztésében.** A programba bevonni kívánt tizenévesek célcsoportja, az általuk valószínűsíthetően hordozott deficitek megléte alapvetően meghatározza a számukra tervezett pszichodráma ülésorozat célstruktúráját, ill. módszertani alapállását.

Az alapvetően hiány-centrikus, a hordozott mentális, szocializációs, önértékelési és önérvényesítési hiányosságok meghaladása mentén szerveződő pszichodramatikus munka olyan kereteket hoz működésbe, amelyek otthonossá tételével, a gyermeki énbe való játékos integrálásával valódi, személyiség-szintű változásokat eredményezhet.

AVP Egyesület: 90 óra x 11.000.Ft. 2 vezető: 1.980.000. Ft.

b) szülői szerep erősítését célzó tréningek: **A pszichodrámanak mint közösségfejlesztő és önismereti csoportmódszernek a szegregátumon belüli alkalmazhatósága: Dramatikus szülői csoport.** Az adaptív szülői szerep és nevelési munka összehangolására és a munka során fellépő problémák közösségi feldolgozására létrehozott önsegítő csoportokban igen hatékonyan működtethető a pszichodráma technikája. A csoport-összetartozást alapvetően meghatározó közös vállalás mellett a pszichodráma olyan csoportélményt nyújt, amelynek már az együtt járható önismereti út és ennek közösen megélt állomásai képezik az egymás iránti elköteleződés fő motívumait. Kettős keret, s így kettős kötés jön létre a csoporttagok munkájában, együttléteiben.

A pszichodráma vezetőknek fontos feladata marad a két különböző forrású csoportkeret termékeny egyben tartása.

A pszichodráma adaptációjának központi elve a személyes önismereti feladattudat integrálása a szülői szereptudatba, annak fejlődési folyamataiba.

AVP Egyesület: 120 óra x 11.000. Ft. X 2 vezető : 2.640.000. Ft.

c) iskoláskorú gyermekek iskolai előmenetelének iskolán kívüli támogatása, tehetségfejlesztése, kiemelten a már működő szolgáltatásokhoz való hozzáférés elősegítésével: **Alkotók Klubja**

f) **tanuláshoz szükséges kis értékű eszközök biztosítása a Csillag Szolgáltató pontban;**

g) fejlesztő, feszültség feldolgozó, pozitív mintákat közvetítő játékos szabadidős programok. **Együtt, egymásért Sportnap.** Egész napos program, ahol a csapatok ügyességi vetélkedője zajlik. Részvevők a szegregátumban, a szomszédos szegregátumban és a programban dolgozók részvételével.

3.2.5: Egészségügyi szolgáltatások elérésnek javítása

a) **egészségügyi szűrések megszervezése tanácsadással összekötve** (például mobil szűrőbusz)

b) a családi életre felkészítő programok megvalósítása: : **„CSAVARÁZS”** – Családtámogatási Variációk Á-Zs-ig program

A családok komplex segítése annak érdekében, hogy motiválttá váljanak a társadalmilag elfogadott értékek és normák szerinti családi élet kialakítására, asszertivitásuk növekedjen, új társas kapcsolatok alakuljanak ki. A foglalkozások lehetőséget teremtenek a családi életben bekövetkező negatív hatások, befolyások megváltoztatására, támogatást nyújtanak családok számára, képessé teszik a szülőket, családokat arra, hogy megelőzzék a problémák kialakulását, ismereteket közvetítenek, értékeket adnak át. A hasonló életciklusban lévő családok nehézségeik megoldásához saját tapasztalataik átadásával járulhatnak hozzá, az életszakaszonként jelentkező változások feldolgozásában is segít a program és a csoporttagok támogató közössége. A csoportélmények hatására a párok, szülők új képességeket, készségeket sajátíthatnak el, és erősíthetik, fejleszthetik a meglévőket. Erősödik a programban résztvevő családok összefogása, szolidaritása, pozitív, követendő mintát mutatnak a tágabb közösség és a családalapítás előtt álló fiatalok számára. Saját családi életük harmonikusabbá válik, azáltal, hogy részletes és adekvát információhoz jutnak az aktuális családokat érintő humánpolitikai lehetőségekről. Elemei:

- Párkapcsolati és családépítő tréning (FIKSZ Pont és BIT Egyesület) 540.000. Ft.
- Házasságra felkészítő pártanácsadás (FIKSZ PONT és BIT Egyesület) 480.000. Ft.
- Családtámogatási tanácsadás (FIKSZ Pont és BIT Egyesület) 700.000. Ft.

3.2.6: Felnőttoktatás, felnőttképzés, szakképzés

a) **képzés-szervezői feladatok ellátása: Képzési alprogram vezető alkalmazása**

b) képesség-, készség- és kompetenciafejlesztő programok (pl. munkavállalást gátló egyéni problémák kiküszöbölése, képzésben való részvétel segítése), az érintettek felkészítése a munkavállalásra, képzés, munkaszocializációs tevékenységek az egyéni fejlesztési terv alapján; **A képzésbe bevont résztvevők számára a képzést megelőzően az alábbi szolgáltatások biztosítása:**

- **Csapatépítő, értékfeltáró és személyiségfejlesztő tréning** (12 órás = 3 alkalom x 4 óra/nap) 150.000. Ft. (FIKSZ PONT és BIT Egyesület)

Cél: csapatépítés, értékfeltárás és -közvetítés, személyiségfejlesztés, együttműködési készség elsajátítása, kreatív gondolkodásmód kialakítása. A csoport tagjai megosztják a többiekkel a személyes problémáikat. Az „itt és most” érzéseivel dolgozunk, védett környezetben történik a változások inspirációja. Célunk az önbecsülés és önbizalom növelése, védekezési mechanizmus kialakítása

a tehetetlenség és kiszolgáltatottság kezelésére. A személyiségünk, mint eszköz használatára tanítjuk meg a résztvevőket.

Várható eredmény: hatékonyan együttműködő csoport kialakulása, együttműködési készség kifejlődése, értékek elfogadás és közvetítése. A személyiségfejlesztő önismereti tréning végeztével az önismeret és megnövelt önbizalom birtokában gyakorlati ismeretekkel is felvértezve bátran mennek el egy felvételi állás interjúra, tudják kezelni a felmerülő váratlan élethelyzeteket, magabiztosabban láthatnak neki a jövő tervezésnek. A tréning folyamán történő készségek, kompetenciák fejlesztése lehetővé teszi azon személyi, viselkedési és szociális-kapcsolati hátrányok leküzdését, amelyek megakadályozták a programban résztvevők eddigi tartós elhelyezkedését, beilleszkedését a munkaerőpiacra, képzési rendszerbe, illetve a társadalomba.

- Komplex felzárkóztató foglalkozás (40 órás = 20 alkalom x 2 óra/nap) 450. 000. Ft.
(FIKSZ PONT)

Cél: funkcionális analfabétizmus csökkentése azáltal, hogy fejlesztjük írás-, olvasás- és szövegértési készségüket, résztvevők közötti különbségek kiegyenlítése, hasonló szintre fejlesztés, (szak)képzés és a felvételi vizsga (pl. támogatott OKJ-s képzések esetében) előkészítése

A foglalkozások során az alábbi területek kerülnek fejlesztésre:

- a. Alapvető, képzésbe lépéshez szükséges, helyesírás, matematikai ismeretek, olvasásértés
- b. Tanulás-módszertani ismeretek átadása
- c. Kommunikációs (pl. előadó) készség fejlesztése
- d. Pályaorientációs ismeretek, pályakorrekció
- e. Felkészítés felvételi-vizsgára. *Próbavizsga*, amely során fejlesztésre kerülnek a vizsgahelyzetek során felmerülő szituációk, problémák megoldásához szükséges képességek. A *vizsgaszituáció feldolgozását* célzó foglalkozáson való részvételnek köszönhetően pozitív élményt szerezhetnek a résztvevők, ezáltal magabiztosabban és bátrabban mernek megjelenni egy vizsgán.

Várható eredmény: a résztvevők hatékony tanulási módszereket sajátítanak el, eléri a képzésekbe való jelentkezéshez szükséges elvárások szintjét írás, olvasás, számolás terén, nő a sikeres felvételi vizsgát tettek aránya.

- „Egy kattintásra a világ” – alapszintű internet és számítógép-kezelői ismereteket átadó foglalkozás 18 órás = 9 alkalom x 2 óra/nap, 270.000. Ft.
(FIKSZ PONT és BIT Egyesület)

Cél: hozzájárulunk az internet-hozzáférés hiányából fakadó hátrányok leküzdéséhez, megszüntetéséhez. Emellett szükségesnek tartjuk az alapvető számítógép-kezelési ismeretek átadását is.

Várható eredmény: a résztvevők hatékonyan és eredményesen találhatnak rá az információkra, hírekre, álláshirdetésekre, képzési lehetőségekre az interneten, kapcsolatokat újíthatnak és építhetnek fel, valamint tarthatnak fenn a különböző közösségi oldalaknak és levelező programoknak köszönhetően. Az alapszintű számítógép-kezelési ismeretek frissítése, elsajátítása után a munkáltatók elvárásainak megfelelő önéletrajzot, motivációs levelet tudnak szerkeszteni például.

c) **Képzésben való részvétel elősegítése:**

E szolgáltatási terület feladata – a mentorok feladatvállalásával –, hogy biztosítsa a nyugodt légkört, támogató háttérrel az eredményes tanulási folyamathoz, illetve az, hogy segítséget nyújtson a résztvevőknek a fejlesztési folyamat során felmerülő akadályok sikeres leküzdésében. Ennek megfelelően **cél** tehát a munkába állást, képzésbe való bekapcsolódást akadályozó tényezők feltárása, megoldási módok

kidolgozása a problémás helyzetekre. Tájékoztatás nyújtása a szociális támogatási lehetőségekről. A kliens személyiségének fejlesztése, mentális állapotának javítása, segítségnyújtás életvezetési problémáinak megoldásában, anyagi helyzetének konszolidálásában, egészségi állapotának javításában.

Várható eredmény: a résztvevők önbizalma megerősödik, motiváltsági szintjük a program során végig megfelelő marad

Humanerőforrás: mentorok

Tevékenységek:

- a. **Egyéni képzési tanácsadás** (20 óra) 150.00. Ft.

Az egyén igényeire reagáló képzés kiválasztásához, jelentkezéshez való személyre szabott segítségnyújtás.

- b. **Egyéni életvezetési tanácsadás** (egyénenként változó mértékben, szükség szerinti időtartamban)

Különös tekintettel a hatékony pénzgazdálkodásra és a problémakezelésre, és a környezeti fenntarthatóságra.

- c. **Korrepetálás önkéntesek bevonásával** (egyénenként változó mértékben, szükség szerinti időtartamban)

A fejlesztési folyamat közben történt egyéni képességbeli különbségekből fakadó lemaradások csökkentése, felszámolása annak érdekében, hogy a résztvevők ezen okokból kifolyólag ne éljenek át kudarcélményt. Ehhez szükséges a folyamatos motiváltsági szint fenntartása.

d) államilag elismert szakképesítés megszerzését szolgáló képzés, beleértve a szakmai vizsgára történő felkészítést is; szakmai elméleti-gyakorlati képzés; konkrét munkahely esetén betanító képzés; TKKI

e) munkaerőpiacra való be/visszakerülésre felkészítés:

- d. **„Álláskeresői technikák és kulcsképessegek fejlesztése” c. tréning** (60 órás - 15 alkalom, 600.000. Ft. 2 vezetővel) FIKSZ PONT Egyesület

Cél: álláskeresői ismeretek átadása, álláskeresőihez szükséges kulcsképessegek fejlesztése (kommunikációs, kooperációs, problémamegoldó, konfliktuskezelő, tervező stb. képességek). Másrészt olyan komplex ismereteket kapjanak a magyarországi munkaerő-piac jellemzőiről, amelyek segítik őket további életpályájukon. Segítséget nyújtunk arra, hogy a résztvevők képessé váljanak – adottságaik és a körülmények figyelembe vételével – reális pályacél mellett – a kitűzött cél eléréséhez vezető tevékenységek tervszerű, aktív megvalósítására.

Érintett témakörök: álláskeresői technikák oktatása, stresszkezelő-kudarctűrősegítő képességfejlesztés, munkahelyi szerepek kipróbálása, szerep- és stílusgyakorlatok.

Várható eredmény: Az álláskereső tréning során a bevont célcsoporttagok megismerik a munkaerő-piac általános jellemzőit, továbbá megismerik azokat a hatékony álláskeresői technikákat, amelyek segítségével el tudnak helyezkedni a nyílt/zárt munkaerő-piacon. A résztvevők munkavállaláshoz szükséges kulcsképessegeik fejlődnek, nő a motiváltság az álláskeresői, erősödik az önbizalom. A résztvevők kapcsolatrendszere bővül, erősödik az egymás és mások iránti tolerancia, fejlődik az empatikus képesség.

Humán erőforrás: trénerek 2 fő

f) utógondozás: a képzésekben részt vevők foglalkoztatásba, elsődleges munkaerőpiacra kerülésének elősegítése;

- e. **Egyéni álláskeresői tanácsadás** (50 óra) 375.000. Ft.

Az álláskeresési technikák az egyén külön igényeinek megfelelően kerülnek átbeszélésre, begyakorlásra, pontosításra

g) a képzéshez szükséges kis értékű eszközök beszerzése.

3.2.7: Foglalkoztatás elősegítése

a) az érintettek számára alkalmas helyi, térségi foglalkoztatási lehetőségek feltárása, együttműködés kialakítása munkáltatókkal; **A képzésben résztvevők foglalkoztatása az önkormányzat által biztosított munkaterületeken történik**

e) munkagyakorlat megszerzésének támogatása: **Ön kormányzat biztosítja a saját mezőgazdasági programjában, de a képzésben résztvevők bekapcsolódnak a Csillag Szolgáltatópont parkosításába is.**

f) a programba bevont személyek foglalkoztatásának támogatása a megyei kormányhivatal munkaügyi központja bevonásával; A képzésbe bevont személyek részére a képzések alatt megélhetési támogatásban részesülnek.

g) az elhelyezkedettek nyomon követése, utógondozása, munkahelyi beilleszkedésük segítése; **A programban közreműködő mentorok (szociális munkások) feladata lesz**

h) annak elősegítése, hogy a program célcsoportja részt vehessen egyéb forrásból finanszírozott település felújítási, valamint lakhatási körülményeket javító programokban.

3.3: A közösségi beavatkozási terv, és egyéni fejlesztési tervek megvalósulásának önértékelése

A projekt keretében megvalósított tevékenység, fejlesztések eredményeinek mérése, hatásainak vizsgálata két szinten történik. Egyrészt az egyén/család szintjén, másrészt a közösség szintjén.

a) A közösségi beavatkozási tervben meghatározott tevékenységekről félidei és záró összefoglaló önértékelés elkészítése – önértékelés a félidei megvalósítását követően, és a projekt lezárását megelőzően,

b) az egyéni fejlesztési tervben meghatározott tevékenységek elvégzését követően összefoglaló értékelés elkészítése.

5. Fejezet: Szinergia vizsgálat

6. Fejezet: A közösségi fejlesztési terv módosítása esetén követendő eljárás

A közösségi fejlesztési terv módosítás tervezetét a TKKI és az ORÖ szakmailag véleményezi és a TKKI és az ORÖ elfogadó javaslata esetén kerül írásban benyújtásra a Közreműködő Szervezethez.

7. Fejezet: A program megvalósulásában közreműködő szervezetek és felelősök felsorolása és elérhetőségeik, valamint a szegregált lakóköznyezetben élő állampolgárok képviselőinek megnevezése

8. Fejezet: Kockázatelemzés:

Kockázati tényező	A kockázat erőssége (0-+3)	A kockázati mechanizmus leírása	A kockázatkezelés módja
A projekt végrehajtása során esetlegesen felmerülő kockázatok			
Kiegészítés	+2	A szegregátumban végzett munka igen széleskörű és összetett. Nagy megterhelést jelent munkatársaink számára.	Esetmegbeszélések, egyéni és csoportos szupervíziók tartása
Érdektelenség, alacsony részvételi szándék	+2	A célcsoport oldaláról merülhet fel: nem jelentkeznek elegendő számban a programra, a képzésre, egy tájékoztató után nem gyűlik össze elég jelentkező.	- Korrekt tájékoztatás, -többszöri csoport tájékoztató, -helyi tapasztalattal rendelkező szociális munkásokat alkalmazása, bizalmi légkör kialakítása -partneri viszonyt alakítunk ki a célcsoporttal foglalkozó intézményekkel, ösztönző személyes kapcsolatok kiaknázása
A szegregációban élőkkel kapcsolatban álló intézményekkel való együttműködés	+1	Bizalmatlanság, előítéletek, téves megítélés, kihasználatlan szakmai és humán kapcsolatok, hiányos infrastrukturális háttér	Személyes jó viszonyt kell kialakítani ezekkel az intézményekkel. Fontos a folyamatos kapcsolattartás, visszajelzések kérése és adása.
Az utófinanszírozás nagy terhet ró a főpályázóra és a konzorciumi partnerekre	+1	Instabil finanszírozás, a szakemberek egzisztenciális bizonytalansága	A partnerekkel, szolgáltatókkal való szerződések megkötése a kifizetések ütemezéséhez alakítva- közvetlenül az elszámolás előtt történjen meg., így csökkennek az utófinanszírozás pénzügyi terhei.

A média alacsony aktivitása nehezíti a vállalt feladatok teljesítését a PR tevékenységek területén	+1	Érdektelenség, az induló projekttel szembeni bizalmatlanság	Folyamatos kapcsolattartás a helyi médiával, kezdeményező magatartás a programmal kapcsolatos tájékoztatási tevékenységben. Az eredmények átlag ember számára is „fogyasztható” módon történő tálalása, így az érdeklődés felkeltése a program iránt.
A partnerszervezet nem tud a szükséges időben rendelkezésre állni	+1	Magas szakmai leterheltség, kölcsönös támogató rendszer kialakulásának, működésének a hiánya	A projekt tevékenységeink pontos ütemezése, egyeztetés a partnerekkel a projekt indításakor és azt követően rendszeres időközönként. Nagy tapasztalattal rendelkező szakértő igénybevétele.
A partnerek aktivitása csökken a program iránt	+1	Nő a bizalmatlanság a szakemberek között, fluktuáció, kiégés veszélye megnő, egyenlőtlen szakmai és humán kapacitáskihasználás, csökken a szakemberek „tennivágyása”	A partnerek folyamatos tájékoztatása az előrehaladásról, az eredmények nyilvánossá tételekor, a partnerek „reklámozása”, a partnerek munkatársaival intenzív informális kapcsolattartás.
A programrésztvevők motiválatlansága, ellenállás a foglalkozásokon való részvétellel kapcsolatban, lemorzsolódás	+2	Alacsony részvételi arány, bizalmatlanság, lemorzsolódás a különböző programelemekről, korlátozott társadalmi kapcsolatok és negatív tendenciát mutató információnyújtási potenciál	Közösségi rendezvények szervezése, sok személyes elbeszélgetés a bizalom elnyerése érdekében, programszemélyzetként olyan személyek megbízása, aki hitelesek, nagy tapasztalattal rendelkezők, és képesek „hatni” a résztvevőkre.

A projekt fenntarthatóságával kapcsolatos kockázatok			
A projekt negatív megítélése a társadalom egyes csoportjainál	+2	A szegregátumban élő családok társadalmi beilleszkedése iránti bizalmatlanság növekszik, csökken a projekt nyújtotta szolgáltatások iránti kereslet/igény,	A média, a nyilvánosság biztosítása- fórumok, interjúk, beszámolók, hírlevelek, honlap?, és a közösségi rendezvények csökkenteni kívánják a szegregátumban élőkkel szembeni negatív attitűdöt, ismertetik a projektfolyamatot, a folyamattal szemben támasztható elvárásokat, célok. A lakosság minél szélesebb körű bevonása, a szakmai program egyes elemeinek a továbbélésének a biztosítása: pl.: „Tiszta udvar, rendes ház”, Csillag szolgáltatópont működtetése
A szakemberek fluktuációja	+1	Leterheltség, magas elvárásoknak való megfelelés, közösségi munka presztizsének csökkenése	Elkötelezett munkatársak alkalmazása, rekreációs lehetőségek biztosítása, feladatok delegálása
Tárgyi vagy immateriális eszközök amortizációja	+2	Eltörik, elhasználódik, eltűnik a célcsoport, vagy a Csillag szolgáltatóközpontban rendelkezésre bocsátott eszköz	Felelősségtudat kialakítása, gyakorlati használati útmutatások nyújtása, javítás, szervizelés biztosítása, leletár készítés, selejtezés
Önkéntes gondnokság: a szegregátumban a kulturált, tiszta környezett fenntartása nem valósul meg	+1	Konstruktív együttműködés csökken, infrastrukturális feltételek romlanak, szemét jelenik meg az utcákon, romlik a szegregátumban élők közötti társas viszony	A célcsoport tagjai is részt vesznek a programelem alakításában, lebonyolításában, döntéseikkel hozzájárulnak az egyéni felelősségvállalás erősödéséhez. Motiválás, folyamatos párbeszéd a szegregátumban élőkkel, hosszú- és rövid távú célok

			tisztázása
Helyi szereplők, konzorciumi partnerek, együttműködők, elköteleződésének csökkenése	+2	Partnerségi, együttműködési hálózat gyengül, munkamegosztás csökken	Az érintettek bevonása, hogy hozzájáruljanak munkájukkal, döntéseikkel a program megvalósulásához, így elkötelezettekké válnak. Adatbázis létrehozása, kommunikációs formák működtetése
Anyagi és infrastrukturális háttér hiánya	+3	A Csillag szolgáltatópont szolgáltatásai korlátozottan lesznek igénybe vehető, az elhasználódott, amortizálódott eszközök, kellékek pótlása nehézséget okoz, vagy nem valósítható meg, finansziális nehézségek (pl: rezsi költség, munkabér, stb.)	Önkéntes munka, önkéntes felajánlások, gyakornokok beszerzése, újabb pályázati lehetőségek felkutatása és benyújtása

A végrehajtás során:

Kiegészítés+2 A szegregátumban végzett munka igen széleskörű és összetett. Nagy megterhelést jelent munkatársaink számára. - Elengedhetetlenül szükséges az esetmegbeszélések, egyéni és csoportos szupervíziók biztosítása, megtartása. A szupervízió tanulási folyamat, ahol az előre nem látható, tervezhető problémákon túljutva, hibáinkból tanulva eredményesen dolgozhatunk tovább a programban. Lehetőséget biztosít a feszültség oldására.

Érdektelenség, alacsony részvételi szándék +2 – A célcsoport oldaláról merülhet fel: nem jelentkeznek elegendő számban a programra, a képzésre, egy tájékoztató után nem gyűlik össze elég jelentkező. - Újabb csoportnak tartunk tájékoztatót, nagy hangsúlyt fektetünk a korrekt tájékoztatásra, a helyi tapasztalattal rendelkező szociális munkásokat alkalmazunk, akik segítségével igyekszünk bizalmas légkört kiépíteni a szegregátumban élőkkel, szoros partneri viszonyt alakítunk ki a célcsoporttal foglalkozó intézményekkel, akik személyes kapcsolatukkal ösztönzik saját klientúrájukat a bekapcsolódásra.

A szegregációban élőkkel kapcsolatban álló intézményekkel való együttműködés + 1 - Ahhoz, hogy az együttműködés gördülékeny legyen, személyes jó viszonyt kell kialakítani ezekkel az intézményekkel. Fontos a folyamatos kapcsolattartás, visszajelzések kérése és adása.

Az utófinanszírozás nagy terhet ró a főpályázóra és a konzorciumi partnerekre +1 A partnerekkel, szolgáltatókkal a szerződéseket úgy költjük, hogy a kifizetések ütemezése közvetlenül az elszámolás előtt történjen meg., így csökkennek az utófinanszírozás pénzügyi terhei.

A média alacsony aktivitása nehezíti a vállalt feladatok teljesítését a PR tevékenységek területén +1 - Folyamatos kapcsolattartás a helyi médiával, kezdeményező magatartás a programmal kapcsolatos tájékoztatási tevékenységben. Az eredmények átlag ember számára is „fogyasztható” módon történő tálalása, így az érdeklődés felkeltése a program iránt.

A partnerszervezet nem tud a szükséges időben rendelkezésre állni - +1 a projekt tevékenységeink pontos ütemezése, egyeztetés a partnerekkel a projekt indításakor és azt követően rendszeres időközönként. Nagy tapasztalattal rendelkező szakértő igénybevétele.

A partnerek aktivitása csökken a program iránt +1 - A partnerek folyamatos tájékoztatása az előrehaladásról, az eredmények nyilvánossá tételekor, a partnerek „reklámozása”, a partnerek munkatársaival intenzív informális kapcsolattartás.

A programrésztvevők motiválatlansága, ellenállás a foglalkozásokon való részvétellel kapcsolatban, lemorzsolódás: +2 -Közösségi rendezvények szervezése, sok személyes elbeszélgetés a bizalom elnyerése érdekében, programszemélyzetként olyan személyek megbízása, aki hitelesek, nagy tapasztalattal rendelkezők, és képesek „hatni” a résztvevőkre.

Kockázati tényező	A kockázat erőssége (0-+3)	A kockázati mechanizmus leírása	A kockázatkezelés módja
A projekt végrehajtása során esetlegesen felmerülő kockázatok			
A projekt fenntarthatóságával kapcsolatos kockázatok			

A Közösség Fejlesztési Terv kötelező melléklete: A Közösségi Beavatkozási Terv elkészítésében részt vevők aláírását tartalmazó jelenléti ív (a szükséglet felmérésben résztvevők körében javasoljuk a legalább 40 %-os női részvétel biztosítását).

1.sz. melléklet: A komplex telep- program végrehajtási terve

Célok*	A cél elérését szolgáló tevékenységek	Felelős(ök)	Közreműködő partnerek	
1. A célcsoport bevonásának előkészítése és az egyéni fejlesztési elkészítése	- Toborzás			•
	• Célcsoport értesítése, tájékoztatása	Önkormányzat		
	• Együttműködés kialakítása a helyi szereplőkkel	Önkormányzat		
	• Interaktív Tájékoztató Nap	Önkormányzat	FIKSZ PONT Egyesület	
	• Programnyitó rendezvény	Önkormányzat	FIKSZ PONT Egyesület	
	- Kiválasztás			
	• Komplex készség- és kompetencia felmérés	Önkormányzat		

• Projektszerződés megkötése	Önkormányzat
• Egyéni fejlesztési terv elkészítése	Önkormányzat
- Helyi humán szolgáltatások elérhetőségének fejlesztése	
• Settlement munkás képzés	Önkormányzat
• Szakmai műhely	Önkormányzat
• Látóút program	Önkormányzat
• Szupervízió	
• Szakmai támogatás, módszertani segítségnyújtás	Önkormányzat
- Helyi humán szolgáltatási kapacitások fejlesztése és a szolgáltatók együttműködésének megerősítése	
• Szolgáltatási „térkép” készítése	TKKI

(hálózatépítés)

• Workshop	TKKI
• Helyi szolgáltatók,
főbb társadalmi és
gazdasági szereplők
szemléletformálása	TKKI
• Helyi szolgáltatók
szolgáltatásainak
fejlesztése	TKKI

2. A szociális,
közösségi,
oktatási,
egészségügyi
programok
megvalósítása

**Szociális,
gyermekjóléti
szolgáltatások és
közösségfejlesztés**

• Önkéntesek
felkészítése	Önkormányzat
• Háziasszonyok
Klubja	FIKSZ PONT
Egyesület
• „Hétköznapi
monopolija” –
életvezetési
foglalkozás	FIKSZ PONT
Egyesület
• Hagyományőrző
rendezvény-
Cigánylakodalmas	FIKSZ PONT
Egyesület
• Közösségi
rendezvények
(húsvét, karácsony,
bográcsoszás,
gyereknap)	Önkormányzat

- Out-door tréning
 - Alternatív közösségi kompetenciafejlesztő szabadidős fejlesztő foglalkozások (sakk-csocsó klub, Internet klub, Kisállattenyésztők Klubja)
 - AVP tréning (30 órás)
 - Utógondozás- egyéni fejlesztési terv lezárását követően
- Oktatási, nevelési szolgáltatások biztosítása**
- Pszichodráma (kamaszkoruaknak)
 - Dramatikus szülőcsoport
 - Fiatal Alkotók Klubja
 - „Együtt-egymásért” rendezvény

FIKSZ PONT
Egyesület

Önkormányzat

Önkormányzat

Önkormányzat

Önkormányzat

Önkormányzat

Önkormányzat

Önkormányzat

	Egészségügyi szolgáltatások elérésnek javítása	Önkormányzat Önkormányzat
	• Szűrőbusz • Egészségnap	
	• „CSAVARÁZS” – Családtámogatási Variációk Á-Zs-ig program	FIKSZ PONT Egyesület
	o Párkapcsolati és családépítő tréning	FIKSZ PONT Egyesület
	o Házasságra felkészítő pártanácsadás	FIKSZ PONT Egyesület
	o Családtámogatási tanácsadás	
3. Képzéshez, foglalkoztatáshoz kapcsolódó tevékenységek megvalósítása	Felnőttoktatás, felnőttképzés, szakképzés - Képesség-, készség- és kompetenciafejlesztés o Csapatépítő, értékfeltáró és személyiségfejlesztő tréning	FIKSZ PONT Egyesület

o	Komplex felzárkóztató foglalkozás	FIKSZ PONT Egyesület
o	„Egy kattintásra a világ” – alapszintű internet és számítógép-kezelői ismereteket átadó foglalkozás	FIKSZ PONT Egyesület
-	Képzésben való részvétel segítése	
•	Egyéni képzési tanácsadás	
•	Egyéni életvezetési tanácsadás	Önkormányzat
•	Korrepetálás	Önkormányzat
-	Kertészeti növénytermesztő betanított munkás képzés	Önkormányzat
		<i>TKKI</i>
-	Munkaerő piaci felkészítés	
•	„Álláskeresői technikák és kulcsképessegek fejlesztése” c. tréning	FIKSZ PONT Egyesület
•	Utógondozás – egyéni álláskeresői tanácsadás	FIKSZ PONT Egyesület
-	Munkagyakorlat	Önkormányzat

**- Utógondozás-
elhelyezkedettek
nyomon követése**

Önkormányzat

Záró rendezvény

FIKSZ PONT

Egyesület

Önkormányzat

4. Lakhatási és a lakókörnyezeti körülmények javítása (ESZA elemek)

- A Csillag Szolgáltatópont kialakítása
- Szolgáltatásai nak beindítása
- „Tiszta udvar - rendes ház” program
- Jogi tanácsadás

Önkormányzat

Önkormányzat

FIKSZ PONT

Egyesület

5. A szegregált telepen élő hátrányos helyzetű állampolgárok lakhatási körülményeinek javítása az infrastrukturális feltételek javításával (ERFA elemek)

- A Csillag Szolgáltató pont kialakítása, felújítása
- Szükséges eszközök beszerzése

Önkormányzat

Önkormányzat

2. számú melléklet:

A 2. sz. melléklet célja, hogy egységes rendszerben kezelhesse a Támogató a társadalmi felzárkózás területén korábban megindított és a most megindítandó komplex programok mérését és értékelését, valamint kiválasztását. A korábbi rehabilitációs, városfejlesztési programok során kialakított tervezési rendszer kulcsa az integrált településfejlesztési (városfejlesztési) stratégia volt. Az Integrált Településfejlesztési (Városfejlesztési) Stratégia egyik kötelező eleme az Anti-Szegregációs Terv, amely több táblázat kitöltésével készíthető el. Kérjük, hogy az alábbi táblázatok kitöltését végezze el, és így a Községi Beavatkozási Terv kiegészül a korábban már közismertté vált Anti-Szegregációs Terv adataival.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a szegregációs indexet az itt következő táblázatok adatai alapján kell majd kiszámolniuk. A táblázatok a szegregátumok száma, az oktatási intézmények száma, az érintett utcák és a településrészek száma szerint bővítendőek. Kérjük, hogy a településen található szegregátumok elhelyezkedése, és a szükségletek alapján kialakítható Cserhaj-Csillagház tervezett elhelyezkedésének pontos bemutatása érdekében a Községi Beavatkozási Terv mellékleteként nyújtsák be a település utcaszintű térképét, a vonatkozó helyszínek pontos megjelölésével.

2.1 Tábla: Népszámlálási adatokból előállítandó mutatók:

Adat	Település egésze	Tyúk telep	Azonosított szegregátum 2.
1. Lakónépesség száma (fő)	12.852	601	
2. Lakónépességen belül a 0-14 évesek száma (fő)	2.904	129	
3. Lakónépességen belül a 15-59 évesek száma (fő)	7.970	392	
4. Lakónépességen belül a 60-X évesek száma (fő)	1.978	24	
5. Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma az aktívkorúakon (15-59 évesek) belül (fő)	1.704	45	
6. Felsőfokú végzettséggel rendelkezők száma a 25 évesnél idősebb lakónépességen belül (fő)	285	0	
7. Lakásállomány (db.)	4.984	185	
8. Alacsony komfort fokozatú lakások száma (db.)	1.563	129	
9. Rendszeres munka jövedelemmel nem rendelkezők száma az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	2.219	92	

Adat	Település egésze	Tyúk telep	Azonosított szegregátum 2.
10. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők száma az aktívkorúakon belül (tehát akikre egyszerre teljesül az 5. és 9. mutató)	1.027	65	

Azonosított szegregátum: Kérjük a helyben használt, közismert, vagy hivatalos nevét használniuk.

2.2 Tábla: Segélyezési mutatók

Azonosított szegregátumok neve	Lakónépesség száma (jelenlegi népesség-nyilvántartási adatok alapján)	Lakások száma (jelenlegi népesség-nyilvántartási adatok alapján a lakcímek száma)	LFT-ben részesülők száma	Rendszeres szociális segélyben részesülők száma	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma	Romák becsült aránya a lakónépességben belül
Tyúk telep	431	185	87	16	153	60%
Szegregátum 2.						
Település egésze (beleértve a szegregátumokat is)	12.852	4.984	1.563	172	2.986	30%

LFT: Lakás fenntartási támogatás

A romák becsült arányát nem kötelező megadni, mivel ilyen adatot nem tárolhat a települési önkormányzat, ezt csak becslésre alapozva, százalékos arányként szerepelhet a táblázatban.

Azonosított szegregátum: Kérjük a helyben használt, közismert, vagy hivatalos nevét használniuk

2.3 Táblázat: Iskolai Integráció: Az általános iskolai közoktatás integráltsága:

Az alábbi táblázat adatai alapján, kérjük, hogy amennyiben egyes iskoláknál kiugróan magas a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) és/vagy a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek száma, ott térjenek ki a szöveges részekben arra, hogy a beiskolázási körzetekben milyen mértékű az alacsony státuszú, ezen belül is roma lakosság aránya, és milyen lakáskörülmények jellemzik ezt a területet.

Az adatok forrása az önkormányzati nyilvántartás, illetve közvetlenül az általános iskolák saját nyilvántartása. Kérjük, hogy a településen működő minden intézményt tüntessenek fel, beleértve a nem önkormányzati fenntartásúakat is. Ha egy intézményhez több feladatellátási hely tartozik, akkor az egyes feladat ellátási helyeket külön sorban kell

megjeleníteni. A táblázatban fel kell tüntetni, hogy az egyes intézmények, (feladat-ellátási helyek) mely település részben, illetve mely azonosított szegregátumhoz kapcsolódva helyezkednek el. Amennyiben szükséges, a táblázat tetszőleges számú sorral bővíthetőek.

2.3 táblázat: Iskolai integráció

OM azonosító	Intézmény neve (településrész, elhelyezkedés)	Tanulólétszám az intézményben			Tanulólétszám az oszt.tervezés módja szerint			Tanulólétszám az oszt.tervezés módja szerint			Tanulólétszám az oszt.tervezés módja szerint		
					Normál (ált.) tanterv			Emelt szint, és vagy két tanítási nyelv			Gyógypedagógiai tagozat		
		Összesen	HHH	SNI	Összesen	HHH	SNI	Összesen	HHH	SNI	Összesen	HHH	SNI
201239	Hajdúhadházi Református Óvoda és Általános Iskola (HH. Kossuth u. 3.)	257	51	3	257	51	3	0	0	0	0	0	0
031049	Földi János Kéttannyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény (HH. Bocskai tér 14.)	627	410	7	627	410	7	0	0	0	0	0	0
031049	Földi János Kéttannyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény (HH. Szilágyi Dániel u. 2.-4.)	566	419	10	384	331	9	182	88	1	0	0	0
031049	Földi János Kéttannyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény (HH. Rákóczi u. 50.)	96	94	96	0	0	0	0	0	0	96	94	96

2.4 táblázat: A település infrastruktúrája

Kérjük, hogy ebben a táblázatban a korábban már használt, azonosított szegregátumok, illetve településrészek megnevezését használják!

	Hiányos, vagy teljesen hiányos infrastruktúrájú utcák neve	Településrész, illetve azonosított szegregátum neve
Vezetékes víz	-	
Áram	-	
Közvilágítás	-	
Szennyvíz-csatorna	Lehel utca, Ságvári Endre u., Dorogiás utca	Tyúk telep
Gáz	-	
Pormentes út	Lehel utca, Erzsébet utca, Ságvári Endre utca	Tyúk telep
Összesen a településen nyilvántartott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma:	X nincs adat	X nincs adat

2.5 táblázat: Folyamatban lévő telepprogramok

A közösségi beavatkozási terv szöveges részének ki kell térnie a településen már jelenleg is zajló telepprogramok bemutatására, függetlenül attól, hogy az önkormányzati vagy egyéb források bevonásával zajlik. A programok bemutatásához az alábbi táblát is ki kell tölteni, a táblázat sorai szükség szerint bővítendőek. NINCS

Hajdúhadházon jelenleg nincs folyamatban lévő telepprogram.

2.5 táblázat

A programban érintett utcák neve (szükség szerint a településrészek neve)	A programban érintett állampolgárok száma	A program költségvetése (FT) és a támogató neve	A program tevékenységei (szociális munka, foglalkoztatás, lakhatás, stb.)	Az akcióterületen élő családok elhelyezkedésének helye (az utcák neve, illetve az esetleges mobilizációval érintett más település neve)